

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

MEVSİMLERDEKİ DEĞİŞİMLER.

LOZAN MÜZAKERELERİNİN
BELİRLENMESİ, MİSAK-İ MİLLİ.

CELAL ÇAN 20010980
HİDAYET ÇAN 20010981

DANIŞMAN HOCA:YRD. DOÇ. DR. ALİ EFTAL
ÖZKUL

LEFKOŞA 2006

ÖNSÖZ

Avrasya ve Afrasya coğrafyalarında uzun süre barışı saylayan, hiç bir millete ırk, renk, din,dil ayrımı yapmadan onları kendi huzuru ve barışı içinde yaşatan aynı zamanda bütün tebanın sosyal güvenliğini sağlayan Osmanlı İmparatorluğu özellikle de XVIII.yüzyıllarda bu durununu koruyamayarak o yıllardan XX.yüzyılın başlarına doğru sonu gelmez bir hezimete sürüklenmiştir.Devletin dışında cereyan eden olumlu olayları ve ilmi buluşları takip edememesi neticesinde Avrupa hem ilmi oalrak ilerlemiş hem de felsefi düşünce açısından ilerlemiş sosyal ve kültürel alanlarındaki eksikliğini tamamlamış teknolojik olarak Osmalı'ya üstünlük sağlamıştır.

Mali ve iktisadi yönden çöken Osmanlı dağılma sürecine girmiş,toparlanabilmek için de Avrupa'dan kredi almıştır.Küçülerek kaynaklarını kaybeden Osmanlı fiilen tükenmiş, Avrupa'nın kuklası haline gelmiştir.Zaten önceden beridir gözleri bu kaynaklarda olan Avrupa Devletleri bunu fırsat bilerek Türkleri yok etme savaşına girişmiştir.Buna büyük bir direnişle karşı koyan Türk halkı birlik olup bu güçlü bileği bükmesini başarmıştır. Cephede kazandıkları büyük başarılardan sonra bunu pekiştirmek ve fiili başarılarını temellendirmek için antlaşmalara geçmişlerdir. İncelediğimiz bu kaynaklarda hukuki savaşlarına yer verilmiştir. Özallikle Misak-i Milli'de karalaştırılmış hükümler, bir nevi Türk halkının halkları üzerinde gecen çetin mücadeleleri konu almakta, İsmet Paşa'nın ve daha adı konulmamış Ankara Hükümeti'nin milletimizi temsilen Lozan müzakereleri sırasındaki gayretlerini konu almaktadır

Başka bir konu ise güzel bir düzenleme olarak hangi ayda hangi iklim olayları, fırtına tarihleri ve ekim takvimi tablolar halinde gösterilmiştir. Diğer bir hususta cemrenin ne olduğu kaç çeşit cemrenin bulunduğu, bunların hangi zamanda toprağa,suya, havaya ne zamanda düştüğü ve cemrenin Osmanlı dilindeki isimleri, tabiattaki etkileri anlatılmıştır.Çeşitli elementlerden de bahsetmiştir. Hava gazı(doğal gaz)kömür ve kok kömürü gibi enerji kaynaklarımızdan bahseder karşılaştırmalarını yapar.

Bu çalışmayı hazırlayan kişiler ben Celal ÇAN ve kardeşim Hidayet ÇAN mümkün olduğunca titiz davranmaya dikkat etmişizdir.Böyle kapsamlı bir ödevin hakkını verebilmişsek ne mutlu bize. Bunu başarabilmek için baştan beri bize Osmanlıca tersi veren hocalarımıza ve ayrıca bu tez konusunda bizden elinden gelen her türlü yardımı esirgemeyan sayın YRD.DOÇ.DR.ALİ EFTAL Hocamıza teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ayam Bahur.....	1
Kılınçlı Tecrübelerinden.....	1
Eğlenceli Arbutlardan.....	2
Eylül.....	2
Eylül mevsim Taplosu.....	3
Hava Gazının Tarihcesi.....	4
Taşrini Evvel.....	5
Taşrini Evvelin Taplosu.....	6
Fırımların Tasmimi.....	7
Gazın Yakılması.....	8
Tasviye Kimyevi.....	8
Taşrini Sani.....	8
Taşrini Sani Tablosu.....	9
Taşrini Kimyevi Devamı.....	10
Gazların İhraç ve Tarifesi.....	11
Tezhinat.....	11
Kanuni ,Evvel.....	11
Kanuni Evvel Taplosu.....	12
Kok Kömürü.....	13
Umum Beyti.....	13
Tali Emin.....	14
Kanuni Sani.....	15
Kanuni Sani Taplosu.....	16
Tuhaf Hareketlerden.....	16
Havah Pervaneli Gemi.....	17
Tahta Silmek.....	17
Şubat.....	17
Şubat Ayının Taplosu.....	18
Mebuslar.....	19
Geçidiğimiz Hadiselerden Bir Nazar.....	19
Konferansın Müzakerelerinden Sonra.....	20
İsmet Paşa'nın Muhaveresinden Sonra.....	22
Lozan'da Kabul Edilmemiş Muvatlar.....	24
Lozan'da Kabul Edilmiş Muvatlar.....	25
Hükümeti Merhusasımızın Refekatına Memur Zevatı.....	26
İlk İçtima.....	27

AYAM BAHUR

Ayam Bahur ağustosun ikisinden sekizine Rumi temmuznun ondokuzundan yirmi altısına kadar itibar olunur. Kamusî Turki Ayam Bahur'u şöyle tarif eder. Bahur temmuzda senenin en sıcak günleri olan mevsim idi. Gün ve bu günlerin sığağı Ayam Bahur.Filhakika temmuz,şemsinin hareketini şittet ve kutretle arza irsal eğlediği bir aydır. Bu ayda hareket fukuhat tezeyat hati sahaifkadime edebiyatımızda temmuzun şiddet hareketi kinaye olarak tab-ı temmuz gibi terakiye dahil olduğu görülür.

Kamusta Bahur hakkında tefsilat müntirhadır. Albahur zulmet edebildiği için Aya tenevvüryakalda albahur eyatakmar ve bahur ve bahura aşura ve jennata şahur rumiyedentemmuz aydetle olan harekete tenevvir ki şehir her kısımda maruf idi. Havanın bağait asilki olduğunu guya elmi asilki veyahut asilki şikayettir.Mütercim der ki umum sıvada bunu mevlüdattan ta'dad ilmiştir.Kamusun yapanda verdiği malumat bir yerdemüreziver olan şu sazanlara tevakıf etmektedir.

KILINÇLI TEÇRÜBELERİNDEN.

Çocuklarımıza masrafsız güzel bir eğlence tetarik etmek isterseniz kalınca mukavadan on oniki santim kadarından iki daire kesiniz Bunların ortasına yarım santimetre kalınlığında kat'i edeceksiniz. Bir mantar tepesini mahir mevmi ile iki cehtinden yapıştırınız.Kolayca meydana getirdiyseniz bu alete bir arşın kadar şiçim veya kartondan rağbet ediniz ve ipin ucunu halka yaparak parmağınıza dolayınız .Altı aşağıya bıraktığınızda suratle aşağıya harlet ederve parmağınızda ipi azacık yukarı cektığınızde ise yine yuları çıkar.Bu hareketi müntizamla yaparsanız halka zarif bir oyuncak elde edilmiş olduğunu göreceksiniz !..

Ayam Bahur diye tercume edilebilen kanıkol Arabların şair Ay Peymani,Yunanilerin sirküsi masuryum kadimenin sevdiği dedikleri bir kökbek nam kadını der ki seriver birhane mensubudur.Hakimaye Yunaniyeden meşhur ebukanat ile rumeli belineder ki karakollukettiği gün deniz kaynar ,serap pozulur, safra atar, hayvanat mihavet ve termanmızağa kirfitat olur. Azami kadimede şair Ay Peymaniye seyyaresi ile güneş temmuzun yirmisine doğru aynı zamanda talı ederlerdi. Hadi Habeşliler ile Masuryun kadimeAyam Bahurı mübtehza ittihaz wsmişlerdi.Bundan masada ve hareket bu günlerde şiddet fevkalade kesb eder venil mübarek kızan

ederidi.Binaenaleyekvam mezküre bu seyyarenin dava'i yalısmıştan evvel ahir olan günlere isnat ederler idi .Şimdiler şair AyPeymani'nin dolu yarışması temmuz evvelahirinemusadıfıdır.Bunundansebebi arzın itidalin miktarlarındaki harekt rucuyesidir.

Ayam Bahur şiddet hareretin hakim firma olduğu yer zaman olması hasebile istihmamatve tazirat betenniyeye rağbet edilmesi güneşin gızgın zamanlarında gezilmesihafzı sıhaya devaam ederek mide ve bağırsakların büzülmesine dikkat edilmesi lazımdadır.

Bir çok kişiler Ayam Bahurda deniz banyosu içrasından içtinap ederler.Bu andan beri hemen biratiyat halini kesp itmiş olupfakat isbatı malum değildir.Rivayet olduğuna göre Ayam Bahur'da denize girilecek olursa insanın ağazası olusa buda olur .

EĞLENCELİ ARBUNLARDAN.

Size zarif bir eğlence daha arase edelim.iki bardak iki küçük tabak birde mum tedarik ediniz.Şlimdi bezata muttahnin muttahrın mevduriyenizi işletebilmek imalesiyle gecelim. İki toplu iğnenin başlarının bir kibrit ile ısıtıp resimde gördüğünüz ve cihale mum un ortasına iki cihattan batırınız ve mumun diğer ucunda fitili çıkararak iki cehtinden yakınız ve aynaları bardakların kenarına vasıediniz .Mumun ortasına ve akacak olan damlaları yeri girletmemek içinde altlarına birer tabak koyunuz.Mum iki cehtinden yanıp damlalar akmaya başladıkça mumun bir müvettir gibi harekete geçtiğini ve bu hareketin bir intizam dairesinden damladığını hayretle göreceksiniz.Nasıl müvettürümüzü beğendiniz mi?

EYLÜL

Eylülde havalar nasıl gidecek?Birden onbire kadar oldukça iyi ve latif .onikisinden yirmi ikisine kadar sıcak ve kurak .yirmi üçünden yirmi dokuzına kadar ruzgarlı ve yağmurlu gidecek.Rasathanenin her üç senenin tersaati mukadir ve sedayesi bervasız olunur.Eylülede en sıcak gün onbir.en soğk gün on ,en azab gün üç-on ikigün,n yağışlı gün dört gündür.Gün 30

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye							Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	2	4	6	42	5	16	58	Harb asaf
Salı	2	3	4	6	42	5	17	57	
Çarşamba	3	4	5	6	43	6	18	56	
Perşembe	4	5	6	6	43	7	20	55	Rumi idadisi
Cuma	5	6	7	7	44	8	21	54	
Cumartesi	6	7	1	7	44	8	23	53	
Pazar	7	8	2	8	44	8	24	53	
Pazartesi	8	9	3	8	45	9	24	51	
Salı	9	10	4	9	46	10	25	50	
Çarşamba	10	11	5	9	47	11	26	49	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	12	6	9	48	13	27	48	
Cuma	12	13	7	9	49	13	28	47	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	14	8	11	50	14	29	46	
Pazar	14	15	9	11	51	15	30	45	
Pazartesi	15	16	11	11	52	16	31	44	
Salı	16	17	12	13	53	17	32	43	
Çarşamba	17	18	13	13	54	18	33	42	
Perşembe	18	19	14	13	55	19	34	41	
Cuma	19	20	15	14	56	21	35	40	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	21	16	14	57	21	36	39	
Pazar	21	22	17	16	58	22	37	38	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	23	18	16	58	22	39	37	
Salı	23	24	19	17	59	23	40	36	
Çarşamba	24	25	20	17	1	24	41	35	Miladımız
Perşembe	25	26	20	17	2	25	42	34	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	27	20	18	3	25	43	33	
Cumartesi	27	28	21	18	4	26	45	32	
Pazar	28	29	21	19	5	27	46	31	
Pazartesi	29	30	22	20	6	29	47	30	
Salı	30	1	23	20	7	29	48	29	

MÜBAHASI FANİYE

HAVA GAZININ TARİHÇESİ

Geçen seneki müsâlimizde muhtırasaelkinzilak tarihçesini yazmış idik. Bununla tenevvir ve tashin hasvesainde hayat aktısa diye büyük bir muhamidihazır olan hava gazından bahsedeceğiz. Havagazı istanbul gibi büyük semtlerde büyük beldelerde cibali zamandan beri mevcut iken harab umumi bunların faaliyetini tadil eylemiştir. Elyum İstanbul'da gazı koy ve dolu bağçe gazları işlemeltiler. Hava gazı beldeleinin bütün ihtiyacını temize gafidir. bahas mahalın ve muhaziri varisede bu adam taklitten veyahuttaboruların fersindeki gusurlarından mütevellidir. Şu sıralarda biraz yüksek olmakla beraber diğer levazım tenevviriye ve tasciriye nazarına pekte şikayet olunacak mertiyeye değildir.

GAZIN MÜBARİYESİ: Onsekizinci asır miladinin son senelerinde idi. Kafir arsız mühendislerden Filip Lebunile Efgaliz mühendislerinden ve Yayam matruk namlarında iki zat hemen ayn zamanda havagazını keşfettiler.

Bunlardan lebundahiyaneye bir itrakiyle ilk merhalesinde kaşfinin bütün avasıf ve şeriatını vekendisine şu suterle tebşir etmişdi. Aziz dostlarım sizi gariban tenevvir edeceğim. Bu haldeki geceleri gündüz gibi göreceksiniz. Kaşfin bu ümüdi, o kadar vusette kesb hakiikat etti ki mübadisinde birza ağır gitmekle biraz hava gazı sanatı tavsı ve takmil etmekten bir an hali kalmadı.

Maden kömürünün baladaki asvalta yaklaşıanda hasıl olan başlıca mevadi gaz, gük, amonyak ve katrandır. Gazın tasviyesi dolayısıyla daha bir çok fevat hasıl olmaktadır. Bilhassa amaonyak bu cümledendir.

Gaz gaz, hava gazı istihsalatı için sarf olunan maden kömürlerinin miktarı şayan hayret bir dereceye vasil olmakta ve gazhanelerde münhasıra bu iş için gaz mükmil bir iradeye ihtiyaç göstermektedir. Filhakika Pars gaz şirketlerine ait muvasattan ilk muhimi olan "Landi" fabrikasının kış mevsiminde yeni kömür istihlakı onur tünyatulukm ikiyüz ve azuni tecavuz etmektedir ki yalnız bu işte mühinaf çapta bir çocuk mecuneler aktarsa köprüleri, köfeleri, hava su koyvalları ve gaz hanenin vesait

ve derecede havasına göre kömürlerin tahmil ve tahliyesi ve fırınlara kadar sevk isali için daha pek çok mühtah vesait istimal olunmaktadır.

Fırınlara dairesi evvela kömür dakviyesi etmek üzere bu benzer inbikler seklinde varıg kabul ihlal sert topraktan masul ve atkı olarak fırınların üzerine musağ kaplara doldurulabilir.Fırınlara yan direğine massal olarak ifsasa edilmiş ve hayat meçmuası bir patarya teşkil edecek suretle tertip olunmuştur.

Beyziye musade olan bu inbikler 3metre 65 arz ,25 irtifaında olup bir nazif asvaldan merkep ve demir sahiden mamül kulbu kefcelerile karavana ithal edilebilir.Her inbik 75er kilolukiki kefçe kömür istiap eder ki 10 kilo demektir.

Şimdi gazhanede zahmetli bir iş olan kesçe isvali terk olunup kömürlerin tahmil ve imlası ve fırında gök istihsali için makineler tahsis kılınmıştır.Parta bu kabil ve tasisat ile mechuz en güzel yukarıda ismi gecen “Landi”namına veseder ki bu mu hava gazı istihsalatı .Bu makinelerin birisi ihlaya diğeri sevke mühensedir.Bir sa’it zarfında 36 inbik doldurularak fervane ithal olunmuş olur İnbiiklerin münhaniyeleri ziyade olduğundan fervane ithal ve ihracında makinenin iadesine tahtilaç olmayacaksuretle kolaylamak hasıl olmuştur.

Bide bu kaplarda afakı ve ‘amudı ve münhak olmak üzere gait vası ve müddeadet secereler dahi yapılmaktadır ki bu suretle...5kilogarma kadar kömür iatialine imkan hasıl olmakta ve bunun tafdir mütenni laefal yenir mi darettesada ihtiyaç göstermektedir

TAŞRİNİ EVVEL Gün 31 Yıl 1303-(1917)

Taşrini evvelde günler nasıl gececek?Birinden dokuzuna kadar saf ve sisli.Onundan yirmi birine kadar iyi ve kuru.yimi birinden otuzbirine kadardıf ve radaf gececektir.Rasathanenin üç senelik dersaati mukadir ve saiyasi bir uca aittir.Taşrini evvelde en sıcak gun.en soğuk gün on,en darab gün ondört,en yapıs gün iki-üç gündür.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye	Şeriye							Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak		
Çarşamba	1	2	56	4	53	25	17	22		
Perşembe	2	3	57	4	52	23	18	21		
Cuma	3	4	58	3	51	21	19	20		
Cumartesi	4	5	59	3	48	20	20	18	Göç tahmini fırtınası	
Pazar	5	6	7	3	47	17	21	17	Musevilerin çorap bayramı	
Pazartesi	6	7	1	2	45	16	22	16	Yaprak dökümü fırtınası	
Salı	7	8	2	2	43	15	23	15	Meryamana fırtınası	
Çarşamba	8	9	3	2	42	13	24	14	Velet cenap	
Perşembe	9	10	4	1	40	11	25	13	Musevilerin kamış bayramı	
Cuma	10	11	5	1	38	10	26	12	İskenteri Rumi	
Cumartesi	11	12	6	1	37	8	27	11		
Pazar	12	13	7	12	36	7	28	10		
Pazartesi	13	14	8	12	35	5	29	9		
Salı	14	15	9	12	34	4	30	8	Kırlangıç fırtınası	
Çarşamba	15	16	11	12	32	2	31	7	Ağaç dilme zamanı	
Perşembe	16	17	12	56	31	0	32	6	Bağ üzümü budama zamanı	
Cuma	17	18	13	59	29	59	33	5		
Cumartesi	18	19	14	59	28	58	34	4		
Pazar	19	20	15	59	26	57	35	3		
Pazartesi	20	21	16	58	25	56	36	2		
Salı	21	22	17	58	23	55	37	1		
Çarşamba	22	23	18	58	21	54	38	58		
Perşembe	23	24	19	58	20	53	39	57		
Cuma	24	25	20	58	19	52	40	56		
Cumartesi	25	26	21	58	17	51	41	55		
Pazar	26	27	22	58	16	49	42	54		
Pazartesi	27	28	23	58	14	48	43	53		
Salı	28	29	24	58	13	47	44	52	Vakit kastı eşcar	
Çarşamba	29	30	24	58	12	46	45	51	Balık fırtınası	
Perşembe	30	31	25	58	11	45	46	50	İstiday tabyalar	
Cuma	31	1	26	58	10	44	47	49		

FIRINLARIN TASMİMİ

Firvanların asaf ve tebaiyi ne olusa olsun oraya sevk olunan kömürler için takriben bin derecede hararet mevcut olmalıdır. İmtizacın kök kömürleriyle içra olunan

ancak bu gökler adi iskaralar istimali suretiyledeğil, belki mulit gazının geneler içinde yıkılır ve bu makineler ve itasıyla adi bir gaz edebili ki inkalipyan inbiklerin ve hücrelerin etrafında yanan ve maden kömürünü taktire yarayan bu adi gazlardır. Hasıl olan duman hararetini gasp etmek için bu duman hereküberadir muhassıl namı verilen yer altından gecilebilir. Bundan maksat iş bu harareti adi gazın ihtirafında hakim olan havaya gaz vasıl ile birbirlerine firunlara arcai edmeken berbattır.

Gazın sert istimsali baladaki isval ile ivsal ile inbiklerden hasıl olan gazlar oradan fırınların üzerine afkı olarak mussu' uzun ve demir silodan mamül asaf usduani varıllara sevk olunur. Bu surede gazın derece harereti 70 tir. Sonra mabert kablolardan gecilerek oradan havaveyahut sıva ile demastan derece harareti 15 yahut 20 dereceye düşer. İşte bu variller ve mübretler içinde gazın muhtıu olduğunu mavi amonyak ve katranın büyük bir kısmını tekatif eder.

Gaz bekleyen makineler gazın geçtiği mutaf cihazlardan mukavemetinde galebe edmeye mus' dat olması ve diğer cihattan inbikte hafif bir tazik içrası istikatadı muhab olduğundan bu hususda gaz çıkarken makineler istimaal olunur. Bu makineler inbiklere kafi derecede hava ithali suretiyle tasbik ederek kalan gazları diğer makinelerden gecerek gazmaereye kadar sevk eder.

Biraz yukarıda ishal olunduğu veca ile gazlar ve inbiklerden ve mübretlerden çıktığı istinada havai olduğu maya' amonyak ve katranın büyük bir kısmını bırakmakla beraberine mukatteratına havası bulunduğundan bu nazarani tevkıf için mutaf eşkalde muhtaç makineler kullanılır.

Bu makineler en ziyade maruf olan buluz ve uduvirin musedemali meksifleridir. Bu meksiflere dahil olan gaz diğer bir gayağa çarpar ve bu müsademe sayesinde mahtus bulunduğu son dederan aşrında terk etmiş olur.

GAZIN YAKILMASI

Gaz davanında mevcut olup ihracı lazım kılan mevat içinesenelerdir beyaz toz sıkanda tersip olunup macerasının istendiğinde bahs olan ihsam maniya kılatu ve amonyak. Bunların alim ticrette kimseleri oldukça yüksektir. Gaz yakacağı makinelerde naftalini mas etmek için enterasan edilen yağ ile sonra pervasa mavisi vermek için

kıyanusla imtizac eden sülfat dufir mahluli ile ve nihayet amonyak hal eden su ile karıştırılır.

TASVİYE KİMYEVİ

Tasviya kimyeviden maksat gazın durununda malu damla kiprit halinde mevcut olan ve pek çok meziçbulunankükürtü kuvveatı hazinenin içsanı veca ile tamamen cekup olmaktan ibarettir.Bu malumatla havayla temas ettiğinde tasviye olunur bir mada olan hams hadid ile olugait cisim kuyularda içra takaya kadar tekavvur olunabilir.

Su gazı uzun senelerden beri ekser mimaldikte istimal edilmekte olan sulu gazın son zamanda Fransa'da dahi istihali tasviye olunmuş ve maden kömürü gazına havai olduğu hamas garbın buzda 15ilehavuz edmek şartıyla bir müsbet maniyede mahlut gza karıştırılmıştır.Bugaz kırmızı ateş derecesinde kestirilmiş bir kök ahkasına su pancarından gecirilmesi suretiyle istihsal olunur.Pancar tahıl edereksu gzaı denlen ve muhafaza ile hamız faham ve birmiktar hamuzlarbulunan kabil ihtirak bir gaz hasvele gedirir.Gazdan ihtisal aranan muvar gaz ihtisali münasebetiyle gaz hanelerde daha bir çok mevat elde edilmektedir ki bunlardan başlıcalarını burada göstereceğiz.

TAŞRİNİ SANİ Gün 30

Taşrini sanide havalar nasıl gececek?Birden dokuzuna kadar kuru ve ruzgarlı,onundan yirmibirine kadar sisli ve sağanak yirmiikisinden otuzuna kadar yağmurlu ve rüzgarlı gecektir.Rasthanenin üç senenin tersaati mukair ve sadiyesi bervace anıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Cumartesi	1	2	56	4	53	25	17	22	
Pazar	2	3	57	4	52	23	18	21	Halimiyet-i milliye'nin ilanı
Pazartesi	3	4	58	3	51	21	19	20	
Salı	4	5	59	3	48	20	20	18	
Çarşamba	5	6	7	3	47	17	21	17	
Perşembe	6	7	1	2	45	16	22	16	
Cuma	7	8	2	2	43	15	23	15	
Cumartesi	8	9	3	2	42	13	24	14	
Pazar	9	10	4	1	40	11	25	13	Kuş gecesi fırtınası
Pazartesi	10	11	5	1	38	10	26	12	Duru kaim
Salı	11	12	6	1	37	8	27	11	fırtınası
Çarşamba	12	13	7	12	36	7	28	10	Nüzül teptim
Perşembe	13	14	8	12	35	5	29	9	
Cuma	14	15	9	12	34	4	30	8	
Cumartesi	15	16	11	12	32	2	31	7	Rumi teşrisani istidası
Pazar	16	17	12	56	31	0	32	6	Aida -eltekeyn
Pazartesi	17	18	13	59	29	59	33	5	
Salı	18	19	14	59	28	58	34	4	
Çarşamba	19	20	15	59	26	57	35	3	
Perşembe	20	21	16	58	25	56	36	2	
Cuma	21	22	17	58	23	55	37	1	İndikdat işareti
Cumartesi	22	23	18	58	21	54	38	58	
Pazar	23	24	19	58	20	53	39	57	Karanlığı ibtadıska
Pazartesi	24	25	20	58	19	52	40	56	Güç kançlı fırtınası
Salı	25	26	21	58	17	51	41	55	Ağır fasıl hazif
Çarşamba	26	27	22	58	16	49	42	54	fırtınası
Perşembe	27	28	23	58	14	48	43	53	
Cuma	28	29	24	58	13	47	44	52	İbtidai cumadi latli
Cumartesi	29	30	24	58	12	46	45	51	Evvel seval meblat
Pazar	30	31	25	58	11	45	46	50	Aranır dökümü kursa

1-Kök mevat mezkürenin en en muhami köktür.Bu kömürler yukarıda değeri geçen inbiklerden çıktığı zaman söndürülmesi için ucuna bolca su dökülür.Buda cuvallara doldurularak yazar fervahade çıkarılır.Gaz için yakılan 1000kilogram maden kömüründen 500kişlogram kök istihsalolunurki vesatı olarak 10 hiktolitreye melelettir.

2- Gardan gaz fabrikasının muhira zaman ve suratlerde çıkarttığı dakınanlar doplanup bu işe muhtas atliyyeye sevk ve orada cisim kızgınlarda taksir ve tavsiyeolunur.Bunlardan madaberde naftalin kabul imzası zebut ve durdu halinde olarak tuğla imalatında camuru tahkime ve toz kömüründen gülçe yapmaya yarayan karasakızda alınır.1000 kilogram maden kömürü 50 kilogram katran hasil eder.

3- Sulfat amaonyak amonyaklı sular baldaktır.Hasıl olan ticaret mevsus bir kanda hamuz kiberbat ile imtizaç ettirilmek suretiylesulfat amonyak ihtisal olunur ki beyaz birinde olan bu madde asvaltlı kubere olmak üzere arbab zaruret nezdinde pek makbuldür.1000kilogram kömürün taktiri neticesinde takriben 10 kilogram sulfat amonyak hasıla gelmektedir

4- Pervasiya mavisiiyle kükürt kinanus savar mevadi bikabilci makinelerde tersis eden tartulu camurlar gaberinelerde ba'az masat kimivye ile malumla edilerek pervasiya mavisii ihtirsal ve kükürt dahi bazen hamuz kibrit imalatında istimal olunur.

5- Garafit yahut antıbık kömürü, maden kömürlerinin inami taktirinde itbikler durunda tersip ve terakimandan garafinler zaman zaman cıkarılırsa yahasa kamer elsinterki yahut tidab elsintirik imlatında ve b'azlamibelerde müstamal köür imalatında kullanılır.

6- Banzival Alialla kesr haralzamanlarda ihtiyacat asgariye için kullanılan bu maden 1000kilogram kömürde 10- 6 kilogram hasıl olur.Ayam adiyede ve ku'bulan mustahsilatihtiyal tapularında terakkümeder.

GAZLARIN İHRAÇ VE TARİFESİ

Gaz sevkıyatı yaz ve kış mevsimlerine ve günlerin ve gecelerinin uzun ve nice veya giceleğine göre yaldızlı gayıt methuldur.Bu tahviline rağmenabonelerinin ihtiyaçlarını tahmişn için sazan karasından cıkılmadan evcelki mecaresinde ve kapaklarda ve tuz tanzim eden cehrelerde kafi miktarda tasvif içrası iktiza eder .İş bu mecarı ve cihazların telakki ettikleri kadaya nemesyun namı verelebilir ki mahrec kelimesiyle tercüme olunabilir..Gaz hane şehir haricinde ve uzak mesafede bulunduğu halde gazın harece çıkmasındanevvel vazika maruz bulması lazadır.

Bu halde şehir içindede başlıca mecarı üzerine mevzi cihazlaroralarda icab eden tesbisatlı tanzim ederler.Macერიyi teşkil eden seneler pek mutaftır.Almanya'dan taksif olunmuş gaz boruları eksiz ve lehimsizhalinde kemal içtinabıyla imal edilebilmektedir ki bunların kadarı 30 ila 200 milimetredir

Parsında elhaldehaza diye cisim gazhane vardır ki bunların beşi şehir dışında dördü hanede ve ikisi harcanededir.Mücahiri iltisaf edebilecek surette tanzimolunmuştur.Yer halindeki intizalamücap biri diğerine muaveret edebilir ve hadianın yerini donabilir.Bu şehir cisimde mecazi şikeleri her gün artmaktan hali değildir.Makineye motor almak üzere sun'i nazar lemali 1907 senesinde 425 kilometre dolunda olan gaz boruları 10 sene sonra 2165 kilometreye yani takriben beş mislinden nezle bir miktara bağlanmıştır.

TEZHİNAT

Gazla teshin asvaltı nezakati tevziyadaki intizam ve bahse ahududu sayesinde yalnız mesakinhususiyede istimal etmekle kalmayıp sadaiyada dahi kolla

KANUNİ EVVEL Gün 31 1303(1924)

Kanuni evvelde havalar nasıl geçecek?Birden onbirine kadar is ve soğuk .Onikiden onsekizine kadar sisli ve karlı .Ondokuzundan otuzbirine kadar şiddetli ve soğuk geçecektir.Rasathanenin üç senenin terasati mukadir ve sadiyesi bervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitlı saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	3	42	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	3	42	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	4	41	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	4	41	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	4	41	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	5	41	19	22	24	
Pazar	7	11	2	5	41	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	6	41	19	24	26	Frrenklerin sevdagesi
Salı	9	13	4	7	41	19	25	27	
Çarşamba	10	14	5	8	41	19	26	28	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	15	6	9	41	19	27	29	
Cuma	12	16	7	10	40	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	11	44	20	29	31	
Pazar	14	18	9	12	40	20	30	32	Evvel şitap yeda
Pazartesi	15	19	11	12	41	20	31	33	
Salı	16	20	12	13	41	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	13	42	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	13	42	21	34	34	
Cuma	19	23	15	13	42	21	35	34	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	24	16	13	42	21	36	34	
Pazar	21	25	17	14	42	22	37	34	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	26	18	14	43	22	38	34	
Salı	23	27	19	14	43	23	39	35	
Çarşamba	24	25	20	14	43	24	40	36	Miladimiz
Perşembe	25	28	21	15	44	25	41	36	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	29	22	15	45	25	42	37	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	16	46	26	43	38	Ahır şitap yolma
Pazar	28	31	24	16	47	27	44	38	
Pazartesi	29	1	24	17	48	27	45	39	
Salı	30	1	25	17	49	27	46	39	
Çarşamba	31	3	26	17	50	28	47	39	

Talimsi talim ve intişar etmiştir.Omutbahlarına lokanta ocaklarına ve sularını az bir zamanda tescin edecek ocaklar pek muhtafsinaye mahsus fırınlar münaf işgal ve ba'addesobalar dökme ve cihandan ekmekciliğe kadar mütenvei sanayide müsta'al cihazlar içat olunmuşve bunlar her gün daha ziyade daim ve takmil etmekte bulunmuştur.

KOK KÖMÜRÜ

Gaz motorlarını sanayide tabiyati neticesinde gazın gavi muhrekisi gait ilmi olmak dolayısıyla pek çok ahvalde vesahat ve iktizat telaki nazarından elgarik motorlarına tamin gikat etmektedir.Son senelerde baş gösteren kömür buharındailmi medeniyet ve arbab pazarın nazar taktığı iktisat muhimine hab ettiğinden gaz

istimalinin taimiyle gaz istimalinde kullanılan kömürlerin suret ahrak ve takdirlerinin luzum islahı tariş olunmaktadır.

Parsada 1914 senesine kadar gaz serfiyatı suret daimada tezaiti etmiş idi Herhaldeki 1913 senesinin hava gazı ishihsalat ve istilakatı 81 milyon metre ve mukabine irtika ilinmiş idi.Ondan sonraki terayet başlamış ve 1919 senesinde 427 milyon metre küpüne yükselmiş ve aynı senelerde bu tezat devam edebilmiştir.

UMUM BEYTİ.

Mum diplerini atmayınız!...Çünkü tarif edeceğimiz surette hareket ederseniz hem tasarruf etmiş olursunuz hemde güzel bir gece kandiline maluk olmuş olursunuz.Resminiden de anlayışla citti üzere şimat antiplerindeki mumları toplayıp bir kap içinde eritiniz ve pamuk ipliğine bal mumunu sürmek suretiyle birde fanıl yakınız. Hasıl olan mayamı tedarik edeceksinizve yandaki ilaç kutuları içine dökünüz.

Bir elinizlede diğer ucunu tutmaya ihmal etmeseniz bu suretle basit bir imlaya neticesinde elde edeceksiniz.Mumlar hem geceleri çok ziya verir hemde zeytin yağı ve gaz kokusundan sizi kurtarır.Tabii bu tavsiyemiz ,hanelerinde intirak istimal eden karınlarımıza adet değildir !...

TALİ EMİN

Allah kimseyi gurbette haset edmesin .hastaneye gireli bu gün yirmiiki insanbu koca koğuştta yalnız kalınca çok sıkılırlar.Hadi birazda dükleri ovar perivar...Ben romatizmadanmuztarip olduğum için yatağımdan kalkamıyorum. Eğer koğuş arkadaşlarım ani ve tuhaf insanlardan olmasa yalnız kaldın,sıkıntıdan tali olmak isten değil !...

Dün akşam bütün arkadaşlar har zaman ki gibi yine benim yatağımım etrafına tpolanmışlardıBugün hastaneden buraya nakil olan birisini dinliyorduk.Maruf nevrekli Tali Emin kendisini erzincan'dan tanmayan kimse yok desem caiz ... uzun boylu iriyarı bir kurt,cehresive ağzının etrafı sararmışbeyaz bir sakal ihya ediyordu.Yetmişinde

olduğuhalde taşı sıkça suyunu çıkaracak siyare dumanlarının arasında anlatıyor bizde dinliyoruz.Bunlar dedi Tali Emim kardeşimin ,Tali İshak ,Tali mustani,Tali bilmane!Hülasa yediside tali... Hadi babalarıda Tali Halil azimle eğilirmiş.

Çocuklar dedi kuduz lafı oldumu gençliğimde yaptığumbir mızrakaklıma gelende gülmeden duramam !...Anlatayım:Çocukluğumdan beri adata eşkiyalığa imrenirdim O yanlarımın çoğu bile heba oldu... Bağıma elma aldığım ilk zamanlar kendime mülakıf bir arkadaş buldum.Yoldan gelenleri gecenleri soyar köylere baskın eder öyle geçinir giderdik!Ah o günler!... Uzatmayalım haftada iki gün,bir ben bir arkadaş şehre gizlice gider ikmal azık alır gelirdik.Bir gün yine ben şehhirden heybeme biraz ekmek biraz da azık koymuş geliyordum.Yolda maisi boyunun payasına rasat kıldım. Yolda nereden gelip nereye gittiğini sordum .Cera çıktığını bir köyden geliyormuş.Kedeleri falan oradan vermişler.Oda bana nereden geldiğini sordu. Benim kedilerinde gözüm kalmıldı.Bizim dağda öyle şeyler gördüğümüz yoktur.Güzel güzel konuşurken haberi olmayacağını bildiğim içi güzel bir tuzakkurdum.Gecenlerde dağda kuduz bir çakal ısırdı. Şehre yapılanmaya gittim oradan geliyorum.40. gün kudurursun dedilerama bugün 40. gün olduğu halde kudurmadım dedim.Ben daha lafımı bitirmeden baktım benden yavaş yavaş ayrılmaya başladı.

Biraz biraz daha sabır istedim almadan kacacaktı.Hemen heyecan üzerine atladım O hikayeyi anlattığım gibi kaçmaya başladı.Bende oracığa oturdum bir yandan homurdana homurdana heybeyi dişler malı parçalayacak gibi ısırarak sallıyordum.Diğer taraftan dökülen keteleri halen kendi heybeme dolduruyodum Zaten köyü yakındı Ben kudurmuş taklidi yaparkenyaklaşmış kapusununönünde oturan Ahmet ağaya sesleniyordu.Ahmet ağa Ahmet ağa bah hale nasl hudurmuş kudurmuş.

Ben onun hikayesini beğene Tamamiyle boşalattık Oradan gecen bir çobana bağıırıyordu.Curama dur Curama dur !...

G.Armağan.

KANUNİ SANİ Gün 31 1925

Kanuni sanide havalar nasıl geçecek?Birinden onuna kadar pek soğuk ve yağış,Onundanyirmibirine kadar karlı ve rüzgarlı,yirmi ikisinden otuzbirine kadar sisli ve soğuk geçecektir. Rasathanenin üç senenin terasatı mukadir ve sadiyesi bervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye	Şeriye						Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	3	42	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	3	42	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	4	41	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	4	41	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	4	41	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	5	41	19	22	24	
Pazar	7	11	2	5	41	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	6	41	19	24	26	Frenklerin sevdası
Salı	9	13	4	7	41	19	25	27	
Çarşamba	10	14	5	8	41	19	26	28	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	15	6	9	41	19	27	29	
Cuma	12	16	7	10	40	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	11	44	20	29	31	
Pazar	14	18	9	12	40	20	30	32	Evvel şitap yeda
Pazartesi	15	19	11	12	41	20	31	33	
Salı	16	20	12	13	41	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	13	42	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	13	42	21	34	34	
Cuma	19	23	15	13	42	21	35	34	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	24	16	13	42	21	36	34	
Pazar	21	25	17	14	42	22	37	34	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	26	18	14	43	22	38	34	
Salı	23	27	19	14	43	23	39	35	
Çarşamba	24	25	20	14	43	24	40	36	Miladımız
Perşembe	25	28	21	15	44	25	41	36	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	29	22	15	45	25	42	37	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	16	46	26	43	38	Ahır şitap yolma
Pazar	28	31	24	16	47	27	44	38	
Pazartesi	29	1	24	17	48	27	45	39	
Salı	30	1	25	17	49	27	46	39	
Çarşamba	31	3	26	17	50	28	47	39	

TUHAF HAREKETLERDEN

Doktor hastasına ada talavasanları üzerine kemal mufakitle tazbik eylediğim bir ilacı sizde de taçriye edebilirim.Ancak bu ilaçla hastalık,yatırhal habtal şifa olur Yahut tayıkı müsabık deradıma gidilir...

Hastada surat.

HAVALI PERVANELİ GEMİ.

Araba fanın bir şeyi temadi halindedir.Gün geçmiyor ki yeni bir ihtiraya şahit olmayalım.Geçen senenin gırgabil damdat derecede kafi keşifyane müsader olmuşdur.Bunları beyan beyan izah edebilmek için orayada olduğu gibibaşlı başına

kinayeler neşriyatım icap eder .Biz burada resmini gordüğümüz hava pervaneli gemiden bahsedeceğiz

Mesvîh vâsfindan ve dokuz vususuna ilk arş ihtar olanı olan iş bu seviyeye mevzu hava pervanesinin hasıl eğlediğikuvvet ile denizdeki pervanesi harekete gelerek gemi suratle yol almaktadır.Bupervanesinin başlıca mahsinatifaevkalade rüzgarlı havaklarda gemiyi rüzgarda karşı hareketlerdesuratle sevk edebilmesindedir

Bundan başka rüzgarın fakadarı halinde pervane gemide mevcut olan motor ve istasilerde tahriben olunarak yine mübemleritamin edebilmekdedir.Bir kaç seneler sonra bütün vapurların direklerinde bu suretle havalı pervaneler görmemiz istiap edecektir.

TAHTA SİLMEK

Tahta silmek bahasus ile beralat ile artıkeski usul ile iki büklüm olarak gacırgucurunca silmeye luzum kalmamıştır.Hazır halde her şeyin kolayını meydana çıkarmıştır.Sübürge makinalarından sonra vucda gedirilen ve hemen bir Fransız lirsine mubayane bu altın tabiyatıgayet asidir.Bir kadın üstü başını ıslatmadan kızın elini girletmeksizin bu alet ile mükemmel tezhirane mukıf olabilmekdedir.

ŞUBAT Gün 28 1925

Şubat havaları nasıl gececek?bitinden sekizine kadar oldukça latif ve rutubet. Dokuzundan Onsekizine kadar don ve pek soğuktur.Ondokuzundan yirmisekizine kadar latif ve yağmurlu gececektir.Rasathanenin üç senenin tersati mukadir ve sadiyesi pervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasıtlı saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	9	12	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	10	12	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	11	13	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	12	14	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	12	15	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	12	16	19	22	24	
Pazar	7	11	2	12	17	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	13	14	19	24	26	Göç tahmini fırtınası
Salı	9	13	4	7	18	19	25	27	Yaprak dökümü fırtınası
Çarşamba	10	14	5	13	23	19	26	28	Ağaç dikme zamanı
Perşembe	11	15	6	13	24	19	27	29	
Cuma	12	16	7	16	25	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	17	25	20	29	31	
Pazar	14	18	9	17	33	20	30	32	Balık fırtınası
Pazartesi	15	19	11	17	34	20	31	33	
Salı	16	20	12	18	35	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	18	36	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	18	37	21	34	34	
Cuma	19	23	15	19	38	21	35	35	
Cumartesi	20	24	16	19	39	21	36	36	
Pazar	21	25	17	21	40	22	37	37	Gündönümü fırtınası
Pazartesi	22	26	18	21	41	22	38	38	
Salı	23	27	19	21	41	23	39	38	
Çarşamba	24	25	20	21	42	24	40	39	Miladimiz
Perşembe	25	28	21	22	44	25	41	40	
Cuma	26	29	22	22	45	25	42	42	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	23	45	26	43	41	
Pazar	28	1	24	23	45	27	44	43	

MEBUSLAR

Takvimlerde şubatın yirmibirinde,yirmiyedisinde ve martın altısında cemre münteriçtir.Cemrenin sebebi ismi vakti hakkında etraflıca bir malumat mefğufdur.Cemre yanmış kömür parçası şubatta tefriça hasil olan hararetin üç devri olduğunu bu üçündede cemre havaya, suya,toprağa düşer.Cemre rayı mahlula ile gamze vezninde ol bahar ve hararetle döner ki şubat ayında üç defa zeminden heyecan eder.Evvela şubatın ilk haftasında ol cihetle zemine hararet arz olur buna halu sukut cemrei derler.İkinci haftasında dahi heyazan olur.onda hararet suya arz olunur ve ona sukutu cemrei tesniye derler.ve üçüncü haftasında mütemmüvec olur ve onada sukutu cemrei salise derler ve bir anda la reb sukut cemreden maksat sukut münazıl kamerdir.Bazı muthasısın arasında görüldüğü üzre ceratüç cerat üç kök kubbeden abardır.Birincisi raslvaka nücümundadır.İkincisi zara şamidir ki nücümundadır.Üçüncüsü kalabat olup cihe nücümundadır.Bunlara cemre dabir adetkarlarımdan isbatı parlak ve bir nevi kamratta meyal olmalarıdır. Şubatı mahi fasl bahara en yakın bir bir vasıla suretiye olduğuna göre şemsin vaziyet hahiyesine tarı olan ve tesavei leyl ve

nehari intaç eden ahkam-ı devrakaniye ile şubat şemsi kere arz sethine suret verut ve inhikası gibi halenada ahside bir düzgün ilk has ve meşahede edeceği tabidir.

GEÇİRDİĞİMİZ HADİSELERDEN BİR NAZAR

Mali musal birinci ve ikinci nushalarında yine bu unvan ile yazmış olduğumuz tarihce vukuunda Türkiye'ninperdayi meşrutiyetinden gecirmiş olduğu hadisede mecmulada arz olunmuş idi.Onbeş sene zarfında hemen onbeş asırlık hadisede musatter olan memleketimizharbı umumiyyeden sonramahv edilmek derecesine gelmiş ikenCenabı hak inayet subaniyesi gibi nebi muhteramın mucize'i kalesi asarıyla mücahidin islamiyetin iktirabetmiş olduğu şanlızaferin neticesi olarak lafzında inikat eden sulh kahramanlarının aylarca ihtidat eden muzakeratı yine bir takımalemi harisane ile ne suretle dostca ikamet olduğunu karden-i keramen hatır nişanıdır.

Lozan konferası esbab-ı maluma dolayısıylasilah takdir ettirmeksizin dağılmış ve itilaf devletleri merbusları memleketlerineavdet ettikleri gibi Türkiye merbusu İsmet Paşa ile refakatında bulunan zevadethi memleketimize avdet etmiş olduğu halde konferansın tadile dair silahitler ağızlardan hiç bir kelime satır olmamışve yalnız temalik ettiği konferans katipi umumların selahı ifadesindenanlaşılmış idi.

Bir anı karbide tekrar içtima'i olunarak silahın behemahal tekrar ve tasyit edeceği şüphesiz idi. İşte mulahzaya yakın tarihcemiz hatmesinde cihan metamin pek yakınbir zamanda bu nimete nanlutu em kızlarınınmuut olduğu söylemiş ve mucahede-i islahiyeninimzası tehir eylediği halde mu'ahidenin metni ile teferruatını ayrıca teba ederekkarınlarımıza taktim edeceğimizi naat etmiştik.

Filhakika umutlarımız ağustosta tahkikatımın ve ıslah mahidesini imzalarımahatta bazı ganneler mu2ahide namenin maetni somasıyla neşriyadıbulmuş idi.Ançak büyük milletler meclisinin testeğini aktaran ekmeksiz vaka olan neşriyat metin metni olamayacağından ve tastiği mütakip metnin resmi hükümetçe eylülde teba ve nesr okunduğundan bunun aynını hatnat ve muzakerat-ı ihlahiye mutalık izahat ve nefsilat ile birlikte yüsnetmi kusamızda derk etmek suretiyle vaatımızı ifa eylemeyi münasip gördük.

KONFERANSIN MÜZAKERENİN İNKITAINDAN SONRA

Lozan konferansının eskeb-i iktai geçen seneki nüshamızda kafi derecede izah olunduğu üzere tahren ancak mali ve iktisati mesailerden ibaret idi. Muaheza işin inayeti araştırılınca diğer tahsiller ve meselelerdahi görülmekte ve bir cihetler cihanının vakıf iccal siyasinedegabil inkar olmayacak suretle malum bulunmaktaidi. Bu kepemen konferansını teşkil eden başlıca recal memleketlerine evlatlarını mutakıp türlü türlü beyanda bulunarak üzerlerinden mesulünü etmeye çalıştılar

Beyanat mezkûre meçluf şekil birde vadi cümleinin maksada bir ama rivayeti muhtelif bahs edilen musa'adaditakdir etmeyerek bir takım esvab ve ihya ile imzadan istikaf ettiği münhar olmakla ve a'hudat akşama sabaha sürece kadar yakın bir zamanda hatasını terk ile imzaya mu'afakat göstereceği ümidinde bulunduğu cümleinde nihayet bulmaktaydı.

Buna misal olmak üzere Lort görünüm Londra gazetelerinde vak'a olanşu bir kaç parçayı karelerimizin naarı dikkatine arz ederiz

UMUMU MİLLİYE: Türkiye ile İngilere arasındaki ehemmiyetli meselelerin hepsi halledilerek yalnız Fransızlar'ın ve İtalyanlar'ın İngilizler'den evyada alakadar bulundukları ihtilaflar meseleler ki adlı kapütölasyonların ihyası onun yerine kadim olacak teminatıyla.

Müzahidin mali ve iktisadi şartlarından ibarettir. Kalmış olduğu ve Türkler ğalip devletler zümresinin bir maluba karşı hiç bir zanab muafakat edemeyeceği derecede musadekarlıklara nasıl oldukları heyetle Türke ait merisasesinin son saatle imzadan imtia edeceğini kimse beklemediğini söyledikten sonra diyor ki:

Fakat son dakikada Türk mebuslarını yahranın ehemmiyetine 'adım ve vakıflarından yaşalmış ettikleri şeylerden yalnız ehemmiyetten'arı şeyler olduğunu taktir edemediklerinden yahut yazar alış verişlerinde olduğu gibi on birinci seyahatın son dakikasının son nünbasında zaaflarını istihsal edeceklerini kani olduklarından Türkiye'nin hakimiyet ve istiklali sözlere ve esarete mahkûm edildiklerini yüzüncü defa tekrar ederek imzadan imtida edilir.

İngiltere hariciye nazırı bundan sonra Lozad'dan intikakını ve Türkler'in hatalarını anlayarak mesuliyetleinin ağır aktığı taktirde gecikmeyeceklerini ve on saat gecmeksizin netamet azasına devcare olacaklarına emin olduğu halde Londra'ya

geldiğini hikaye ediyorvehanmeli mekalında konferansın İngilizlere memamı için değil müttefiklerin menafımı için neticesiz bırakılmış olması yas taraflarda dücar olacağını biliyorum fakat hakikisulh için İngilizlere,Fransa ve İtalyan'ın ricasıyla ihtihsal edilebilir... diyor

Diğer taraftan Fransa'nın İstanbul memnibi General Bulla Türk gazetecilerine "Lozan müzakerelerinin azamtine Ankara'dan verilmiş olanson bir emrin olduğu yolunda beyanatta bulunarak Fransa'nın bu husustaki mesuliyetine tebirisine çalışıyor.Lozan'daki Fransız baş merhusu Mesyo Bungar ise matbuat-ı mahliyyeye vaki olan beyanatta mesanül maliye ve iktisativedebizzat kendisinin pazzermiş olduğunu müşkülattan bahs etmeksizin... İktä müzakreye adli meselenin sebep olduğunu söylüyor.

Halbuki konferansı son içtimalinde adli mesadi için ittiyabaş merbusu ile merhuslarımız bir suret tasvibata müttefik kalmışlar ve bu suret tasviyesini diğer müttefiklere kabul ettirileceğindenümit var bulunmuşlardı.

Müzarakenin suret-i cerayanı ve merhuslarımızın fedakarlıkta son derecesine vardıktan nazır dikkate alınınca rücali siyasinin babdaki beyanatı ve bu beyanat teyahutta neyin resmi matbaanın mutelif tarz vekillerde neşriyatı ne dereceye kadar hikayati rakualar muvafık olduğu kolayca anlaşılır.Bütün bu neşriyat ve beyanata karşı birinci merbusumuz İsmet paşa mümkün ve lazım olan ızahatını matbuata vermekten cekinmemiştir ki ızahatı ifa Türkiye'nin konferansta hakkınave fikrinde istinat etmekle beraber hakiki bir husus ile cihan sulhunu tesise hitmet ve sulh gayet samimi olacak temenni ettiği halde şimdilik buna mua'fık olamadığınıve muaheze anıtekvirdi.Sulhun istihsaliümit oluna bileceği cümlesiyle bulasa edilebilir.

İSMET PAŞA'NIN MUHAVERESİNDEN SONRA

İsmet paşa geçen şubatın altısından sonra Lozan'dan intikak ile Paris'e gelmiş isede yolların karla mesut bulunmasından dolayıseyahatına devam edemeyerek ancakşubatın onyedinci gecesı Gür Cemal vapuruylaKöstence'den İstanbul'amuaslet olunmuş ve sabah saat dokuzda karaya çıkmıştır.

Maşeralıya İstanbul'da bir günden ibaret kalan müddet maksu ve ikametden müttefiklerin gökalarda mümessilleri ve semteral Haryun Gotul ile temasta bulunur.Bu temaslarda tatbik sulh meselesine dair musamahat ve mukallamat cereyan etti.Bu boyda resmi bir tebliğ ve akım olmakla beraber tersih eden malumat şu merkezde idi.

Mümessilleri sarfından semtbane nezdinde sulh meselesine dair yenive mutithiç bir teklif ve artıç olmamıştır. Ancak Fransa mümessili Hatrol Palla sulh muahemesininbir an evvel imzayla hal sulhun inhidası olmasındabulunmuş İngilizmümessil siyasisi vekili Musetter Handerson mafıklarının son tekelliklerinidahilindemuahideyi imzaya ve müzakereye başlamaya İngiltere'nin imaya bulunduğuna dair "Lord Gurzon"dan gelen bir ta'yir efgama bi arasa etmiştir. Lord Gurzun bu ta'yir-i efsamede teklifolunan ve Türkiye'cedeşayan kabul olunan muhe zamanenin imzasi Türkiye'nin merakını mutesasından olduğunu ilavedenderman eylemekteydi

Master Handerson orada mevcut ihtilaf esaslı bir mesele kalmadığından ve iki milletin dostluğu luzumunda bahsetmiş ve İsmet Paşa'da Türkiye'nin cihanı sulh için azami fedakarlıklarda bulunduğunu söylemiştir. General Harington ile vuku bulan mülakat pek samimi olmuştur. Böylece İsmet Paşanın vaziyeti Büyük Millet Meclisi huzurunda izah ile müttetiklerin son tekliflerine Ankara'dan sarıh ve mağsul mukabil teklifat durumbanı suretiyle cevapverileceği ve bu teklif üzerine inkişaf ederek vuzuatına göre bir hatti hareket itham olunabileceği esnitlar onunuyordu.

İsmet Paşa şubatın on sekizinde badel zuhurun onüçünde Haydar Paşadan hususi trenle hareket ederek Eskişehir'de Mustafa Kemal Paşaya mülaki olmuş ve oradan Mareşalya ile birlikte Ankara'ya hareket etmiştir. Ankara'ya bir hürmet ve siyasetle istikbal olunmuşlardır.

Sulh meselesi, Büyük Millet Meclisinde İsmet Paşa Ankara'ya muvasilatınımutakıp heyet mehulsı teşkil eden zevad ile beraber heyeti vukalaya Lozan Konferansı mükellimatı hakkında katibat ve ihtisasasını izah edmiş ve heyet masaralihoca bir iki gün muti ile ve mudit içtimat neticesinde hükümetin nağde-i nazırı nazırını tesbit olunarak Büyük Millet Meclisine bu gedasır bil mukabil teklif projesi arz edilmiştir. Büyük Millet Meclisi dat beş gün devam eden hafı celselerde heyeti merhusamız erkanının muadi muhtefa hakkında ita eyledikleri izahatı ve hükümetin taktai nazarına ddair heyeti vukaliye canından vuku'a bulan ifade ve beyanatı istimca ettikte sonra mezkür proje hakikate ait heyecanını ve medid muzakeette bulunmuştur. Hafı celselerde ceryan eden bu muzakereye göre meclis haricinde hiç bir güne malumat teşhir olunmamakla beraber daima sahbin malumat aldığını iddea eden Türkiye ve ecnebi muhabirler her gün muhtelif şekil ve tarzda gazetelerine haber yatıştırmekten geri kalmıyorlar.

Sait matbuasında bu kabil istidana ,daha doğrusu ferziyat ve tahminata mustenap olarak vak'aolan neşriyatı buada ve lulasadan tekrar edmeye lüzüm görmüyoruz. Muaheze neşriyat müzakerelerden ve Anadolu aynasının resmi bir şekilde vuku olan şekillerindenistital olunabilen bir fikir vardır ki oda Türk milletinin senelerden beri büyükmahruciyet içine atıldığıbunca mücehadat neticesinde kesb istihkak olduğu siyasi, milli ,adli istiklalinden ve bağımsızlığından misak-ı milli ahkamından hiç bir suretle fedakarlık yapmaya ve bir esasdahilinde asgari mücadelemiz kabul edinceya kadar mücadeleye devam suret-i katayada karar vermiş olması idi.

Filhakika Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin 1 mart 1329 günü Büyük Millet Meclisini resmi sıfatla idare etmiş olduğunu tarihi tetkiklerinde dahi tatbit olduğu üzere Türkiyenin hürmetini ve kabiliyetinimillet gibi yaşamaktan başka biremeli olmadığı gibi Türk milletinin idari ,milli ve iktisati bütün hukukistiklal ve hayatına malik olmuş hiç bir milleti izra edmeyenebedi bir hak müktesebi olup bu kadar tabiihakikatı kabul etmek sulhalemi tesa için kafi idi.

Büyük Millet Meclsinde hararetli müzakerat cereyan etmekte olduğunu ve herkesin bumüzakeatınferziya ve tahminataveyahut bazı mütabadanvasağ olan tersane müstetten asavet ve neşriyatta bulunduğu sırada Avrupa'da dahi müttefik kuvvetler arasında muhim muhaberat tati edilmekte ve guya Türkiye'nin mukabil tekliflerindenhaberdar edilmemişcesine ettikleri halde hasıla gelecek neticenin mesuliyetindenmuktediriz.P ek muhim olan ve hayatı olan Musul meselesinin bir müttet zarfındahayati; mali ve iktisaadi ve idari meselede millet ve memleketimizin hukuki payaniya ve istiklalisinde tam ve zaman olarak ishihsali ve sulhu mutrakıp nemalık-u menkulemizin surat-ı tahliyesi esasları tahiliyesinde sulh tesbitatına devam olunması için hükümet ekseriyat azamiyle mezunit vermiştir.

Büyük Millet Meclisinin iş bu kararı Avrupa'da binelerince ve bilimum muhafı siyasice hüsnileşir hasilederek mesait telakkiyata mezhur olmuş ve Türkiye'nin bu esas dahilinde eda edeceği mukabil teklifat projesini n müzareke olunabileceği şartlar siyasi taraflardan beyan ve teyit olunmuştur. Kara vaka üzerine öylece iki gün bile fasıla müzareke devrelerden sonra tanzim olunmuş olan mukabil reklifat projesi hariciye vekili İsmet Paşa taraındanimza edilmiş bir notoya rekabet edilerek mittefiklerin İstanbul müvessillerine tavgı edilmek üzere Ankara'dan hususi bir trenle hareket eden yer küreye veda edile. İstanbul'da mebhush Adnan Bey kalmıştır.

Adnan Bey 1 mart 1339 akşamı mümessillere tebliğ etmiş olduğunu 8 mart tarihli nota on sekiz sahifeyi ve mulfakı teklifi projesiile 201 sayfayı haviydi. Haririciye vekaleti notaca Lozan müzakerelerinin esbaab-ı intikali ve ikametkahu hakkında sert mutala ile nisanın son günleerinde müttetikler tarafından Türk heyet meerhuhsasına tadi olunana sulh malumada nail olunan heyetarz ve emin tekniği için müsait zaman bırakılmış ve müzakere imzası hususunda ısrar edilerek müttetik devletler heyet merhusası istial edipte bir kaç gün daha müzakerada müsader olunmuş olsa idi sulhuhn bütün milletler merhhudadına olarak şimdiye kadar ikta olmuş olacağını ve bu imkitai mütakip nemaatın tekrar başlamış olmasını mücerret Türkiye'nin sulh arzusuna atıf etmek lazım gılrceğini terbayen ettikten sonra mukabil teklif projesi münteracatından ve bunda gösterilen bazı tadilatın ne gibi estat ve mülata esas ve hukula musnet bulunduğunu teşrih ve izah ve Türkiye Hükümetinin konferansta sulh lehine vaka olan fedakarlarını teyit ederek iş bu fedakarlıklarıyla bütün mazaratı ibraz etmiş olduğundan müttetikler dahi Türkiye tarafından izahat olunan hissiyat anıyla methus iseler Avrupa'nın herhangi bir şehrinde teşkilat müzakere üzereine yeniden cereyan edecek müzakerat esnasında müttetiklerce yeni saiatında bulunacağını resmi gazeteler vasıtasıyla ihsas edilmekteydi.

Büyük Millet Meclisindeki haki celselerindeki müzakerat pek ziyade heyecanlı ve hararetili ve celseler sürekli olmakla beraber neticede sarf olunan karar heyet vekilinin projesini tasvip yolunda olup gayet mudedil biğr lisanla yazılmış ve efkar-ı umumiyei cihanı tatmin edecekyiydi. 16 mart 1339 günü teyit edilerek gece saat onda resmi matbuatta tebliğ olunmuştur ki aynen şudur.

LOZAN'DA KABUL EDİLMEMİŞ MUVATLAR.

1-Musul meselesinin İngiltere hükümetiyle bir sure tavsiyeye rebat olunmak üzere konferansın müzakerattanhariç bırakılması.

2-Kara ağaç Yunanlılar'a terk olunmuş.

3-Boğazlar meselesi Lozan'daki tarz hali veciyle inkazı.

4-Gelibolu'daki mezarlıkların hak intifa'anın terki.

5-İngilizler'e ait Lozan'da tekrar eden ahkam

6-Emir adiyete ecnebi müşvikleri istihtamına dair konferansın son gününde tekrar eden şekil.

LOZAN'DA KABUL EDİLEN MUVATLAR

Mürekkip adalardan olan Gökçe ada ve Bozca adaları8n silahsız bırakılması.

2-Türkiye hududundan mudeber olması

3-Duyun-u umumiye'nin sermaye itibariyle taksimi

4-Duyun-u umumiye mutahil kapanlarının suret-i tadiyesi hakkındaki maddenin merahedamenin teyit edilmesi.

5- İtalya'ya gecen oniki ada ile Yunanistan'a verilen adalarının duyun-u umumiye hususuna işgalleri tarihihinden itibaren iştiak edilmeleri.

6-Demir yolları için aktedilmiş olan istikrazların duyun-u umumiye cetveline ithali ve bunun için hükme müracat edilmesi.

7-Irak naktiyemizin itgasına Suriye ve Irak'ın Duyun-u Umumiye hisseleri tesbitinde istirak etmeleri

8-Müdahil duyun-u umumiye faizlerinin tasviyesi emrinde Balkan hükümetlerine bahs edilen tahsilattan Türkiye'nde istifade etmesi ve hükümetlerin Balkan harblerinden sonra duyun-u umumiye hasalarının Türkiye'ye tadil etmiş olduğu paralara mukabil matbu olunması.

9-Duyun-u umumiye faizlerinin altın olarak tadiyesi şayan kabul olmayıp bu meselenin doğrudan doğruya duyun-u umumiye hamilleri arasında aramızda halli.

10-Yunanistan'ın tesirat bedeli adasının temini.

11-Teba için beyanın Türkiye ve Türkiye'de ecnebi memalikte vaziyeti ve mütegaliben aynı hukuktan müstefit olmaları.

12-Afu umumiye vesaireye mütalik beyannamelerin vaziyette hulusei ilhilasesi arz olunan projenin bazı mavatı matlubumuzdan fazla ve bazı muvadiide diğer şekillerde kabul olunduğu verilecek izahından ve sureti aynen derc olunan cihetle burada fazlka tefsilat adasına lüzüm görmeyip ancak işbu projenin dedüğundan sonra cereyan eden vukuat ve hatmekî zeyt ve tehririyle iktifa ediyoruz.

İngiliz mümessil siyasisi Mister Hanterson müzakare notaların müstahseban olan İtalya'ya ait olanı tavdi için Paris'e uğrayıp Roma ve P aris kabinelerinin tarz telakkilerininide öğrendikten sonra Londra'ya azametle hükümet matbuasına ait olanı taktim etmek üzere şark katariyla İstanbul'dan hareket etmişlerdir.

Harekete mukabil projemizin yeni müzakereye zemin teşkil edecek mahiyette olduğunu ve müzakerata yakında başlanılması için elinden geleceği kadar sarf gayret

edeceğini söylemiş ve sulhun en garip akti hususunda beyanat ve temyinat eylemiştir. Türkiye'nin muameleyi mutegabil esasından istifadesini tasdik için devletlerin ikamet mukavelesinin yeniden taririni kabul etmediklerinden devleti beyan memnuniyet ve emri redade hakkında mukabil teklif projesinde gösterilen esaslar hakkında muntenyan kurmalı namıyla mürfit olan ve devletlerce şifahi ve tarihi telkinat ile tayit edilen ıslafattan başka bir şey olmadığı halde bir hususta müttetiklerin notasında durmayan olunan keytb ihtirasına hayret olunmaktadır. Ahkam-ı iktisadiyeye gelince bunların mücahideden tefrikatı sulhun aktini tasriğ olmakla beraber bu suret zaten devletlerin mukattime ve ifa olan şifahi telkinatı ile rucua edilmiş sulhu tasmil veya tahirine müsait bulunmuş muzakera-i devliye için uli alasul unevza teşkil edilecek mesunun münakaşasına itiraz edilmemiştir.

Türkiye merhusları başta hariciye vekili İsmet Paşa olduğu halde Rızanur ve Hüseyin Pınar'dan ve heyeti teşkil eden zevattan mürekkep olmak üzere nisanın onsekizinci günü İstanbul'dan hareketleri kararlaştırılmış ve yevmi içtima'i olarak kabul ederek Lozan'da lazım gelen istihzarında bulunmak üzere hükümeti keyfiyetten behaberdar edilmiştir.

HÜKÜMET-İ MERHUSAMIZIN REFAKATINA MEMUR ZEVATI.

Askeri kaymakam Tevfik, hukuk müşaviri Nusret, atliye müşaviri Tahir, maliye müşaviri Zekai ve Şefik, maliye müşaviri Fuat, doktor Nihat Reşat, katip-i umumi Tevfik Kemal, bunlarla beş katip ve devlet yaveri zabıt beylerden bir kaçhamedan mürekkep idi. Konferansa bu defa İngiltere merhusluğuna Rambalt, Transa merhusluğuna General Polla, İtalya merhusluğuna Munatanya memur olunmuş Amerika merhusluğuna ise Musnu Geru müsbet olunmuştur. Yunanistan'ı yine Venizelos temsil ediyordu.

Türkiye heyeti merhusası mukrir olduğu vecile ile nisanın onsekizinci günü 12.30'da Sirkeci istasyonundan hareket eden şark kadarıyla muğargak olunmuşlar. İsmet Paşa trene rakıp olacağı sırada erkani matbuata: "Hyat ve istiklalimizi temine kafi bir sulhu eda edeceğim öze güvenerek ve milletin tasvipi iömumiyesine istidal ederek Lozan'a vanitle gidiyoruz" demiş.

Türkiye heyet-i merhusasının istihzaratı ve hareketi ile Lozan'akadar geçen bir zaman zarfında müttetikler dahi aralarında müzakerat işigal ederek konferansta

inhaz edecekleri haz harekeri temyin etmekle uğraşıyorlar.Bir taraftan resmi ve yarı resmi beyanat ile hareketin ne gibi mukaseda menduf olduğunu efkar-ı umumiyeeye telkin ediyorlardı.Bu muzakerat ve muhaberat cihanın muhtaç sulh ve musanat olup üst tarafı laf ve kuzuf mastak idi.

Lozan'da İsmet Paşa ve Ankara heyeti murasasıyla İngiliz, Fransız,İtalya merhusları 21 nisan akşamı Lozan'a muvaslet etmişler ve menakıbe diğer merhuslarda vasıl olmuşlardır.

İsmet Paşa kendisine mülaki olan gazetecilere “Türkiyenin aslası arzusunda bulunduğunu fakat iktisadi, mali, siyasi istiklalini ihlal edecek her hangi teklifi reddedeceğini” söylemiş ve mühim bir nkılabın vukuu bulan beyanında “ müttefikler adamalarında ısrar ettikleri taktirde konferans müzakerelerlerinin uzun süreceğini ve mucip bir sulhun aktı nazarının büyük müşkülât zuhur edeceğinden korkduğunu bir zamanda yine muhtelif gazeteler ratıp sözlerle türlü türlü mutaalat bulunmakta ve bazıları arz-ı tefsisal okşamak bazılarıda Türkiye'yi tehdit etmek suretiyle mazeratlarını izhar etmekteydiler.Efkar-ı umumiyeeyi herhangi bir cihetle sulh edebilmek için ne suretle teşmiryak ihtimam olunacağını ifhama medear olabileceği mulahazasıyla şu bir kaç satırı karalamak luzumunu hissettik.

İLK İÇTİMA

23 nisan günü sabahı merhuslar neym resmi içtimai ederek öğleden sonra başlayacak müzakerenin programını tesbit ve nekat nazır teadisi ile iştigal etmişlerdir.Resmi içtimai badel zuhur saat beşte “ uşide şanu onlünde vakım oldu” işin iline kim bir hatta'yini cehtinde silahı intaç etmeden kişti kalmıştır.

İNDEKS

Kamus-i Türki 1
Şems 2,3
Rasathane3,9,12,15,18
Amonyak 4
Tekavvur 8
Mösyö Punkar,General Pulla 21
Lort Curzon 22
Mustafa Kemal Paşa 23
Mister Handerson 26
Suriye,İrak, İtalya,Gelibolu 25
Roma,Paris 26
Lozan 22,24,25,26

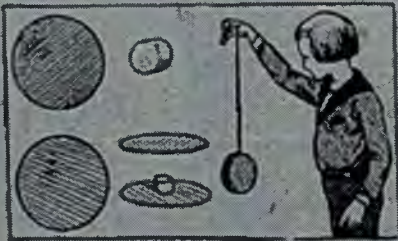
ايام باهور

ايام باهور آغستوسك ايکيندن سگزينه (رومي تموزك ۱۹ نډن يکرمي آليسته) قدر اعتبار اولونور . قاموس ترکي ايام باهوري شويله تعريف ايدر : (باهور : تموزده سنه لك اک صبحاق کونلري اولان معروف يدي کون و بوکونلرک صبحاق ايام باهور) في الواقع تموز ، شمسک حرارتي شدت وقوتله ارضه ايصال ايلديکي برآيدر . بو آيدم حرارت فوق الحد تزايد ، حتی صحائف قديمه ادبيه مزده تموزک شدت حرارتدن کنايه اوله رق (تاب تموز) کي تراکيبه داخل اولديني کورولور . قاموس ده باهور حقنده آييده کي تفصيلات مندرجدر :

(الباحور ، شق ظلمت ايلديکي ايجون آبه دينور . يقال طلعت الباحور اي الفجر و باحور و باحورا ، عاشورا و زننده شهر روميه دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينورکه شهر معروف يدي کوندر . هوانک بقايت اسيلکي اولديني ، کويا عالمي اسيلک و ياخود اسيلکي شق ايدر . مترجم ديرک امام سيوطي بوني مولد اتدن تعداد ايلشدر) قاموسک بويابده و برديکي معلومات بريرده منظور اولان شوسطراره توانقي اتمکده در :

اکلنجي نجر برلر ده :

چو چوقلرکزه مصر سز کوزل ، اکلنجي نجر برلر بونجاق تدارک ايتک ايتسه کز قالبنجه مقوادن ۱۰ - ۱۲ سانتيم قطرنده ايکي دائره کيکيز . بونلرک اورته سه ياربم سانتيمتيره قالينلنده قطع ايدم جکيز بر منظار طيه سني مهر موي ايله ايکي جهنتدن پايشديريکيز . قولايجه ميدانه کتيرديکيز

بو آله بر آرشون قدر سيجيم ويا قوردونده ربط ايدکيز و ايک اوچني حلقه پاپارق پارماغکزه کچيريکيز . بوندن موکرا سيجيمي بو وادلاغه طولاييکيز . آلتی آشانی بر اقديفکيزده بر عتله دونه رک ايشه و پارماغکزه ايکي آزيچق بوتاري

چيکديکيزده ايشه نه کندی کنديه بوتاري چيقاز . بو حرکاتي منتظماً يايه جق اولورسه کز جدا طرف بر او بونجاق الده ايتش اولدوغکزي کورورسکزي . . .

— بورچک ايمسي ورمک ، درک ايمسي اولک —

ایام باحور ده ترجمه ایدله ییلن قانیکول عربلرک شعرای عانی ، یونانیلرک سیر
کوسی ، مصریون قدیمه ک سوطیسی دینکاری بر کوکبک نام قدیمدرکه سیرپوس
برسته مسویدر . حکمای یونانیه دن مشهور ایو قراط ایلله رومالی یالین دیرکه
قانیکواک طلوع ایتدیکی کون دگز قانبار ، شراب یوزولور ، صفرا آتاز . حیوانات
نخافت و درمائنزلقه کرتار اولور . ازمنه قدیمه ده شعرای عانیه سیاره سی ایلله کونش
نوزک بکریمسه طوغری هیتی زمانده طلوع ایدرلر ایدی . حق حبشایلر ایلله مصریون
قدیمه ایام باحوری میده سال انخاذا ایلرلر ایدی . یونان ماعنده بو کونلرده
حرارت شدت فوق العاده . کسب ایلز و نیل مبارک قیضان ایلر ایدی . بناء علیه اقوام
مذ کوره بو سیاره ک طلوع یالک مسدن اول و آخر اولان کونلره اهمیت استناد ایدرلر
ایدی . شمایلر شعرای عانی ک طلوع یالک سی نوز او احریمه مصادفدر . یونک ده
سبی ارضک اعتدالی نقطه لرده کی حرکت رجعیه سیدر .

ایام باحور ، شدت حرارتک حکم فرما اولدنی بر زمان اولسی حسیله استحضامات
و تظہیرات بدنییه رعایت ایدلسی ، کونشک قیرغین زمانلرده کریمه سی ، حفظ الصحیه
دوام ایدرک معنده و باغ صافلرک یوزولامسنه دقت ایدلسی لازمه دندر .

برجوق کشیلر ایام باحورده دگز بانیوسی اجراستندن اجتناب ایدرلر ، بو
اوندن بری مان بر اعتیاد حانی کسب اعش اولوب فقط اسبابی معلوم دکلددر . روایت
اولوندیمه کوره ایام باحورده دگز کیریلرک اولورسه انسانک اعضایی آلاجه
یولاجه اولور اعش .

الکتریسی اولورنلرده :

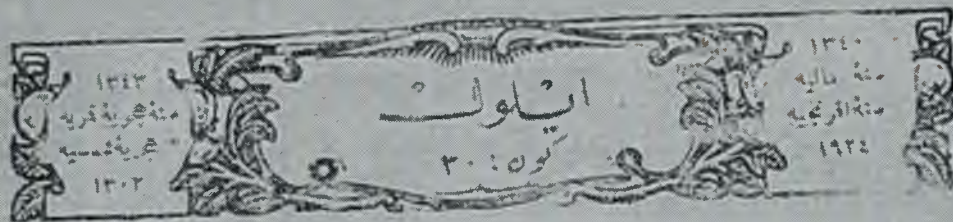
سزه ظریف براکتیمه دها ارانه ایدلم : ایکی یارداق ، ایکی کوچوک طاباق ،
برده موم تدارک ایدیکر . شمعی بذاته متحرک مونوریکتری ایشله تایلیمک عملیه سنه
یکه لم . ایکی طویلو ایکنه ک باشلرینی برکبریت

ایلله ایشیدوب رسنده کوردیکر وجهله مومک
ورنه سنه ایکی جهندن باطریکتر و مومک دیگر

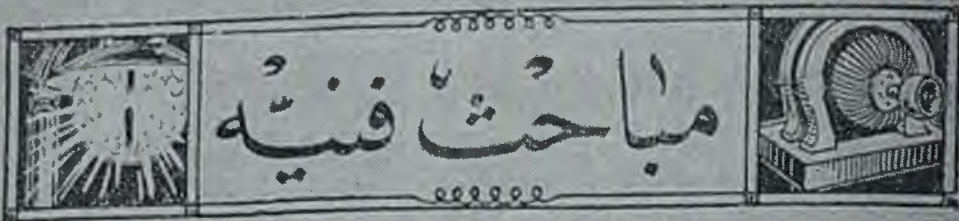
اوجندن ده فنیلی جیقاره رق ایکی جهندن یاقیکتر
و ایکنه لری یاردالارک کنارینه وضع ایدیکتر . مومک اوییه ن و آقاجق اولان داملاری
بری کیرلیمک ایمون ده آلتریت بریطاق قویکتر . موم ایکی جهندن یانوب داملار
آقنه باشلا دیمه مومک بر مونور کی حرکت کلدیکر بو حرکتک بر انتظام تام
داظه سنده تمادی ایدیکر جبرلقه کوره حکم کتر . اصل مونور سنی بکندیکر می ؟

— یورکیشدرکه احتمال عوقی یوقدر —

ایلولمه هوراله فصل کبرمه ملک؟ برندن اون بریت قدر اولد قجه ای و لطیفه ۱۲۰ سندن
 ۲۲ سنه قدر صبحاق و قوراق ۲۳ ندن ۳۰ نه قدر روز کارلی و یاغورلی یکجه جکدر.
 رصدخانه نك اوچ سنه نك نرصداتی مقادیر وسطیه سی بروجیه آتیدر:
 مقیاس انضیقی مقیاس الحراره مقیاس المطر مقیاس الرطوبه یاغور لادس بوراق نورنه میس
 ۷۶۱۰۶ ۱۹ ۶۵۰۳ ۷۴ ۹ ۱ ۳۰ ۴ ۳
 ابلولده الصبحاق کون: ۱۱ الك صوثوق کون: ۱۰ الك راطب کون: ۲۰۳ الك یابس کون: ۴

ایلام	شهور		وسطی ساعتله اوقات شرعیه						فصول و مواسم و ایلام مخصوصه
	۱۳۴۰ قمری	۱۳۴۱ قمری	۱ ص	۲ ص	۳ ص	۴ ص	۵ ص	۶ ص	
بازار ایرتسی	۱	۱	۵۰۲۶	۱۳۰۱۴	۳۰۵۵	۶۰۲۱	۸۰۳۱	۳۱۵۰	مهرچین قورتنه سی
صالی	۲	۲	۲۷	۱۲	۵۱	۴۲	۱۹	۵۱	
چهارشنبه	۳	۳	۲۸	۱۴	۵۲	۴۰	۱۷	۴۳	
پنجشنبه	۴	۴	۲۹	۱۳	۵۳	۳۹	۱۵	۴۴	
جمعه	۵	۵	۳۰	۱۳	۵۱	۳۷	۱۳	۴۶	یئدرچین کیچی قورتنه سی
جمعه ایرتسی	۶	۶	۳۱	۱۳	۵۰	۳۶	۱۱	۴۷	
بازار	۷	۷	۳۲	۱۲	۴۹	۳۴	۹	۴۸	قوچ آیرمه زمانی قورتنه سی
بازار ایرتسی	۸	۸	۳۳	۱۲	۴۸	۳۲	۸	۵۰	افریکی ولادت صوم
صالی	۹	۹	۳۴	۱۲	۴۷	۳۱	۶	۵۱	انزاج فصلین
چهارشنبه	۱۰	۱۰	۳۵	۱۱	۴۶	۲۹	۴	۵۲	
پنجشنبه	۱۱	۱۱	۳۶	۱۱	۴۵	۲۷	۳	۵۳	
جمعه	۱۲	۱۲	۳۷	۱۱	۴۴	۲۶	۲	۵۵	چایلاق قورتنه سی
جمعه ایرتسی	۱۳	۱۳	۳۸	۱۰	۴۳	۲۴	۵۸	۵۶	رومی ایلول ابتدای
بازار	۱۴	۱۴	۳۹	۱۰	۴۲	۲۳	۵۶	۵۸	
بازار ایرتسی	۱۵	۱۵	۴۰	۹	۴۱	۲۰	۵۴	۵۹	شکرتن کورما
صالی	۱۶	۱۶	۴۱	۹	۴۰	۱۹	۵۲	۶۰	
چهارشنبه	۱۷	۱۷	۴۲	۹	۳۹	۱۷	۵۰	۱	
پنجشنبه	۱۸	۱۸	۴۳	۸	۳۷	۱۵	۴۹	۲	
جمعه	۱۹	۱۹	۴۴	۸	۳۶	۱۴	۴۷	۳	
جمعه ایرتسی	۲۰	۲۰	۴۵	۸	۳۵	۱۲	۴۵	۵	رومی میلاد صوم
بازار	۲۱	۲۱	۴۶	۷	۳۴	۱۰	۴۳	۶	رأس سنه شمسیه هجریه (۱۳۰۳)
بازار ایرتسی	۲۲	۲۲	۴۷	۷	۳۳	۹	۴۱	۷	
صالی	۲۳	۲۳	۴۸	۷	۳۲	۷	۳۹	۸	اول فصل خریف
چهارشنبه	۲۴	۲۴	۴۹	۶	۳۰	۵	۳۷	۹	
پنجشنبه	۲۵	۲۵	۵۰	۶	۲۹	۳	۳۶	۱۰	کسانانه قره سی قورتنه سی
جمعه	۲۶	۲۶	۵۱	۶	۲۸	۲	۳۴	۱۱	
جمعه ایرتسی	۲۷	۲۷	۵۲	۵	۲۷	۱۰۰۰	۳۲	۱۲	طورنه کیچی قورتنه سی
بازار	۲۸	۲۸	۵۳	۵	۲۶	۵۰۵۸	۳۱	۱۴	رأس سنه موسویه: ۵۶۸۵
بازار ایرتسی	۲۹	۲۹	۵۴	۵	۲۵	۵۷	۲۹	۱۵	ابتدای ربیع الاول
صالی	۳۰	۳۰	۵۵	۱۳۰۴	۳۰۲۲	۵۰۵۵	۲۷	۱۰۱۶	

هوا غازينك تاريخچه سی

بچن سنه کی نوسالزده مختصراً الکتریک تاریخچه سنی یازمنش ایدک . بوسنده تنویر و تسخین خصوصنده حیات اقتصادیده بوبوک بر اعمیتی حائز اولان هواغازندن بحث ایده چکیز . هوا غازی اسانبول وازمیرکی بوبوک بلده لرده خبیلی زماندن بری موجود ایکن حرب عمومی بونلرک فعالینتی تعطیل المشدرد . ایوم اسانپولده قاضی کوی و طولله باغچه غازخانلری ایشلمکده در . هواغازی ، بلده لرک بوتون احتیاجاتی قطعیه کافیدر . بعض مهالک و محاذیری وار ایسه ده بوعدم تقیددن و یا خود بورولرک غرضنده کی تصورلردن متولددر . شو صرملرده فیثانجه براز بوکسک اولمله برابر دیگرلوزام تنویریه و تسخینیه فیثاتلرینه نظراً بکده شکایت اولونه چی مرتبه ده دکلدرد .

غازک مبارسی اون سکرنجی عصر میلادینک صولک سنه لرده ایدی که فرانسی مهندس لرندن « فیلپ لوبون » ایله انکلیز مهندس لرندن « ویلیام موردوق » نام لرنده ایکی ذات همان عینی زمانده هوا غازینی کشف ایتدیلر . بونلردن « لوبون » داهیانه بر ادراک ایلده دا ایلاک مرحله سنده کشفک بوتون اوصاف و شرائطی و کندیشنه انحصار ایدن پارلاق استقبالی استدلالاتی . بو بابده کی قناعت قطعیه سنی احیاسنه شو صورتله تشیر اتمش ایدی : « عزیز دوستلرم ، سزی قریب آتسین . تنویر ایده جکم ، بر حالده که کیجه لری ده کوندوز کی کوره جکسکر » کاشفک بوا میدی او قدر وسنتله کسب حقیقت ایدی که میاد یسنده براز آغیر کینشکه برابر هوا غازی صنعتی توسع و تکمیل ایتمکدن بر آن خالی قالمادی .

لوبونک تجربیلری معدن کومورینی قابلی برقایده ، یعنی هواسز بر برده یاقندن عبارت ایدی . بوا حترافتدن سیاه سی بردومان تحصیل ایده رک منور بر علویله یا بنوردی . بو دو مان غیر صافی غازدر که فابریقه با جالزندن سیاه اوله رق چیقاسی قطراتی محتوی بولونمیشدن ایلری کلکده در . ایشله نن ، یعنی یاقیلان کومورک برنده مساماتی بر داده بولوبورز که بو « قوق » دیدیکمز کوردرد .

معدن کومورینک بالاده کی اصولده یاقلمسندن حاصل اولان باشلیجه مواد : غاز ، قوق ، آمونیاق و قطراندر . غازک تصفیه سی دولایسیله ده ا بر چوق فوائد حاصل اولمده در . بالخاصه آمونیاق بو جمله دندر .

بریکیت نندرد قهرمان اولسه سردیکنه یکیلیرا

غازخانه هوا غازی استحصالاتی همچون صرف اولونان معدن کومورلرینک مقداری شایان حیرت بر درجه به واصل اولفنده و غازخانه لرده منحصرأ بوایش ایچون غایت مکمل بر اداره به احتیاج کوسستمکده در . فی الحقیقه پارس غازی شرکتته عائد مؤسساندن اهمیت اولان « لاندی » فابریقه سنک نیش موسسند یومی کوراستهلاکی اوزر طوئیلانولنی ایکی یوز واغونی تجاوز ایتکده درکه بالکیز بوایشده مختلف چاپده برچوق ماچونلر ، آقطارمه کورولری ، کوفه لر ، هوای سوق یولاری و غازخانه نکه وضعت و درجه جضائته کوره کورلرک تحمیل و تخلیه سی و فروئلره قدرسوق و ابصالی ایچون دها بک چوق مختلف وسائط استعمال اولونمده در .

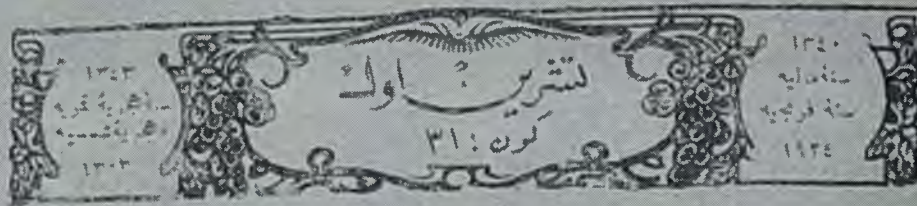
فرونلر راسه سی اولاکور تقطیر ایداک اوزره بونوز انیقفلر شکلنده و غیر قابل انحلال سیرت طبراندن معمول واتی اوله رق فروئلرک اوزریت موضوع قابلره طولدیریلر . فروئلر ، بکدیگرینه ملاصق اوله رق انشا ایداش و هیئت مجموعه سی بر بطاریه تشکیل ایدجک صورنده ترتیب اولونمشدر . بیضی به مشابه اولان بوانیقفلر ۳ متره طول ، ۰٫۶۵ عرض ۰٫۳۵ ارتفاعنده اولوب بر نصف اسطواراه دن مرکب و غیر حاجدن معمول قوابلی کفجه لر ایله فروئه ادخال ایدیلر . هرا بیک یتش بشر کیلوانی ایکی کفچه کومور استیماب ایدرکه ۱۵۰ کیلو دیعکدر . بونلرک ایچنده تقطیر عملیه سی درت ساعت تمتد اولور .

شمدیکی غازخانه لرده زحمتی برایش اولان کفچه اصولی ترک اولونوب کومورلرک تحمیل و املاسی و فرونده فوق استحصالی ایچون ما کته لر تأسیس قلمشددر . پارسده بونیل تأسیسات ایله مجهز اک کوزل غازخانه یوقاریده اسمی کچن « لاندی » نام مؤسسه درکه یومی هوا غازی استحصالاتی ۷۰۰۰ متره مکعبه واصل اولفنده و بوراده ۲۴ فرون بطاریه سی کمال انتظام ایله صورت دایمه ده اجرای فعالیت ایتکده در . بو مؤسسه ده کی انیقفلرک بهری ۶۰۰ کیلو حجم استیمابنده اولوب تقطیر عملیه سی مدتی سکر ساعتدر . برانیقک املاسیله فرونه سوق و ادخالی ایکی دقیقه دن دها آز بر زمانده ایکی ما کته واسطه سیله اجرا اولونور . بوما کته لرک بریسی املاسه دیگری سوئه مختصدر . بر ساعت طرفنده ۳۶ انیق طولدیریله رق فرونه ادخال اولونمش اولور . انیقفلرک منجیلری زیاده اولدیفندن فرونه ادخال و اخراجنده ما کته نکه اعانه به محتاج اولیه بق صورنده قولایلق حاصل اولمشدر .

برده یوقابلرده اتی و عمودی و منحنی اوانق اوزره غایت واسع و متعدد جره لر دخی پالنده درکه بو صورته ۷۰۰۰ کیلو غرامه قدر کومور استیمابنه امکان حاصل اولفنده و بونلرک تقطیر مدتی لائل یکری درت ساعت احتیاج کوسستمکده در .

[مابعدی ۶۳ مجلی حدیقه ده]

برکولیک روق ایچون ایکی کورن جالانلیدر

تشرین اوله هزاره فصل کیمه ماک؟ برندن طغوزنه قدر ساف وسیل،
۱۰ ندن بکره یسنه قدر ابی وفوری و ۲۱ ندن ۳۱ نه قدر لطیف و راناب کجه چکدر.
رصدخانه نك اوج سنه لك ترصدانی مفادیر وسطیه سی بروجه آتیدر:

مقیاس انشعیق، مقیاس حراره، مقیاس المطر، مقیاس الرطوبه، یاغور، لدوس، یورار، فودنه، سبس
۷۶۳۰۳ ۱۲۰۱ ۶۵۰۷ ۱۸ ۱۲ ۱۰ ۳۱ ۴ ۲

تشرین اولده الك صیغاف کون: ۱۰ الك سوئوفی کون: ۱۰ الك راطب کون: ۱۱ الك یابس کون: ۲۰۳

ایام	تشرین		وینعلی ساعده اوقات شرعیه						فصول و مواسم و ایام مخصوصه
	۱۳۵۰ سنه ۱۳۴۹	۱۳۴۹ سنه ۱۳۴۸	۱۳۴۸ سنه ۱۳۴۷	۱۳۴۷ سنه ۱۳۴۶	۱۳۴۶ سنه ۱۳۴۵	۱۳۴۵ سنه ۱۳۴۴	۱۳۴۴ سنه ۱۳۴۳	۱۳۴۳ سنه ۱۳۴۲	
چهارشنبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	موم عاشورا (موسویلوک) توج کیمی فوریه سی
پنجشنبه	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۸
جمعه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۹
شنبه	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۲۰
یکشنبه	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۲۱
دو شنبه	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۲۲
سه شنبه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۲۳
چهارشنبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۲۴
پنجشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۲۵
جمعه	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۲۶
شنبه	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۲۷
یکشنبه	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۸
دو شنبه	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۹
سه شنبه	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۳۰
چهارشنبه	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۳۱
پنجشنبه	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۱
جمعه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲
شنبه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۳
یکشنبه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۴
دو شنبه	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۵
سه شنبه	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۶
چهارشنبه	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۷
پنجشنبه	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۸
جمعه	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۹
شنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۱۰
یکشنبه	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۱۱
دو شنبه	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۱۲
سه شنبه	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۱۳
چهارشنبه	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۱۴
پنجشنبه	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۱۵
جمعه	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۱۶
شنبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۱۷
یکشنبه	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۸
دو شنبه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۹
سه شنبه	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۲۰
چهارشنبه	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۲۱
پنجشنبه	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۲۲
جمعه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۲۳
شنبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۲۴
یکشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۲۵
دو شنبه	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۲۶
سه شنبه	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۲۷
چهارشنبه	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۸
پنجشنبه	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۹
جمعه	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۳۰
شنبه	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۳۱

دوم کارک چهاری دار، یسی وار، بربرته بکدره من، ایشی وار.

فرونلرك نسخىنى فرونلرك اوصاف و طبائى نه اولورسه اولسون اورايه سوق اولنان كومورلر ايچون تقريباً ۱۰۰۰ درجه حرارت موجود اولاليدىر. امرتسخين فوق كوموريله اجرا اولونور، انجق بوقولر عادى اسقره لر استعمالى صورتيله دكله، بلكه مولدغازما كنه لر ايچنده يا قىلير و بوما كنه لر واسطه سيله عادى برغاز استحصال ايديايركه آنف البيان انيقلرك و حجره لرك اطرافنده ياتان و معدن كورينى تقطيره پارايان بو عادى غازلردىر. حاصل اولان دومانك حرارتى غائب ايمه لك ايچون بودومان «ره كوپه رانور Récupérateur محصل» نامى و بريلان بر آلتدن كچيريلير. بوندن مقصد اشبو حرارتى، عادى غازك احتراقنده خادم اولان هوايه عرض وايصال ايله برابره فرونلره ارجاع ايتكندن عبارتدر.

غازك صورت استوصالى بالاده كى اصول ايله انيقلردن حاصل اولان غازلر اورادن فرونلرك اوزريشه اتقى اوله رق موضوع اوزون و ديمير سياجدن معمول نصف اسطوانى واريلايه سوق اولونور. بوضرده غازك درجه حرارتى ۷۰ در. صكره مبرد قابلدن كچيريله رك اوراده هوا و ياخود صوايله تماسدن درجه حرارت ۱۵۰ ياخود ۲۰۰ درجه يه قدر دوشر. ايسته بو واريلاير و مبردلر ايچنده غازك محتوى اولدينى مابيع آمونياق و قطرانك بويوك برقسى تكانف ايدىر.

غاز بيقارانه ماكنلر (Extracteurs) (مخرج - مخرجه) - غازك كچديكى مختلف جهازلرك مقاومتنه غلبه ايتكه مستعد اولسى مقتضى و ديكر جهندن انيقده خفيف برتضييق اجرامى استفاده يى موجب اولديقتدن بو خصوصده غاز بيقاران ماكنلر استعمال اولونور. بوما كنه لر انيقلره كافى درجه ده هوا ادخالى صورتيله تضيق ايدىر رك قالان غازلرى ديكر ماكنلردن كچيره رك غاز و مرميه قدر سوق ايدىر.

قطرانى آيبرانه ماكنلر برآز بوقايرده ايضاح اولوندينى وجه ايله غازلر واريلايردن و مبردلردن كچديكى اتشاده حاوى اولدينى مابيع آمونياق و قطرانك بويوك برقسىنى برافتله برابر يته بر مقدار قطرانى حاوى بولنديقتدن بوقطرانى تفريق ايچون مختلف اشكالده مخرج ماكنلر قولايلاير. بو ماكنلرك اك زباده معروف اولانى «يلوز» و «اودووين» ك مصادمه لى مكتفلر ايدىر. بومكتفلره داخل اولان غاز غايت كوچوك بردليكه مربوط خونى طرزنده بر ياقندن كچيره رك قارشيسنده كى متجددالركن ديكر برقياغه چارباز و بومصادمه سابه سنده محتوى بولوندينى صوك قطران ائرينده ترك ايتمش اولور.

— ياش ياشه ورمه ياشه ايش اولماز —

غازك يقاعه سی غاز دروننده موجود اولوب اخراجی لازم کلی مواد اجنبیه شوردر : نافتالین ، بیاض طوز شکلنده ترسب ایدوب بحار بریک السدادینه باعث اولان اجسام مانه ، کیانوس و آمونیاق . بونلرک عالم تجارتده قیمتلی اولدقجه یوکسکدر . غاز ینا یغی ماکه لوده نافتالینی ، ص ایتمک ایچون « انتراسن » دینیلن یاغ ایله ، مکره پروسیا ماویسی وبرمک ایچون کیانوسله امتزاج ایدن سولفات دوغر خلولی ایله نهایت آمونیاقی حل ایدن صو ایله قاربشدیریلیر .

تصفیه کیمبویه تصفیه کیمبویه دن مقصد غازك دروننده مولدالاه کیمبویی حائنده
موجود اولان و بك مزاج بولونان کو کوردی قواعد جذبهك ایجابی وجه ایله
تماماً جکوب آلتیدن عبارتدر بمامله ، هوا ایله تماس ایستکده تصفیه اولونور بر ماده
اولان حض حدید ایله مخلو غایت جسم فوجیلرده اجرا و اون دفعه قدر تکرار
اولنه بیلر . ختام بمامله ده حض حدید یوزده الی به قدر کو کوردی محتوی بولونور .
اگر فایدهك یتقاضی ماکنه سی یوقسه حض حدید کیانوسی ده پروسیا ماویسی
شکلنده من ایدر و بحالده حض حدیدك تصفیه سیله دروننده یوزده آلتیدن اینه قدر
پروسیا ماویسی بولونور .

صوغازی اوزون سته لودن بری اکثر مالکده استعمال ایدلکده اولان صولی
غازک صوک زمانلرده فرانسه دهخی استعمالی توصیه اولونش ومعدن کوموری غازیته ،
سای اولدنی حامض قاروی یوزده اون بشی تجاوز ایتمهک شرطیله ، برتسیت
میتده خلوط غاز قاریدیرلسته مساع کوستراشدیر .

بوغاز، فرضی آتش درجه‌ست کثیرش برقوق طبقه‌ستک صوب بخارندن کچیرلسی
صورتیه استحصال اولونور ۱ بخار تحال ایدهرک صوغازی دیتیلن ومولداجوضه ایله
خامض قحم در بمقدار خامض قاربونی عنوی بولونان قابل احتراق برغاز حصوله کثیرره
چین احتراقده حاصل ایتدیکی علوک رنگنه اضافتله ماوی غاز دخی نسمیه اولنان
صوغازینک قوه حروریسی برازخقیقدر ۱ یعنی هواغازینک ۵۰۰۰۰ قالوری نیتشده کی
قوه حروریسه نظراً صوغازینک قالوریسی ۲۵۰۰ در. مع مافیه بوکا بتول بخاری، یاخوده
شیبت قاری نامی ویرنن برنوع معدنک بخاری علاوه اولونمق صورتیه قالوری خرید
الونه بیلکه در. برتمومکب صوغازی آله ایدیه بیلنک ایچون برکیلو فوق کوموری
صرفی لازمدر (بخار استحصال ایچون استعمال اولنان قوق ده بوکا داخلدر) .

غازده انحصار اولنامه مواد غاز استحصالاتی، مناسبیه غازخانه لرده دها
برجوق مواد آله ايدلکده درک بولاردن باشايجه لرني بوراده کوستره چکن :

[ماہنامہ ۶۲ نمبر ستمبر ۱۹۶۲ء]

→ اینها غریبه و صابلی کیمه طایفه از ...

تشریفاتی ده هوار فصل کیمه جاک ؟ برندن طغوزینه قدر قوری و روز کارلی ۲
اونندن ۲۱ نه قدر سبلی و صوفی ۲۲ سندن ۳۰ نه قدر یاغور و روز کارلی کچه بکدره.
رصدخانه ک اوج سنه لک ترصداتی مقادیر وسطیه سی بوجه آیدر:

مقیاس التندیق مقیاس الحرارة مقیاس الطر مقیاس الرطوبه یاغور لوس یوزاز قورتنه سیس
۷۳۳۳ ۱۲۰۲ ۹۷۰۱ ۷۵ ۱۲ ۱۳ ۲۳ ۷ ۲

تشریفاتی نایده الک صیغاتی کون: ۱۱۰۰ الک صوفی کون: ۱۰ الک رطوب کون: ۱۴ الک یاس کون: ۳

فصول و مواسم و ایام مخصوصه	وسطی ساعتله اوقات شمسیه						شماره		ایام
	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	
فرمانی عید القدر سیس	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱
حاکمیت مایه نیک اخلاقی	۵۱	۶۱	۷۱	۸۱	۹۱	۱۰۱	۱۱۱	۱۲۱	۲
	۵۲	۶۲	۷۲	۸۲	۹۲	۱۰۲	۱۱۲	۱۲۲	۳
	۵۳	۶۳	۷۳	۸۳	۹۳	۱۰۳	۱۱۳	۱۲۳	۴
	۵۴	۶۴	۷۴	۸۴	۹۴	۱۰۴	۱۱۴	۱۲۴	۵
خوش بختی قورتنه سیس	۵۵	۶۵	۷۵	۸۵	۹۵	۱۰۵	۱۱۵	۱۲۵	۶
دور قیام	۵۶	۶۶	۷۶	۸۶	۹۶	۱۰۶	۱۱۶	۱۲۶	۷
قورتنه	۵۷	۶۷	۷۷	۸۷	۹۷	۱۰۷	۱۱۷	۱۲۷	۸
تذول شیم	۵۸	۶۸	۷۸	۸۸	۹۸	۱۰۸	۱۱۸	۱۲۸	۹
	۵۹	۶۹	۷۹	۸۹	۹۹	۱۰۹	۱۱۹	۱۲۹	۱۰
	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۱
	۶۱	۷۱	۸۱	۹۱	۱۰۱	۱۱۱	۱۲۱	۱۳۱	۱۲
رومی تشریفاتی نای ایدر سیس	۶۲	۷۲	۸۲	۹۲	۱۰۲	۱۱۲	۱۲۲	۱۳۲	۱۳
عید القدر سیس (رومی)	۶۳	۷۳	۸۳	۹۳	۱۰۳	۱۱۳	۱۲۳	۱۳۳	۱۴
	۶۴	۷۴	۸۴	۹۴	۱۰۴	۱۱۴	۱۲۴	۱۳۴	۱۵
وزیدن ماه جنوبی	۶۵	۷۵	۸۵	۹۵	۱۰۵	۱۱۵	۱۲۵	۱۳۵	۱۶
	۶۶	۷۶	۸۶	۹۶	۱۰۶	۱۱۶	۱۲۶	۱۳۶	۱۷
اختتام الحشرات	۶۷	۷۷	۸۷	۹۷	۱۰۷	۱۱۷	۱۲۷	۱۳۷	۱۸
	۶۸	۷۸	۸۸	۹۸	۱۰۸	۱۱۸	۱۲۸	۱۳۸	۱۹
فرمانی عید القدر سیس	۶۹	۷۹	۸۹	۹۹	۱۰۹	۱۱۹	۱۲۹	۱۳۹	۲۰
خوج قیامی قورتنه سیس	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۲۱
آخر فصلی حریف	۷۱	۸۱	۹۱	۱۰۱	۱۱۱	۱۲۱	۱۳۱	۱۴۱	۲۲
قورتنه	۷۲	۸۲	۹۲	۱۰۲	۱۱۲	۱۲۲	۱۳۲	۱۴۲	۲۳
تذول ماه اشجار	۷۳	۸۳	۹۳	۱۰۳	۱۱۳	۱۲۳	۱۳۳	۱۴۳	۲۴
	۷۴	۸۴	۹۴	۱۰۴	۱۱۴	۱۲۴	۱۳۴	۱۴۴	۲۵
	۷۵	۸۵	۹۵	۱۰۵	۱۱۵	۱۲۵	۱۳۵	۱۴۵	۲۶
ابتدای جمادی لادی	۷۶	۸۶	۹۶	۱۰۶	۱۱۶	۱۲۶	۱۳۶	۱۴۶	۲۷
اولی صوم میلاد	۷۷	۸۷	۹۷	۱۰۷	۱۱۷	۱۲۷	۱۳۷	۱۴۷	۲۸
اراکیر دولوی قورتنه سیس	۷۸	۸۸	۹۸	۱۰۸	۱۱۸	۱۲۸	۱۳۸	۱۴۸	۲۹
	۷۹	۸۹	۹۹	۱۰۹	۱۱۹	۱۲۹	۱۳۹	۱۴۹	۳۰

- ۱ — قوق : مواد مذكوره ملك مهمى قوقدر. بوكومورلر يوقايدى. ذكرى كچين ايتقىلردن جيقىدىنى زمان سوندورلار ايجون اوزرىنه بولجى سودوكولور. بىدم جورالره دولدورلر قوق بازار فرورخته جيتاريلير. غاز ايجون بائيلان (۱۰۰۰) كيلو غرام معدن كوموردن (۵۰۰) كيلو غرام قوق استحصال اولونور. كى وسلى اولور قوق اون هكتوليرمه معادلدر.
- ۲ — قطران : غاز قارىق سىلىك مختلف زمان و صورتلرده جيتاريدىنى قطرانلر طولانوب بوايشه مختص آتلىيه سوق و اوراده جسم قزغالرده تقطير و تصفيه اولونور. مذكوره قطراندىن بنزن (Benzene) تولن (Tolene) نسلن (Xylene) و ياخود بولرك هر اوجندن مركب و مخلوط اوانى اوزره بىزم آبانزول و انتراسن كى مواد استحصال اولونور. كى بوميانده بالخاصه انتراسن مواد تولينه و على الخصوص آتيلين ديتيلن غارييلدى بويلار مستعملده مهم بىرموقع و وظيفه ايا ايدى. بولردن ماعدلدره نافثالين، قابل امتصاص زيوت و طولوتو حالنده اولور قى طوخله اعمالاننده جامورى تخميكه و طولوت كوموردن كولجى باقمه يازايان قره ساقزده آتيلير. ۱۰۰۰ كيلو غرام معدن كومورى ۵۰ كيلو غرام قطران حاصل ايدى.
- ۳ — سولفات دامونىاق : آمونىاقلى سولر بالتقطير حاصل اولان بخارات بوكا مخصوص بىر قابده حامض كبريت ايله امتزاج اينديرلك صورتيله سولفات دامونىاق استحصال اولونور. كى بياض برينكده اولان بوماده آزوتى كوبره اولان اوزره ارباب زراعت نىزدنده يك مقبولدر. يك كيلو غرام كومور كى تقطيرى نتيجه سندنه تقريباً ۱۰ كيلو غرام سولفات دامونىاقى حاصله كه كدهدر.
- ۴ — پروسيا ماونى و كوكورت : كانوس و سائر موادى بيقاييجى ماكنه لرده ترس ايدن طولوتلى جامورلر قايرى لرده بعض مواد كيميوه ايله معامله اينديرلك پروسيا ماونى استحصال و كوكورت دشى بعضاً حامض كبريت اعمالاننده استعمال اولونور. بوماده لرك آزوتى كوبره مقامنده ساتلدينى ده واردر.
- ۵ — غرافيت ياخود آتلى كومورى : معدن كومورلرينك ائناى تقطيرنده ايتقىلر دروننده ترسب و تراكم ايدن غرافيتلر زمان زمان اورادن جيقايليه بالخاصه قىر الكترىق ياخود قطب الكترىق اعمالاننده و بعض لامپه لرده (Lamps d'aers) مستعمل كومور اعمالاننده قوللايلير.
- ۶ — بانزول : على الاكثر حرب زمانلرنده احتياجات عسكرىه ايجون قوللايلان بوماده ۱۰۰۰ كيلو غرام كومورده ۶ — ۱۰ كيلو غرام حاصل اولور. ايام عاديده وقوع بولان مستعملات احتياط ده بولرندى تراكم ايدى.
- غازلر امتزاج و نيزىلى غاز سرفىاقى قيش و ياز موسملىنه و كولرلر و كچه لرك سىجى حكى تمام اولونور. بوموسك كلىر قيش و متقال باشى شتات كولا شكوفه دارى —

اوزونلغى ويا قىچەنە كۆرە، بالىچ غايت مىجولەردە، بوغۇلانى رىغما آتۇنە لىك احتياجانى
تأمين ايجون نازىك قارىقەدن جىقمازدن اولىكى جارىيەندە، ويا قىلارە، توزىماتى تنظيم
ايدىن جىهازلارە كافي مقدارە تصديق اجراسى اقتضا ايدىر. اشو جىجارى و جىهازلىك
تلاقى ايدىكلىرى نىقەبە « تەمىناتون » نامى وىرىلىر كە مىجر كە سىلە ترجه اولونە بىلىر.
غازخانى شىر خارچىندە وادىق مىسافەدە بولۇدىنى جالە، غازلىك خارچە جىقە، اسىندىن
اول تصديق مەروض بولۇشى لازىمەدە، بىخالىدە شىر ايجىندەدە باشلىغە جىجارى اوزرىنە
موضوع جىهازلى اورالارە ايجاب ايدىن تصديق تنظيم ايدىرلە، جىجارىنى تشكىل ايدىن
شېكەلىك مىقتىدە، غاز جىجارى، بورولىرى بەمىا دوكتە دىمىردىن، بەمىا رىقتىلىش
دىمىر ساجدىن اعمل اولونۇر. آلتاشادە تصديق اولونۇش غاز بورولىرى اكسز ولەمىسز
چىلىكەدىن كالى امتىالى اعمل ايدىلىكەدەدە بولۇرلىك قىلىرى ۴۰ الى ۲۰۰ مىلىمەترەدە.
يارىدە، باشلىغە جىجارىلىك قىلىرى بىرمەدەدە، بورولىك التصاقى جىجارى اولجە قورشونە
رىپ ايدىلىر كە بولۇن دەما مؤمن اوتاقى اوزرە قانۇنچوقلە ياللىقەدەدە.

يارىدە، الحالى ھەدە بىدى جىم غازخانى وارەدە بولۇرلىك شىرى شىر حدودى
داخلىدە، وانكىلى خارچىندەدە، جىجارى يىكەدىكىرىنە التصاقى ايدىلىرىلە جىك مىجورەندە
تنظيم اولونۇشەدە. بىخالىدە كە غەدالاجاب بىرى دىكىرىنە مىجورەندە ايدىلىرىلە وىچى آلتىك
بىرىنى طوبە بىلىر، بو شىر جىمىدە جىجارى شېكەلىرى ھە كۆن آرتىمەدىن خالى دىكەدە.
مقايىسە مەدار اوتاقى اوزرە شونى نظردىقەنە ئالى كە ۱۹۰۷ مىنەسەندە ۱۲۵ كىلومەتر
طولىدە اولان غاز بورولىرى ۱۵ مىنە مىجورە ۲۱۶۵ كىلومەترە، بىچى تىرىپا بىش
مىلدىن قىلە بىر مىقدارە تالىق اولۇشەدە.

غازلىك مىجورە رىجىل استىمالى - شىرىرات : شىرىرات لایمەلەرنەدە قىرىما مىستەمەل
پىروانە مىجورە مىجورە مىجورە كىلىا ترك اولونۇرى آلتىك بىرىنە بو كۆن « اوتار »
دىكىلى مىجورە قوللىقەدە وىجورە ويا مائىلا وضع ايدىلىرىلە بولۇرلىك جىجارى غاز
شىرىقاتى الىقەنوق القادە بارلاق بىرىشە شىر ايجىندەدە بولۇن مەدارە تصديق اولونۇش
غاز استىمالى سايەسەندە ۱۰۰۰-۵۰۰۰ موم قوتىندە شىر ايدىلىرىلە قانۇسلىر
ايجاد اولۇشەدە كە جىرت آورە قول دىكىلە سزادىر. يارىس جادەلەرنەدە لىكى بىكى مىجورە
مەدارى ايقاد ايدىلىكەدە بولۇن بولۇش شىكىن قانۇسلىرىن مىجورە التاسف استىمالى بولۇش
مىجورە بولۇشەدەدە !

تەمىنات : غازلىك تەمىناتى اصولى، نظائى، توزىمەدىكى تنظيم ويا خاسە اھوانى
سايەسەندە، لىكىز مىجورە مىجورە استىمال ايدىلىكە قانۇس مىجورەدىكى قانۇس
[مىجورە ۷۱ بىچى مىجورە]

۱۳۴۳
 ۱۳۴۲
 ۱۳۴۱

کانون اول

کون: ۳۱

۱۳۴۰
 ۱۳۳۹
 ۱۳۳۸

قانون اوله لهرار فصل کبره مک؟ برندن ۱۱ نه قدر ای و سو تون، ۱۲ سندن
 اون سکرته قدر سیسی و قارلی ۱۹ زندن ۳۱ نه قدر شدنی و سو تون کچکدره
 رسدخانه مک اوچ سنه مک ترمداتی مفادیر وسطی سی بروجه آیدر:
 مقیاس التضببق مقیاس الحارره مقیاس انظر مقیاس الرطوبه یا غمور ندوس پریراد اودنه سیس
 ۷۶۵۰۹ ۱۰ ۸۱۰۲ ۷۸ ۱۰ ۱۹ ۳۵ ۵ ۵
 قانون اوله الصبحاق کون: ۱۱ ال سو تون کون: ۱۰ ال راطب کون: ۱۶ ال یاس کون: ۳

ایام	شهور		وسطی ساعله وقات شرعیه					فصول و مواسم وایام مخصوصه	
	۱۳۴۰ کانون اول	۱۳۴۱ کانون اول	۱۳۴۲ کانون اول	۱۳۴۳ کانون اول	۱۳۴۴ کانون اول	۱۳۴۵ کانون اول	۱۳۴۶ کانون اول	۱۳۴۷ کانون اول	۱۳۴۸ کانون اول
۱ بازار ایرتسی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۲ صالی	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۳ چهارشنبه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۴ پنجشنبه	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵
۵ جمعه	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۶ چهار ایرتسی	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۷ بازار	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
۸ بازار ایرتسی	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۹ صالی	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۱۰ چهارشنبه	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۱۱ پنجشنبه	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۲ جمعه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۳ چهارشنبه	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۴ پنجشنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
۱۵ جمعه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۶ بازار ایرتسی	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱۷ صالی	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۱۸ چهارشنبه	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۹ پنجشنبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۲۰ جمعه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۱ بازار ایرتسی	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۲۲ بازار	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۲۳ بازار ایرتسی	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۴ صالی	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۲۵ چهارشنبه	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۲۶ پنجشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۲۷ جمعه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۸ بازار ایرتسی	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
۲۹ بازار	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳۰ بازار ایرتسی	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۳۱ صالی	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱

تلی تعم و انتشار ایتشد. او مطبخلرینه ، لوفتله اوجالرینه مخصوص جهازلر ،
جاملری و سولرینی آرز برزمانده تسخین ایدمک اوجاتلر ، بک مختلف صنایع مخصوص
لرولرله مختلف اشکال و ابعادده صوبه لر ، دوکه جیلکدن آککجیلکه ادر متنوع
صنایعده مستعمل جهازلر ایجاد و اعمال اولونمش و بونلر هر کون دها زیاده تعم
و تکمل ایتکده بولونمشدر .

قوه محرکه: غاز موتورلری صنایعده تطبیقی نتیجه سنده غازک قوه محرکه سی
غایت عملی اولقی طولایسبله بک چوق احوالده فواید و اقتصاد لقطه نظرندن الکتریقی
موتورلرینه تأمین فائزیت ایتکده در. صولک سنلرده باش کوسترن کوموربحرانده
عالم مدینت واریاب صنعتک نظر دقتی اقتصاد امر مهنته جلب ایتدیکندن غاز
استعمالک تممیله برابر غاز استعمالنده قوللانیلان کومورلرک صورت احراق و
تقطیرلرینک لزوم اصلاحی درپیش اولونمده در. یارسنده ۱۹۱۴ سنه سنه قدر غاز
صرفیاتی صورت دائمه ده تزیاید ایتش ایدی. برحاله که ۱۹۱۳ سنه سنک هوا غازی
استعمالات و استهلاکاتی ۴۸۱ میلیون متر مکعبه ارتقا ایتش ایدی. حرب عمومی
هر شیده اولدینی کی بوکاده تأثیرینی اجرا ایتدیکندن حرب سنلرنده استعمالات
تناقص ایتش و ۱۹۱۸ صرفیاتی ۳۴۶ میلیون متر مکعبه دوشمشدر. آندن سوکرا
ینه تزیاید باشلامش و ۱۹۱۹ سنه سنده ۴۲۷ میلیون متر مکعبه بوکلمش و آتی
سنلرده ایشه بو تزیاید دوام ایدمکله در .

امور پختیه موم دیسلرینی آتاییکز ا. چونکه تعریف ایدمکمز صورتده

حرکت ایدرسه کز هم تصرف ایتش ، همده کوزل بر
کیجه قندبلنه مالک اولش اولورسکز . رسمزدن ده
آکلاشیله جتی اوزره شمعدان دیسلرنده کی موملری طولایوب
برقاب ایچنده آرینیکز و پاموق ایپلکنه بالومی سورمک
صورتیه برده قتیل یاییکز . حاصل اولان مایی تدارک
ایده چککزمقوا و یاتسکه علاج قوطولری ایچنه دوکوکز.
دوکزدن اول بالطبع قتیل قوطولک مرکزیه برکدیرمک
بر آلکزلده دیکر اوجنی طوعایی امال ایتسکز . بو
صورتله بسیط برعملیه نتیجه سنده آیده ایده چککزم موملر کیجه لری هم جوق ضیا و برده
همده زیتون یاغی و یا غاز قوتوسندن سزی قورناریر. طیبی بو نوصیه من ، خانه لرنده
آلکتریک استعمال ایدن قارلرمنه طاید دکلدرا .

قار نه قدر چوق یاغسه یازده قالدرا .

دلی امین

بیرمک دفتر خاطر انیسره

شرایط اولادنی سنه درمچی اردویه . اوزنجانه سولدر شایر . اوراده یکسیردکی آلتی سئلک
عیانی ، خاطر و دفتر ک موم . رقصی اشغال ایدور . بعضی صیدلری نشر ایتمه کنیوریدن . مساعده
آدم : آیدکی و امین ایلم اوکمه استیساغ ایدورم .
... کاون ثانی ۱۳۰۰

الله کیمسینی غریبده خسته ایتمه یمن : خسته خالیه کیره لی بوکون یکریمی ایکی ..
انسان بوقوجه قوغوشده بالکیز قالدیجه جوق صیقیلور : حتی برآزده توکلری
اورپریرور .. بن رومایز مه دن مضطرب اولدیم ایچون یاناغمدن قالفایورم . اگر
قوغوش آرقداشلرم آتی و غم انسانلر اولاسه بالکیز لقدن ، صیقیزیدن دلی اولقی
ایشدن دکل ...

دو آتصام یونون آرقداشلر ، هر زمانکی کیمی یه نیم یاناغمک اطرافه طویلانشلردی ..
بوکون حبسخانه دن بورانه نقل ایدیلن بریسی دیکلیوردق : معروف نوره کلی
دلی امین ! کندیسی اوزنجانده طانیایان کیمسه یوق دیسم جائز ... اوزون بوبلی ،
ایری یاری برکورد ... جهره سنی ، آغزینک اطرافی سارارمش بیاض برصاقال
احاطه ایدیلور ، غمک اولدنی حالده طاشی صیفه سوخی چیقاراجق .. او ، سیقاره
دومانلرک آراسنده آکلایور : برده دیکلیورن .. بوتلریدی قارده شمش : دلی امین ،
دلی اسحق ، دلی مصطفی ، دلی بیلمنه ! خلاصه بدیسی ده دلی ... حتی بالالری ده
دلی خلیل اسمیه آکلیرمش ...

بودلی امین ، اهمیتلر برمشله ایچون قارده شی دلی اسحقله قاوغا ایدرکن
برطاشله اونی اولدورمش : اوسیدن دلیکه طیقیلمش .. اوکجه اوزون اوزادی به
یونی آکلندی . سوکرا ، لایقردی قودوز برکویکک زواللی بریوجوغنی ایصر دبقنه
انتقال ایددی . دلی امین :

— بوجوقلر ، دبدی ، قودوز لانی اولدیمی کجکلکمه یایدیم بر مضراق
عقله کلیرده کوله دن دورامام ! آکلانیم : بوجوقلغمدن بری عادتا اشقیالنه
ایمره ییردم . او بوتلرک بوجوی بیله هب اوایدی .. بیغمی آله آلدیم ایلمک زمانلر
کندیجه موافق بر آرقداش بولدم ، داغه جیفدم . بولدن کلنلری کینلری صویار ،
کویلره یاسقین ایدره اولملکله کینلر کیدردک . آه اوکونلر ! .. اوزانماییم : مفتده
ایکی کون ، بر بن ، بر آرقداشم شهره کیرلیجه کیدره : اکک آزاق آلیر کلیردک .
برکون یه بن شهر دن هکمه بر آزا اکک ، برآزده آزاق قوغوش کلیردم . بولده
(یابعدی ۲۵ نجی صیدلده)

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

MEVSİMLERDEKİ DEĞİŞİMLER.

LOZAN MÜZAKERELERİNİN
BELİRLENMESİ, MİSAK-İ MİLLİ.

CELAL ÇAN 20010980
HİDAYET ÇAN 20010981

DANIŞMAN HOCA:YRD. DOÇ. DR. ALİ EFTAL
ÖZKUL

LEFKOŞA 2006

ÖNSÖZ

Avrasya ve Afrasya coğrafyalarında uzun süre barışı saylayan, hiç bir millete ırk, renk, din,dil ayrımı yapmadan onları kendi huzuru ve barışı içinde yaşatan aynı zamanda bütün tebanın sosyal güvenliğini sağlayan Osmanlı İmparatorluğu özellikle de XVIII.yüzyıllarda bu durununu koruyamayarak o yıllardan XX.yüzyılın başlarına doğru sonu gelmez bir hezimete sürüklenmiştir.Devletin dışında cereyan eden olumlu olayları ve ilmi buluşları takip edememesi neticesinde Avrupa hem ilmi oalrak ilerlemiş hem de felsefi düşünce açısından ilerlemiş sosyal ve kültürel alanlarındaki eksikliğini tamamlamış teknolojik olarak Osmalı'ya üstünlük sağlamıştır.

Mali ve iktisadi yönden çöken Osmanlı dağılma sürecine girmiş,toparlanabilmek için de Avrupa'dan kredi almıştır.Küçülerek kaynaklarını kaybeden Osmanlı fiilen tükenmiş, Avrupa'nın kuklası haline gelmiştir.Zaten önceden beridir gözleri bu kaynaklarda olan Avrupa Devletleri bunu fırsat bilerek Türkleri yok etme savaşına girişmiştir.Buna büyük bir direnişle karşı koyan Türk halkı birlik olup bu güçlü bileği bükmesini başarmıştır. Cephede kazandıkları büyük başarılardan sonra bunu pekiştirmek ve fiili başarılarını temellendirmek için antlaşmalara geçmişlerdir. İncelediğimiz bu kaynaklarda hukuki savaşlarına yer verilmiştir. Özallikle Misak-i Milli'de karalaştırılmış hükümler, bir nevi Türk halkının halkları üzerinde gecen çetin mücadeleleri konu almakta, İsmet Paşa'nın ve daha adı konulmamış Ankara Hükümeti'nin milletimizi temsilen Lozan müzakereleri sırasındaki gayretlerini konu almaktadır

Başka bir konu ise güzel bir düzenleme olarak hangi ayda hangi iklim olayları, fırtına tarihleri ve ekim takvimi tablolar halinde gösterilmiştir. Diğer bir hususta cemrenin ne olduğu kaç çeşit cemrenin bulunduğu, bunların hangi zamanda toprağa,suya, havaya ne zamanda düştüğü ve cemrenin Osmanlı dilindeki isimleri, tabiattaki etkileri anlatılmıştır.Çeşitli elementlerden de bahsetmiştir. Hava gazı(doğal gaz)kömür ve kok kömürü gibi enerji kaynaklarımızdan bahseder karşılaştırmalarını yapar.

Bu çalışmayı hazırlayan kişiler ben Celal ÇAN ve kardeşim Hidayet ÇAN mümkün olduğunca titiz davranmaya dikkat etmişizdir.Böyle kapsamlı bir ödevin hakkını verebilmişsek ne mutlu bize. Bunu başarabilmek için baştan beri bize Osmanlıca tersi veren hocalarımıza ve ayrıca bu tez konusunda bizden elinden gelen her türlü yardımı esirgemeyen sayın YRD.DOÇ.DR.ALİ EFTAL Hocamıza teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ayam Bahur.....	1
Kılınçlı Tecrübelerinden.....	1
Eğlenceli Arbutlardan.....	2
Eylül.....	2
Eylül mevsim Taplosu.....	3
Hava Gazının Tarihcesi.....	4
Taşrini Evvel.....	5
Taşrini Evvelin Taplosu.....	6
Fırımların Tasmimi.....	7
Gazın Yakılması.....	8
Tasviye Kimyevi.....	8
Taşrini Sani.....	8
Taşrini Sani Tablosu.....	9
Taşrini Kimyevi Devamı.....	10
Gazların İhraç ve Tarifesi.....	11
Tezhinat.....	11
Kanuni ,Evvel.....	11
Kanuni Evvel Taplosu.....	12
Kok Kömürü.....	13
Umum Beyti.....	13
Tali Emin.....	14
Kanuni Sani.....	15
Kanuni Sani Taplosu.....	16
Tuhaf Hareketlerden.....	16
Havah Pervaneli Gemi.....	17
Tahta Silmek.....	17
Şubat.....	17
Şubat Ayının Taplosu.....	18
Mebuslar.....	19
Geçidiğimiz Hadiselerden Bir Nazar.....	19
Konferansın Müzakerelerinden Sonra.....	20
İsmet Paşa'nın Muhaveresinden Sonra.....	22
Lozan'da Kabul Edilmemiş Muvatlar.....	24
Lozan'da Kabul Edilmiş Muvatlar.....	25
Hükümeti Merhusasımızın Refekatına Memur Zevatı.....	26
İlk İçtima.....	27

AYAM BAHUR

Ayam Bahur ağustosun ikisinden sekizine Rumi temmuznun ondokuzundan yirmi altısına kadar itibar olunur. Kamusî Turki Ayam Bahur'u şöyle tarif eder. Bahur temmuzda senenin en sıcak günleri olan mevsim idi. Gün ve bu günlerin sığağı Ayam Bahur.Filhakika temmuz,şemsinin hareketini şittet ve kutretle arza irsal eğlediği bir aydır. Bu ayda hareket fukuhat tezeyat hati sahaifkadime edebiyatımızda temmuzun şiddet hareketi kinaye olarak tab-ı temmuz gibi terakiye dahil olduğu görülür.

Kamusta Bahur hakkında tefsilat müntirhadır. Albahur zulmet edebildiği için Aya tenevvüryakalda albahur eyatakmar ve bahur ve bahura aşura ve jennata şahur rumiyedentemmuz aydetle olan harekete tenevvir ki şehir her kısımda maruf idi. Havanın bağait asilki olduğunu guya elmi asilki veyahut asilki şikayettir.Mütercim der ki umum sıvada bunu mevlüdattan ta'dad ilmiştir.Kamusun yapanda verdiği malumat bir yerdemüreziver olan şu sazanlara tevakıf etmektedir.

KILINÇLI TEÇRÜBELERİNDEN.

Çocuklarımıza masrafsız güzel bir eğlence tetarik etmek isterseniz kalınca mukavadan on oniki santim kadarından iki daire kesiniz Bunların ortasına yarım santimetre kalınlığında kat'i edeceksiniz. Bir mantar tepesini mahir mevmi ile iki cehtinden yapıştırınız.Kolayca meydana getirdiyseniz bu alete bir arşın kadar şiçim veya kartondan rağbet ediniz ve ipin ucunu halka yaparak parmağınıza dolayınız .Altı aşağıya bıraktığınızda suratle aşağıya harlet ederve parmağınızda ipi azacık yukarı cektığınızde ise yine yuları çıkar.Bu hareketi müntizamla yaparsanız halka zarif bir oyuncak elde edilmiş olduğunu göreceksiniz !..

Ayam Bahur diye tercume edilebilen kanıkol Arabların şair Ay Peymani,Yunanilerin sirküsi masuryum kadimenin sevdiği dedikleri bir kökbek nam kadını der ki seriver birhane mensubudur.Hakimaye Yunaniyeden meşhur ebukanat ile rumeli belineder ki karakollukettiği gün deniz kaynar ,serap pozulur, safra atar, hayvanat mihavet ve termanmızağa kirfitat olur. Azami kadimede şair Ay Peymaniye seyyaresi ile güneş temmuzun yirmisine doğru aynı zamanda talı ederlerdi. Hadi Habeşliler ile Masuryun kadimeAyam Bahurı mübtehza ittihaz wsmişlerdi.Bundan masada ve hareket bu günlerde şiddet fevkalade kesb eder venil mübarek kızan

ederidi.Binaenaleyekvam mezküre bu seyyarenin dava'i yalısmıştan evvel ahir olan günlere isnat ederler idi .Şimdiler şair AyPeymani'nin dolu yarışması temmuz evvelahirinemusadıfıdır.Bunundansebebi arzın itidalin miktarlarındaki harekt rucuyesidir.

Ayam Bahur şiddet hareretin hakim firma olduğu yer zaman olması hasebile istihmamatve tazirat betenniyeye rağbet edilmesi güneşin gızgın zamanlarında gezilmesihafzı sıhaya devaam ederek mide ve bağırsakların büzülmesine dikkat edilmesi lazımdadır.

Bir çok kişiler Ayam Bahurda deniz banyosu içrasından içtinap ederler.Bu andan beri hemen biratıyat halini kesp itmiş olupfakat isbatı malum değildir.Rivayet olduğuna göre Ayam Bahur'da denize girilecek olursa insanın ağazası olusa buda olur .

EĞLENCELİ ARBUNLARDAN.

Size zarif bir eğlence daha arase edelim.iki bardak iki küçük tabak birde mum tedarik ediniz.Şlimdi bezata muttahnin muttahrın mevduriyenizi işletebilmek imalesiyle gecelim. İki toplu iğnenin başlarının bir kibrit ile ısıtıp resimde gördüğünüz ve cihale mum un ortasına iki cihattan batırınız ve mumun diğer ucunda fitili çıkararak iki cehtinden yakınız ve aynaları bardakların kenarına vasıediniz .Mumun ortasına ve akacak olan damlaları yeri girletmemek içinde altlarına birer tabak koyunuz.Mum iki cehtinden yanıp damlalar akmaya başladıkça mumun bir müvettir gibi harekete geçtiğini ve bu hareketin bir intizam dairesinden damladığını hayretle göreceksiniz.Nasıl müvettürümüzü beğendiniz mi?

EYLÜL

Eylülde havalar nasıl gidecek?Birden onbire kadar oldukça iyi ve latif .onikisinden yirmi ikisine kadar sıcak ve kurak .yirmi üçünden yirmi dokuzına kadar ruzgarlı ve yağmurlu gidecek.Rasathanenin her üç senenin tersaati mukadir ve sedayesi bervasız olunur.Eylülede en sıcak gün onbir.en soğk gün on ,en azab gün üç-on ikigün,n yağışlı gün dört gündür.Gün 30

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye							Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	2	4	6	42	5	16	58	Harb asaf
Salı	2	3	4	6	42	5	17	57	
Çarşamba	3	4	5	6	43	6	18	56	
Perşembe	4	5	6	6	43	7	20	55	Rumi idadisi
Cuma	5	6	7	7	44	8	21	54	
Cumartesi	6	7	1	7	44	8	23	53	
Pazar	7	8	2	8	44	8	24	53	
Pazartesi	8	9	3	8	45	9	24	51	
Salı	9	10	4	9	46	10	25	50	
Çarşamba	10	11	5	9	47	11	26	49	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	12	6	9	48	13	27	48	
Cuma	12	13	7	9	49	13	28	47	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	14	8	11	50	14	29	46	
Pazar	14	15	9	11	51	15	30	45	
Pazartesi	15	16	11	11	52	16	31	44	
Salı	16	17	12	13	53	17	32	43	
Çarşamba	17	18	13	13	54	18	33	42	
Perşembe	18	19	14	13	55	19	34	41	
Cuma	19	20	15	14	56	21	35	40	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	21	16	14	57	21	36	39	
Pazar	21	22	17	16	58	22	37	38	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	23	18	16	58	22	39	37	
Salı	23	24	19	17	59	23	40	36	
Çarşamba	24	25	20	17	1	24	41	35	Miladımız
Perşembe	25	26	20	17	2	25	42	34	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	27	20	18	3	25	43	33	
Cumartesi	27	28	21	18	4	26	45	32	
Pazar	28	29	21	19	5	27	46	31	
Pazartesi	29	30	22	20	6	29	47	30	
Salı	30	1	23	20	7	29	48	29	

MÜBAHASI FANİYE

HAVA GAZININ TARİHÇESİ

Geçen seneki müsâlimizde muhtırasaelkinzilak tarihçesini yazmış idik. Bununla tenevvir ve tashin hasvesainde hayat aktısa diye büyük bir muhamidihazır olan hava gazından bahsedeceğiz. Havagazı istanbul gibi büyük semtlerde büyük beldelerde cibali zamandan beri mevcut iken harab umumi bunların faaliyetini tadil eylemiştir. Elyum İstanbul'da gazı koy ve dolu bağçe gazları işlemeltiler. Hava gazı beldeleinin bütün ihtiyacını temize gafidir. bahas mahalın ve muhaziri varisede bu adam taklitten veyahuttaboruların fersindeki gusurlarından mütevellidir. Şu sıralarda biraz yüksek olmakla beraber diğer levazım tenevviriye ve tasciriye nazarına pekte şikayet olunacak mertiyeye değildir.

GAZIN MÜBARİYESİ: Onsekizini asır miladinin son senelerinde idi. Kafir arsız mühendislerden Filip Lebunile Efgaliz mühendislerinden ve Yayam matruk namlarında iki zat hemen ayn zamanda havagazını keşfettiler.

Bunlardan lebundahiyan bir itrakiyle ilk merhalesinde kaşfinin bütün avasıf ve şeriatını vekendisine şu suterle tebşir etmişdi. Aziz dostlarım sizi gariban tenevvir edeceğim. Bu haldeki geceleri gündüz gibi göreceksiniz. Kaşifin bu ümüdi, o kadar vusette kesb hakiikat etti ki mübadisinde birza ağır gitmekle biraz hava gazı sanatı tavsı ve takmil etmekten bir an hali kalmadı.

Maden kömürünün baladaki asvalta yaklaşıanda hasıl olan başlıca mevadi gaz, gük, amonyak ve katrandır. Gazın tasviyesi dolayısıyla daha bir çok fevat hasıl olmaktadır. Bilhassa amaonyak bu cümledendir.

Gaz gaz, hava gazı istihsalatı için sarf olunan maden kömürlerinin miktarı şayan hayret bir dereceye vasıl olmakta ve gazhanelerde münhasıra bu iş için gaz mükmil bir iradeye ihtiyaç göstermektedir. Filhakika Pars gaz şirketlerine ait muvasattan ilk muhimi olan "Landi" fabrikasının kış mevsiminde yeni kömür istihlakı onur tünyatulukm ikiyüz ve azuni tecavuz etmektedir ki yalnız bu işte mühinaf çapta bir çocuk mecuneler aktarsa köprüleri, köfeleri, hava su koyvalları ve gaz hanenin vesait

ve derecede havasına göre kömürlerin tahmil ve tahliyesi ve fırınlara kadar sevk isali için daha pek çok mühtah vesait istimal olunmaktadır.

Fırınlara dairesi evvela kömür dakviyesi etmek üzere bu benzer inbikler seklinde varıg kabul ihlal sert topraktan masul ve atkı olarak fırınların üzerine musağ kaplara doldurulabilir.Fırınlara yan direğine massal olarak ifsasa edilmiş ve hayat meçmuası bir patarya teşkil edecek suretle tertip olunmuştur.

Beyziye musade olan bu inbikler 3metre 65 arz ,25 irtifaında olup bir nazif asvaldan merkep ve demir sahiden mamül kulbu kefcelerile karavana ithal edilebilir.Her inbik 75er kilolukiki kefçe kömür istiap eder ki 10 kilo demektir.

Şimdi gazhanede zahmetli bir iş olan kesçe isvali terk olunup kömürlerin tahmil ve imlası ve fırında gök istihsali için makineler tahsis kılınmıştır.Parta bu kabil ve tasisat ile mechuz en güzel yukarıda ismi gecen “Landi”namına veseder ki bu mu hava gazı istihsalatı .Bu makinelerin birisi ihlaya diğeri sevke mühensedir.Bir sa’it zarfında 36 inbik doldurularak fervane ithal olunmuş olur İnbiiklerin münhaniyeleri ziyade olduğundan fervane ithal ve ihracında makinenin iadesine tahtilaç olmayacaksuretle kolaylamak hasıl olmuştur.

Bide bu kaplarda afakı ve ‘amudı ve münhak olmak üzere gait vası ve müddeadet secereler dahi yapılmaktadır ki bu suretle...5kilogarma kadar kömür iatialine imkan hasıl olmakta ve bunun tafdir mütenni laefal yenir mi darettesada ihtiyaç göstermektedir

TAŞRİNİ EVVEL Gün 31 Yıl 1303-(1917)

Taşrini evvelde günler nasıl gececek?Birinden dokuzuna kadar saf ve sisli.Onundan yirmi birine kadar iyi ve kuru.yimi birinden otuzbirine kadardıf ve radaf gececektir.Rasathanenin üç senelik dersaati mukadir ve saiyasi bir uca aittir.Taşrini evvelde en sıcak gun.en soğuk gün on,en darab gün ondört,en yapıs gün iki-üç gündür.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye	Şeriye							Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak		
Çarşamba	1	2	56	4	53	25	17	22		
Perşembe	2	3	57	4	52	23	18	21		
Cuma	3	4	58	3	51	21	19	20		
Cumartesi	4	5	59	3	48	20	20	18	Göç tahmini fırtınası	
Pazar	5	6	7	3	47	17	21	17	Musevilerin çorap bayramı	
Pazartesi	6	7	1	2	45	16	22	16	Yaprak dökümü fırtınası	
Salı	7	8	2	2	43	15	23	15	Meryamana fırtınası	
Çarşamba	8	9	3	2	42	13	24	14	Velet cenap	
Perşembe	9	10	4	1	40	11	25	13	Musevilerin kamış bayramı	
Cuma	10	11	5	1	38	10	26	12	İskenteri Rumi	
Cumartesi	11	12	6	1	37	8	27	11		
Pazar	12	13	7	12	36	7	28	10		
Pazartesi	13	14	8	12	35	5	29	9		
Salı	14	15	9	12	34	4	30	8	Kırlangıç fırtınası	
Çarşamba	15	16	11	12	32	2	31	7	Ağaç dilme zamanı	
Perşembe	16	17	12	56	31	0	32	6	Bağ üzümü budama zamanı	
Cuma	17	18	13	59	29	59	33	5		
Cumartesi	18	19	14	59	28	58	34	4		
Pazar	19	20	15	59	26	57	35	3		
Pazartesi	20	21	16	58	25	56	36	2		
Salı	21	22	17	58	23	55	37	1		
Çarşamba	22	23	18	58	21	54	38	58		
Perşembe	23	24	19	58	20	53	39	57		
Cuma	24	25	20	58	19	52	40	56		
Cumartesi	25	26	21	58	17	51	41	55		
Pazar	26	27	22	58	16	49	42	54		
Pazartesi	27	28	23	58	14	48	43	53		
Salı	28	29	24	58	13	47	44	52	Vakit kastı eşcar	
Çarşamba	29	30	24	58	12	46	45	51	Balık fırtınası	
Perşembe	30	31	25	58	11	45	46	50	İstiday tabyalar	
Cuma	31	1	26	58	10	44	47	49		

FIRINLARIN TASMİMİ

Firvanların asaf ve tebaiyi ne olusa olsun oraya sevk olunan kömürler için takriben bin derecede hararet mevcut olmalıdır. İmtizacın kök kömürleriyle içra olunan

ancak bu gökler adi iskaralar istimali suretiyledeğil, belki mulit gazının geneler içinde yıkılır ve bu makineler ve itasıyla adi bir gaz edebili ki inkalipyan inbiklerin ve hücrelerin etrafında yanan ve maden kömürünü taktire yarayan bu adi gazlardır. Hasıl olan duman hararetini gasp etmek için bu duman hereküberadir muhassıl namı verilen yer altından gecilebilir. Bundan maksat iş bu harareti adi gazın ihtirafında hakim olan havaya gaz vasıl ile birbirlerine firunlara arcai edmeken berbattır.

Gazın sert istimsali baladaki isval ile ivsal ile inbiklerden hasıl olan gazlar oradan fırınların üzerine afkı olarak mussu' uzun ve demir silodan mamül asaf usduani varıllara sevk olunur. Bu surede gazın derece harereti 70 tir. Sonra mabert kablolardan gecilerek oradan havaveyahut sıva ile demastan derece harareti 15 yahut 20 dereceye düşer. İşte bu variller ve mübretler içinde gazın muhtıu olduğunu mavi amonyak ve katranın büyük bir kısmını tekatif eder.

Gaz bekleyen makineler gazın geçtiği mutaf cihazlardan mukavemetinde galebe edmeye mus' dat olması ve diğer cihattan inbikte hafif bir tazik içrası istikatadı muhab olduğundan bu hususda gaz çıkarken makineler istimaal olunur. Bu makineler inbiklere kafi derecede hava ithali suretiyle tasbik ederek kalan gazları diğer makinelerden gecerek gazmaereye kadar sevk eder.

Biraz yukarıda ishal olunduğu veca ile gazlar ve inbiklerden ve mübretlerden çıktığı istinada havai olduğu maya' amonyak ve katranın büyük bir kısmını bırakmakla beraberine mukatteratına havası bulunduğundan bu nazarani tevkıf için mutaf eşkalde muhtaç makineler kullanılır.

Bu makineler en ziyade maruf olan buluz ve uduvirin musedemali meksifleridir. Bu meksiflere dahil olan gaz diğer bir gayağa çarpar ve bu müsademe sayesinde mahtus bulunduğu son dederan aşrında terk etmiş olur.

GAZIN YAKILMASI

Gaz davanında mevcut olup ihracı lazım kılan mevat içinesenelerdir beyaz toz sıkanda tersip olunup macerasının istendiğinde bahs olan ihsam maniya kılatus ve amonyak. Bunların alim ticrette kimseleri oldukça yüksektir. Gaz yakacağı makinelerde naftalini mas etmek için enterasan edilen yağ ile sonra pervasa mavisi vermek için

kıyanusla imtizac eden sülfat dufir mahluli ile ve nihayet amonyak hal eden su ile karıştırılır.

TASVİYE KİMYEVİ

Tasviya kimyeviden maksat gazın durununda malu damla kiprit halinde mevcut olan ve pek çok meziçbulunankükürtü kuvveatı hazinenin içsanı veca ile tamamen cekup olmaktan ibarettir.Bu malumatla havayla temas ettiğinde tasviye olunur bir mada olan hams hadid ile olugait cisim kuyularda içra takaya kadar tekavvur olunabilir.

Su gazı uzun senelerden beri ekser mimaldikte istimal edilmekte olan sulu gazın son zamanda Fransa'da dahi istihali tasviye olunmuş ve maden kömürü gazına havai olduğu hamas garbın buzda 15ilehavuz edmek şartıyla bir müsbet maniyede mahlut gza karıştırılmıştır.Bugaz kırmızı ateş derecesinde kestirilmiş bir kök ahkasına su pancarından gecirilmesi suretiyle istihsal olunur.Pancar tahıl edereksu gzaı denlen ve muhafaza ile hamız faham ve birmiktar hamuzlarbulunan kabil ihtirak bir gaz hasvele gedirir.Gazdan ihtisal aranan muvar gaz ihtisali münasebetiyle gaz hanelerde daha bir çok mevat elde edilmektedir ki bunlardan başlıcalarını burada göstereceğiz.

TAŞRİNİ SANİ Gün 30

Taşrini sanide havalar nasıl gececek?Birden dokuzuna kadar kuru ve ruzgarlı,onundan yirmibirine kadar sisli ve sağanak yirmiikisinden otuzuna kadar yağmurlu ve rüzgarlı gecektir.Rasthanenin üç senenin tersaati mukair ve sadiyesi bervace anıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Cumartesi	1	2	56	4	53	25	17	22	
Pazar	2	3	57	4	52	23	18	21	Halimiyet-i milliye'nin ilanı
Pazartesi	3	4	58	3	51	21	19	20	
Salı	4	5	59	3	48	20	20	18	
Çarşamba	5	6	7	3	47	17	21	17	
Perşembe	6	7	1	2	45	16	22	16	
Cuma	7	8	2	2	43	15	23	15	
Cumartesi	8	9	3	2	42	13	24	14	
Pazar	9	10	4	1	40	11	25	13	Kuş gecesi fırtınası
Pazartesi	10	11	5	1	38	10	26	12	Duru kaim
Salı	11	12	6	1	37	8	27	11	fırtınası
Çarşamba	12	13	7	12	36	7	28	10	Nüzül teptim
Perşembe	13	14	8	12	35	5	29	9	
Cuma	14	15	9	12	34	4	30	8	
Cumartesi	15	16	11	12	32	2	31	7	Rumi teşrisani istidası
Pazar	16	17	12	56	31	0	32	6	Aida -eltekeyn
Pazartesi	17	18	13	59	29	59	33	5	
Salı	18	19	14	59	28	58	34	4	
Çarşamba	19	20	15	59	26	57	35	3	
Perşembe	20	21	16	58	25	56	36	2	
Cuma	21	22	17	58	23	55	37	1	İndikdat işareti
Cumartesi	22	23	18	58	21	54	38	58	
Pazar	23	24	19	58	20	53	39	57	Karanlığı ibtadıska
Pazartesi	24	25	20	58	19	52	40	56	Güç kançlı fırtınası
Salı	25	26	21	58	17	51	41	55	Ağır fasıl hazif
Çarşamba	26	27	22	58	16	49	42	54	fırtınası
Perşembe	27	28	23	58	14	48	43	53	
Cuma	28	29	24	58	13	47	44	52	İbtidai cumadi latli
Cumartesi	29	30	24	58	12	46	45	51	Evvel seval meblat
Pazar	30	31	25	58	11	45	46	50	Aranır dökümü kursa

1-Kök mevat mezkürenin en en muhami köktür.Bu kömürler yukarıda değeri geçen inbiklerden çıktığı zaman söndürülmesi için ucuna bolca su dökülür.Buda cuvallara doldurularak yazar fervahade çıkarılır.Gaz için yakılan 1000kilogram maden kömüründen 500kişlogram kök istihsalolunurki vesatı olarak 10 hiktolitreye melelettir.

2- Gardan gaz fabrikasının muhira zaman ve suratlerde çıkarttığı dakınanlar doplanup bu işe muhtas atliyyeye sevk ve orada cisim kızgınlarda taksir ve tavsiyeolunur.Bunlardan madaberde naftalin kabul imzası zebut ve durdu halinde olarak tuğla imalatında camuru tahkime ve toz kömüründen gülçe yapmaya yarayan karasakızda alınır.1000 kilogram maden kömürü 50 kilogram katran hasil eder.

3- Sulfat amaonyak amonyaklı sular baldaktır.Hasıl olan ticaret mevsus bir kanda hamuz kiberbat ile imtizaç ettirilmek suretiylesulfat amonyak ihtisal olunur ki beyaz birinde olan bu madde asvaltlı kubere olmak üzere arbab zaruret nezdinde pek makbuldür.1000kilogram kömürün taktiri neticesinde takriben 10 kilogram sulfat amonyak hasıla gelmektedir

4- Pervasiya mavisiiyle kükürt kinanus savar mevadi bikabilci makinelerde tersis eden tartulu camurlar gaberinelerde ba'az masat kimivye ile malumla edilerek pervasiya mavisii ihtirsal ve kükürt dahi bazen hamuz kibrit imalatında istimal olunur.

5- Garafit yahut antıbık kömürü, maden kömürlerinin inami taktirinde itbikler durunda tersip ve terakimandan garafinler zaman zaman cıkarılırsa yahasa kamer elsinterki yahut tidab elsintirik imlatında ve b'azlamibelerde müstamal köür imalatında kullanılır.

6- Banzival Alialla kesr haralzamanlarda ihtiyacat asgariye için kullanılan bu maden 1000kilogram kömürde 10- 6 kilogram hasıl olur.Ayam adiyede ve ku'bulan mustahsilatihtiyal tapularında terakkümeder.

GAZLARIN İHRAÇ VE TARİFESİ

Gaz sevkıyatı yaz ve kış mevsimlerine ve günlerin ve gecelerinin uzun ve nice veya giceleğine göre yaldızlı gayıt methuldur.Bu tahviline rağmenabonelerinin ihtiyaçlarını tahmişn için sazan karasından cıkılmadan evcelki mecaresinde ve kapaklarda ve tuz tanzim eden cehrelerde kafi miktarda tasvif içrası iktiza eder .İş bu mecarı ve cihazların telakki ettikleri kadaya nemesyun namı verelebilir ki mahrec kelimesiyle tercüme olunabilir..Gaz hane şehir haricinde ve uzak mesafede bulunduğu halde gazın harece çıkmasındanevvel vazika maruz bulması lazadır.

Bu halde şehir içindede başlıca mecarı üzerine mevzi cihazlaroralarda icab eden tesbisatlı tanzim ederler.Macერიyi teşkil eden seneler pek mutaftır.Almanya'dan taksif olunmuş gaz boruları eksiz ve lehimsizhalinde kemal içtinabıyla imal edilebilmektedir ki bunların kadarı 30 ila 200 milimetredir

Parsında elhaldehaza diye cisim gazhane vardır ki bunların beşi şehir dışında dördü hanede ve ikisi harcanededir.Mücahiri iltisaf edebilecek surette tanzimolunmuştur.Yer halindeki intizalamücap biri diğerine muaveret edebilir ve hadianın yerini donabilir.Bu şehir cisimde mecazi şikeleri her gün artmaktan hali değildir.Makineye motor almak üzere sun'i nazar lemali 1907 senesinde 425 kilometre dolunda olan gaz boruları 10 sene sonra 2165 kilometreye yani takriben beş mislinden nezle bir miktara bağlanmıştır.

TEZHİNAT

Gazla teshin asvaltı nezakati tevziyadaki intizam ve bahse ahududu sayesinde yalnız mesakinhususiyede istimal etmekle kalmayıp sadaiyada dahi kolla

KANUNİ EVVEL Gün 31 1303(1924)

Kanuni evvelde havalar nasıl geçecek?Birden onbirine kadar is ve soğuk .Onikiden onsekizine kadar sisli ve karlı .Ondokuzundan otuzbirine kadar şiddetli ve soğuk geçecektir.Rasathanenin üç senenin terasati mukadir ve sadiyesi bervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	3	42	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	3	42	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	4	41	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	4	41	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	4	41	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	5	41	19	22	24	
Pazar	7	11	2	5	41	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	6	41	19	24	26	Frrenklerin sevdagesi
Salı	9	13	4	7	41	19	25	27	
Çarşamba	10	14	5	8	41	19	26	28	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	15	6	9	41	19	27	29	
Cuma	12	16	7	10	40	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	11	44	20	29	31	
Pazar	14	18	9	12	40	20	30	32	Evvel şitap yeda
Pazartesi	15	19	11	12	41	20	31	33	
Salı	16	20	12	13	41	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	13	42	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	13	42	21	34	34	
Cuma	19	23	15	13	42	21	35	34	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	24	16	13	42	21	36	34	
Pazar	21	25	17	14	42	22	37	34	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	26	18	14	43	22	38	34	
Salı	23	27	19	14	43	23	39	35	
Çarşamba	24	25	20	14	43	24	40	36	Miladimiz
Perşembe	25	28	21	15	44	25	41	36	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	29	22	15	45	25	42	37	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	16	46	26	43	38	Ahır şitap yolma
Pazar	28	31	24	16	47	27	44	38	
Pazartesi	29	1	24	17	48	27	45	39	
Salı	30	1	25	17	49	27	46	39	
Çarşamba	31	3	26	17	50	28	47	39	

Talimsi talim ve intişar etmiştir.Omutbahlarına lokanta ocaklarına ve sularını az bir zamanda tescin edecek ocaklar pek muhtafsinaye mahsus fırınlar münaf işgal ve ba'addesobalar dökme ve cihandan ekmekciliğe kadar mütenvei sanayide müsta'al cihazlar içat olunmuşve bunlar her gün daha ziyade daim ve takmil etmekte bulunmuştur.

KOK KÖMÜRÜ

Gaz motorlarını sanayide tabiyati neticesinde gazın gavi muhrekisi gait ilmi olmak dolayısıyla pek çok ahvalde vesahat ve iktizat telaki nazarından elgarik motorlarına tamin gikat etmektedir.Son senelerde baş gösteren kömür buharındailmi medeniyet ve arbab pazarın nazar taktığı iktisat muhimine hab ettiğinden gaz

istimalinin taimiyle gaz istimalinde kullanılan kömürlerin suret ahrak ve takdirlerinin luzum islahı tariş olunmaktadır.

Parsada 1914 senesine kadar gaz serfiyatı suret daimada tezaiti etmiş idi Herhaldeki 1913 senesinin hava gazı ishihsalat ve istilakatı 81 milyon metre ve mukabine irtika ilinmiş idi.Ondan sonraki terayet başlamış ve 1919 senesinde 427 milyon metre küpüne yükselmiş ve aynı senelerde bu tezat devam edebilmiştir.

UMUM BEYTİ.

Mum diplerini atmayınız!...Çünkü tarif edeceğimiz surette hareket ederseniz hem tasarruf etmiş olursunuz hemde güzel bir gece kandiline maluk olmuş olursunuz.Resminiden de anlayışla citti üzere şimat antiplerindeki mumları toplayıp bir kap içinde eritiniz ve pamuk ipliğine bal mumunu sürmek suretiyle birde fanıl yakınız. Hasıl olan mayamı tedarik edeceksinizve yandaki ilaç kutuları içine dökünüz.

Bir elinizlede diğer ucunu tutmaya ihmal etmeseniz bu suretle basit bir imlaya neticesinde elde edeceksiniz.Mumlar hem geceleri çok ziya verir hemde zeytin yağı ve gaz kokusundan sizi kurtarır.Tabii bu tavsiyemiz ,hanelerinde intirak istimal eden karınlarımıza adet değildir !...

TALİ EMİN

Allah kimseyi gurbette haset edmesin .hastaneye gireli bu gün yirmiiki insanbu koca koğuştta yalnız kalınca çok sıkılırlar.Hadi birazda dükleri ovar perivar...Ben romatizmadanmuztarip olduğum için yatağımdan kalkamıyorum. Eğer koğuş arkadaşlarım ani ve tuhaf insanlardan olmasa yalnız kaldın,sıkıntıdan tali olmak isten değil !...

Dün akşam bütün arkadaşlar har zaman ki gibi yine benim yatağımım etrafına tpolanmışlardıBugün hastaneden buraya nakil olan birisini dinliyorduk.Maruf nevrekli Tali Emin kendisini erzincan'dan tanmayan kimse yok desem caiz ... uzun boylu iriyarı bir kurt,cehresive ağzının etrafı sararmışbeyaz bir sakal ihya ediyordu.Yetmişinde

olduğuhalde taşı sıkça suyunu çıkaracak siyare dumanlarının arasında anlatıyor bizde dinliyoruz.Bunlar dedi Tali Emim kardeşimin ,Tali İshak ,Tali mustani,Tali bilmane!Hülasa yediside tali... Hadi babalarıda Tali Halil azimle eğilirmiş.

Çocuklar dedi kuduz lafı oldumu gençliğimde yaptığumbir mızrakaklıma gelende gülmeden duramam !...Anlatayım:Çocukluğumdan beri adata eşkiyalığa imrenirdim O yanlarımın çoğu bile heba oldu... Bağıma elma aldığım ilk zamanlar kendime mülakıf bir arkadaş buldum.Yoldan gelenleri gecenleri soyar köylere baskın eder öyle geçinir giderdik!Ah o günler!... Uzatmayalım haftada iki gün,bir ben bir arkadaş şehre gizlice gider ikmal azık alır gelirdik.Bir gün yine ben şehhirden heybeme biraz ekmek biraz da azık koymuş geliyordum.Yolda maisi boyunun payasına rasat kıldım. Yolda nereden gelip nereye gittiğini sordum .Cera çıktığını bir köyden geliyormuş.Kedeleri falan oradan vermişler.Oda bana nereden geldiğini sordu. Benim kedilerinde gözüm kalmıldı.Bizim dağda öyle şeyler gördüğümüz yoktur.Güzel güzel konuşurken haberi olmayacağını bildiğim içi güzel bir tuzakkurdum.Gecenlerde dağda kuduz bir çakal ısırdı. Şehre yapılanmaya gittim oradan geliyorum.40. gün kudurursun dedilerama bugün 40. gün olduğu halde kudurmadım dedim.Ben daha lafımı bitirmeden baktım benden yavaş yavaş ayrılmaya başladı.

Biraz biraz daha sabır istedim almadan kacacaktı.Hemen heyecan üzerine atladım O hikayeyi anlattığım gibi kaçmaya başladı.Bende oracığa oturdum bir yandan homurdana homurdana heybeyi dişler malı parçalayacak gibi ısırarak sallıyordum.Diğer taraftan dökülen keteleri halen kendi heybeme dolduruyodum Zaten köyü yakındı Ben kudurmuş taklidi yaparkenyaklaşmış kapusununönünde oturan Ahmet ağaya sesleniyordu.Ahmet ağa Ahmet ağa bah hale nasl hudurmuş kudurmuş.

Ben onun hikayesini beğene Tamamiyle boşalattık Oradan gecen bir çobana bağıırıyordu.Curama dur Curama dur !...

G.Armağan.

KANUNİ SANİ Gün 31 1925

Kanuni sanide havalar nasıl geçecek?Birinden onuna kadar pek soğuk ve yağış,Onundanyirmibirine kadar karlı ve rüzgarlı,yirmi ikisinden otuzbirine kadar sisli ve soğuk geçecektir. Rasathanenin üç senenin terasatı mukadir ve sadiyesi bervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye	Şeriye						Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	3	42	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	3	42	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	4	41	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	4	41	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	4	41	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	5	41	19	22	24	
Pazar	7	11	2	5	41	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	6	41	19	24	26	Frenklerin sevdası
Salı	9	13	4	7	41	19	25	27	
Çarşamba	10	14	5	8	41	19	26	28	Mera kış fırtınası
Perşembe	11	15	6	9	41	19	27	29	
Cuma	12	16	7	10	40	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	11	44	20	29	31	
Pazar	14	18	9	12	40	20	30	32	Evvel şitap yeda
Pazartesi	15	19	11	12	41	20	31	33	
Salı	16	20	12	13	41	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	13	42	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	13	42	21	34	34	
Cuma	19	23	15	13	42	21	35	34	Meyvelerin imanuda bayramı
Cumartesi	20	24	16	13	42	21	36	34	
Pazar	21	25	17	14	42	22	37	34	İptidai fasl sisacerasıl Arabiyesi
Pazartesi	22	26	18	14	43	22	38	34	
Salı	23	27	19	14	43	23	39	35	
Çarşamba	24	25	20	14	43	24	40	36	Miladımız
Perşembe	25	28	21	15	44	25	41	36	Gündönümü fırtınası
Cuma	26	29	22	15	45	25	42	37	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	16	46	26	43	38	Ahır şitap yolma
Pazar	28	31	24	16	47	27	44	38	
Pazartesi	29	1	24	17	48	27	45	39	
Salı	30	1	25	17	49	27	46	39	
Çarşamba	31	3	26	17	50	28	47	39	

TUHAF HAREKETLERDEN

Doktor hastasına ada talavasanları üzerine kemal mufakitle tazbik eylediğim bir ilacı sizde de taçriye edebilirim.Ancak bu ilaçla hastalık,yatırhal habtal şifa olur Yahut tayıkı müsabık deradıma gidilir...

Hastada surat.

HAVALI PERVANELİ GEMİ.

Araba fanın bir şeyi temadi halindedir.Gün geçmiyor ki yeni bir ihtiraya şahit olmayalım.Geçen senenin gırgabil damdat derecede kafi keşifyane müsader olmuşdur.Bunları beyan beyan izah edebilmek için orayada olduğu gibibaşlı başına

kinayeler neşriyatım icap eder .Biz burada resmini gordüğümüz hava pervaneli gemiden bahsedeceğiz

Mesvîh vâsfindan ve dokuz vususuna ilk arş ihtar olanı olan iş bu seviyeye mevzu hava pervanesinin hasıl eğlediğikuvvet ile denizdeki pervanesi harekete gelerek gemi suratle yol almaktadır.Bupervanesinin başlıca mahsinatifaevkalade rüzgarlı havaklarda gemiyi rüzgarda karşı hareketlerdesuratle sevk edebilmesindedir

Bundan başka rüzgarın fakadarı halinde pervane gemide mevcut olan motor ve istasilerde tahriben olunarak yine mübemleritamin edebilmekdedir.Bir kaç seneler sonra bütün vapurların direklerinde bu suretle havalı pervaneler görmemiz istiap edecektir.

TAHTA SİLMEK

Tahta silmek bahasus ile beralat ile artıkeski usul ile iki büklüm olarak gacırgucurunca silmeye luzum kalmamıştır.Hazır halde her şeyin kolayını meydana çıkarmıştır.Sübürge makinalarından sonra vucda gedirilen ve hemen bir Fransız lirsine mubayane bu altın tabiyatıgayet asidir.Bir kadın üstü başını ıslatmadan kızın elini girletmeksizin bu alet ile mükemmel tezhirane mukıf olabilmekdedir.

ŞUBAT Gün 28 1925

Şubat havaları nasıl gececek?bitinden sekizine kadar oldukça latif ve rutubet. Dokuzundan Onsekizine kadar don ve pek soğuktur.Ondokuzundan yirmisekizine kadar latif ve yağmurlu gececektir.Rasathanenin üç senenin tersati mukadir ve sadiyesi pervace adıdır.

AYAM	SEVAR	Vasitli saile Evkaf-ı Şeriye		Şeriye					Faslı mevsim ve ayam-ı mahsusa
	1342	1340	Ta'i şems	Zahir	Asar-ı evvel	İfam	Asa	İmsak	
Pazartesi	1	5	56	9	12	19	17	19	Harb asaf
Salı	2	6	57	10	12	19	18	20	
Çarşamba	3	7	58	11	13	19	19	21	
Perşembe	4	8	59	12	14	19	20	22	Rumi idadisi
Cuma	5	9	7	12	15	19	21	23	
Cumartesi	6	10	1	12	16	19	22	24	
Pazar	7	11	2	12	17	19	23	25	Furtına
Pazartesi	8	12	3	13	14	19	24	26	Göç tahmini fırtınası
Salı	9	13	4	7	18	19	25	27	Yaprak dökümü fırtınası
Çarşamba	10	14	5	13	23	19	26	28	Ağaç dikme zamanı
Perşembe	11	15	6	13	24	19	27	29	
Cuma	12	16	7	16	25	19	28	30	Rumi takvim idadisi
Cumartesi	13	17	8	17	25	20	29	31	
Pazar	14	18	9	17	33	20	30	32	Balık fırtınası
Pazartesi	15	19	11	17	34	20	31	33	
Salı	16	20	12	18	35	20	32	34	
Çarşamba	17	21	13	18	36	20	33	34	
Perşembe	18	22	14	18	37	21	34	34	
Cuma	19	23	15	19	38	21	35	35	
Cumartesi	20	24	16	19	39	21	36	36	
Pazar	21	25	17	21	40	22	37	37	Gündönümü fırtınası
Pazartesi	22	26	18	21	41	22	38	38	
Salı	23	27	19	21	41	23	39	38	
Çarşamba	24	25	20	21	42	24	40	39	Miladimiz
Perşembe	25	28	21	22	44	25	41	40	
Cuma	26	29	22	22	45	25	42	42	Ebşet-i cemiyeti alaha
Cumartesi	27	30	23	23	45	26	43	41	
Pazar	28	1	24	23	45	27	44	43	

MEBUSLAR

Takvimlerde şubatın yirmibirinde,yirmiyedisinde ve martın altısında cemre münteriçtir.Cemrenin sebebi ismi vakti hakkında etraflıca bir malumat mefgufdur.Cemre yanmış kömür parçası şubatta tefriça hasil olan hararetin üç devri olduğunu bu üçündede cemre havaya, suya,toprağa düşer.Cemre rayı mahlula ile gamze vezninde ol bahar ve hararetle döner ki şubat ayında üç defa zeminden heyecan eder.Evvela şubatın ilk haftasında ol cihetle zemine hararet arz olur buna halu sukut cemrei derler.İkinci haftasında dahi heyazan olur.onda hararet suya arz olunur ve ona sukutu cemrei tesniye derler.ve üçüncü haftasında mütemmüvec olur ve onada sukutu cemrei salise derler ve bir anda la reb sukut cemreden maksat sukut münazıl kamerdir.Bazı muthasısın arasında görüldüğü üzre ceratüç cerat üç kök kubbeden abardır.Birincisi raslvaka nücümundadır.İkincisi zara şamidir ki nücümundadır.Üçüncüsü kalabat olup cihe nücümundadır.Bunlara cemre dabir adetkarlarımdan isbatı parlak ve bir nevi kamratta meyal olmalarıdır. Şubatı mahi fasl bahara en yakın bir bir vasıla suretiye olduğuna göre şemsin vaziyet hahiyesine tarı olan ve tesavei leyl ve

nehari intaç eden ahkam-ı devrakaniye ile şubat şemsi kere arz sethine suret verut ve inhikası gibi halenada ahside bir düzgün ilk has ve meşahede edeceği tabidir.

GEÇİRDİĞİMİZ HADİSELERDEN BİR NAZAR

Mali musal birinci ve ikinci nushalarında yine bu unvan ile yazmış olduğumuz tarihce vukuunda Türkiye'ninperdayi meşrutiyetinden gecirmiş olduğu hadisede mecmulada arz olunmuş idi.Onbeş sene zarfında hemen onbeş asırlık hadisede musatter olan memleketimizharbı umumiyyeden sonramahv edilmek derecesine gelmiş ikenCenabı hak inayet subaniyesi gibi nebi muhteramın mucize'i kalesi asarıyla mücahidin islamiyetin iktirabetmiş olduğu şanlızaferin neticesi olarak lafzında inikat eden sulh kahramanlarının aylarca ihtidat eden muzakeratı yine bir takımalemi harisane ile ne suretle dostca ikamet olduğunu karden-i keramen hatır nişanıdır.

Lozan konferası esbab-ı maluma dolayısıylasilah takdir ettirmeksizin dağılmış ve itilaf devletleri merbusları memleketlerineavdet ettikleri gibi Türkiye merbusu İsmet Paşa ile refakatında bulunan zevadethi memleketimize avdet etmiş olduğu halde konferansın tadile dair silahitler ağızlardan hiç bir kelime satır olmamışve yalnız temalik ettiği konferans katipi umumların selahı ifadesindenanlaşmış idi.

Bir anı karbide tekrar içtima'i olunarak silahın behemahal tekrar ve tasyit edeceği şüphesiz idi. İşte mulahzaya yakın tarihcemiz hatmesinde cihan metamin pek yakınbir zamanda bu nimete nanlutu em kızlarınınmuut olduğu söylemiş ve mucahede-i islahiyeninimzası tehir eylediği halde mu'ahidenin metni ile teferruatını ayrıca teba ederekkarınlarımıza taktim edeceğimizi naat etmiştik.

Filhakika umutlarımız ağustosta tahkikatımın ve ıslah mahidesini imzalarımahatta bazı ganneler mu2ahide namenin maetni somasıyla neşriyadıbulmuş idi.Ançak büyük milletler meclisinin testeğini aktaran ekmeksiz vaka olan neşriyat metin metni olamayacağından ve tastiği mütakip metnin resmi hükümetçe eylülde teba ve nesr okunduğundan bunun aynını hatnat ve muzakerat-ı ihlahiye mutalık izahat ve nefsilat ile birlikte yüsnetmi kusamızda derk etmek suretiyle vaatımızı ifa eylemeyi münasip gördük.

KONFERANSIN MÜZAKERENİN İNKITAINDAN SONRA

Lozan konferansının eskeb-i iktai geçen seneki nüshamızda kafi derecede izah olunduğu üzere tahren ancak mali ve iktisati mesailerden ibaret idi. Muaheza işin inayeti araştırılınca diğer tahsiller ve meselelerdahi görülmekte ve bir cihetler cihanının vakıf iccal siyasinedegabil inkar olmayacak suretle malum bulunmaktaidi. Bu kepemen konferansını teşkil eden başlıca recal memleketlerine evlatlarını mutakıp türlü türlü beyanda bulunarak üzerlerinden mesulünü etmeye çalıştılar

Beyanat mezkûre meçluf şekil birde vadi cümleinin maksada bir ama rivayeti muhtelif bahs edilen musa'adaditakdir etmeyerek bir takım esvab ve ihya ile imzadan istikaf ettiği münhar olmakla ve a'hudat akşama sabaha sürece kadar yakın bir zamanda hatasını terk ile imzaya mu'afakat göstereceği ümidinde bulunduğu cümleinde nihayet bulmaktaydı.

Buna misal olmak üzere Lort görünüm Londra gazetelerinde vak'a olanşu bir kaç parçayı karelerimizin naarı dikkatine arz ederiz

UMUMU MİLLİYE: Türkiye ile İngilere arasındaki ehemmiyetli meselelerin hepsi halledilerek yalnız Fransızlar'ın ve İtalyanlar'ın İngilizler'den evyada alakadar bulundukları ihtilaflar meseleler ki adlı kapütölasyonların ihyası onun yerine kadim olacak teminatıyla.

Müzahidin mali ve iktisadi şartlarından ibarettir. Kalmış olduğu ve Türkler ğalip devletler zümresinin bir maluba karşı hiç bir zanab muafakat edemeyeceği derecede musadekarlıklara nasıl oldukları heyetle Türke ait merisasesinin son saatle imzadan imtia edeceğini kimse beklemediğini söyledikten sonra diyor ki:

Fakat son dakikada Türk mebuslarını yahranın ehemmiyetine 'adım ve vakıflarından yaşalmış ettikleri şeylerden yalnız ehemmiyetten'arı şeyler olduğunu taktir edemediklerinden yahut yazar alış verişlerinde olduğu gibi on birinci seyahatın son dakikasının son nünbasında zaaflarını istihsal edeceklerini kani olduklarından Türkiye'nin hakimiyet ve istiklali sözlere ve esarete mahkûm edildiklerini yüzüncü defa tekrar ederek imzadan imtida edilir.

İngiltere hariciye nazırı bundan sonra Lozad'dan intikakını ve Türkler'in hatalarını anlayarak mesuliyetleinin ağır aktığı taktirde gecikmeyeceklerini ve on saat gecmeksizin netamet azasına devcare olacaklarına emin olduğu halde Londra'ya

geldiğini hikaye ediyorvehanmeli mekalında konferansın İngilizlere memamı için değil müttefiklerin menafımı için neticesiz bırakılmış olması yas taraflarda dücar olacağını biliyorum fakat hakikisulh için İngilizlere,Fransa ve İtalyan'ın ricasıyla ihtihsal edilebilir... diyor

Diğer taraftan Fransa'nın İstanbul memnibi General Bulla Türk gazetecilerine "Lozan müzakerelerinin azamtine Ankara'dan verilmiş olanson bir emrin olduğu yolunda beyanatta bulunarak Fransa'nın bu husustaki mesuliyetine tebirisine çalışıyor.Lozan'daki Fransız baş merhusu Mesyo Bungar ise matbuat-ı mahliyyeye vaki olan beyanatta mesanül maliye ve iktisativedebizzat kendisinin pazzermiş olduğunu müşkülattan bahs etmeksizin... İkt müzakreye adli meselenin sebep olduğunu söylüyor.

Halbuki konferansı son içtimalinde adli mesadi için ittiyabaş merbusu ile merhuslarımız bir suret tasvibata müttefik kalmışlar ve bu suret tasviyesini diğer müttefiklere kabul ettirileceğindenümit var bulunmuşlardı.

Müzarakenin suret-i cerayanı ve merhuslarımızın fedakarlıkta son derecesine vardıktan nazır dikkate alınınca rücali siyasinin babdaki beyanatı ve bu beyanat teyahutta neyin resmi matbaanın mutelif tarz vekillerde neşriyatı ne dereceye kadar hikayati rakualar muvafık olduğu kolayca anlaşılır.Bütün bu neşriyat ve beyanata karşı birinci merbusumuz İsmet paşa mümkün ve lazım olan ızahatını matbuata vermekten cekinmemiştir ki ızahatı ifa Türkiye'nin konferansta hakkınave fikrinde istinat etmekle beraber hakiki bir husus ile cihan sulhunu tesise hitmet ve sulh gayet samimi olacak temenni ettiği halde şimdilik buna mua'fık olamadığınıve muaheze anıtekvirdi.Sulhun istihsalümit oluna bileceği cümlesiyle bulasa edilebilir.

İSMET PAŞA'NIN MUHAVERESİNDEN SONRA

İsmet paşa geçen şubatın altısından sonra Lozan'dan intikak ile Paris'e gelmiş isede yolların karla mesut bulunmasından dolayıseyahatına devam edemeyerek ancakşubatın onyedinci gecesı Gür Cemal vapuruylaKöstence'den İstanbul'amuaslet olunmuş ve sabah saat dokuzda karaya çıkmıştır.

Maşeralıya İstanbul'da bir günden ibaret kalan müddet maksu ve ikametden müttefiklerin gökalarda mümessilleri ve semteral Haryun Gotul ile temasta bulunur.Bu temaslarda tatbik sulh meselesine dair musamahat ve mukallamat cereyan etti.Bu boyda resmi bir tebliğ ve akım olmakla beraber tersih eden malumat şu merkezde idi.

Mümessilleri sarfından semtbane nezdinde sulh meselesine dair yenive mutithiç bir teklif ve artıç olmamıştır. Ancak Fransa mümessili Hatrol Palla sulh muahemesininbir an evvel imzayla hal sulhun inhidası olmasındabulunmuş İngilizmümessil siyasisi vekili Musetter Handerson mafıklarının son tekelliklerinidahilindemuahideyi imzaya ve müzakereye başlamaya İngiltere'nin imaya bulunduğuna dair "Lord Gurzon"dan gelen bir ta'yir efgama bi arasa etmiştir.Lord Gurzun bu ta'yir-i efsamede teklifolunan ve Türkiye'cedesayan kabul olunan muhei zamanenin imzasi Türkiye'nin merakını mutesasından olduğunu ilavedenderman eylemekteydi

Master Handerson orada mevcut ihtilaf esaslı bir mesele kalmadığından ve iki milletin dostluğu luzumunda bahsetmiş ve İsmet Paşa'da Türkiye'nin cihanı sulh için azami fedakarlıklarda bulunduğunu söylemiştir.General Harington ile vuku bulan mülakat pek samimi olmuştur.Böylece İsmet Paşanın vaziyeti Büyük Millet Meclisi huzurunda izah ile müttetiklerin son tekliflerine Ankara'dan sarih ve mağsul mukabil teklifat durumbanı suretiyle cevapverileceği ve bu teklif üzerine inkişaf ederek vuzuatına göre bir hatti hareket itham olunabileceği esnitlar onunuyordu.

İsmet Paşa şubatın on sekizinde badel zuhurun onüçünde Haydar Paşadan hususi trenle hareket ederek Eskişehir'de Mustafa Kemal Paşaya mülaki olmuş ve oradan Mareşalya ile birlikte Ankara'ya hareket etmiştir.Ankara'ya bir hürmet ve siyasetle istikbal olunmuşlardır.

Sulh meselesi, Büyük Millet Meclisinde İsmet Paşa Ankara'ya muvasilatınımutakıp heyet mehulsı teşkil eden zevad ile beraber heyeti vukalaya Lozan Konferansı mükellimatı hakkında katibat ve ihtisasasını izah edmiş ve heyet masaralihoca bir iki gün muti ile ve mudit içtimat neticesinde hükümetin nağde-i nazırı nazırını tesbit olunarak Büyük Millet Meclisine bu gedasır bil mukabil teklif projesi arz edilmiştir.Büyük Millet Meclisi dat beş gün devam eden hafı celselerde heyeti merhusamız erkanının muadi muhtefa hakkında ita eyledikleri izahatı ve hükümetin taktai nazarına ddair heyeti vukaliye canından vuku'a bulan ifade ve beyanatı istimca ettikte sonra mezkür proje hakikate ait heyecanını ve medid muzakeette bulunmuştur.Hafı celselerde ceryan eden bu muzakereye göre meclis haricinde hiç bir güne malumat teşhir olunmamakla beraber daima sahbin malumat aldığını iddea eden Türkiye ve ecnebi muhabirler her gün muhtelif şekil ve tarzda gazetelerine haber yatıştırmekten geri kalmıyorlar.

Sait matbuasında bu kabil istidana ,daha doğrusu ferziyat ve tahminata mustenap olarak vak'aolan neşriyatı buada ve lulasadan tekrar edmeye lüzüm görmüyoruz. Muaheze neşriyat müzakerelerden ve Anadolu aynasının resmi bir şekilde vuku olan şekillerindenistital olunabilen bir fikir vardır ki oda Türk milletinin senelerden beri büyükmahruciyet içine atıldığıbunca mücehadat neticesinde kesb istihkak olduğu siyasi, milli ,adli istiklalinden ve bağımsızlığından misak-ı milli ahkamından hiç bir suretle fedakarlık yapmaya ve bir esasdahilinde asgari mücadelemiz kabul edinceya kadar mücadeleye devam suret-i katayada karar vermiş olması idi.

Filhakika Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin 1 mart 1329 günü Büyük Millet Meclisini resmi sıfatla idare etmiş olduğunu tarihi tetkiklerinde dahi tatbit olduğu üzere Türkiyenin hürmetini ve kabiliyetinimillet gibi yaşamaktan başka biremeli olmadığı gibi Türk milletinin idari ,milli ve iktisati bütün hukukistiklal ve hayatına malik olmuş hiç bir milleti izra edmeyenebedi bir hak müktesebi olup bu kadar tabiihakikatı kabul etmek sulhalemi tesa için kafi idi.

Büyük Millet Meclsinde hararetli müzakerat cereyan etmekte olduğunu ve herkesin bumüzakeatınferziya ve tahminataveyahut bazı mütabadanvasağ olan tersane müstetten asavet ve neşriyatta bulunduğu sırada Avrupa'da dahi müttefik kuvvetler arasında muhim muhaberat tati edilmekte ve guya Türkiye'nin mukabil tekliflerindenhaberdar edilmemişcesine ettikleri halde hasıla gelecek neticenin mesuliyetindenmuktediriz.P ek muhim olan ve hayatı olan Musul meselesinin bir müttet zarfındahayati; mali ve iktisaadi ve idari meselede millet ve memleketimizin hukuki payaniya ve istiklalisinde tam ve zaman olarak ishihsali ve sulhu mutrakıp nemalık-u menkulemizin surat-ı tahliyesi esasları tahiliyesinde sulh tesbitatına devam olunması için hükümet ekseriyat azamiyle mezunit vermiştir.

Büyük Millet Meclisinin iş bu kararı Avrupa'da binelerince ve bilimum muhafı siyasice hüsnileşir hasilederek mesait telakkiyata mezhur olmuş ve Türkiye'nin bu esas dahilinde eda edeceği mukabil teklifat projesini n müzareke olunabileceği şartlar siyasi taraflardan beyan ve teyit olunmuştur. Kara vaka üzerine öylece iki gün bile fasıla müzareke devrelerden sonra tanzim olunmuş olan mukabil reklifat projesi hariciye vekili İsmet Paşa taraındanimza edilmiş bir notoya rekabet edilerek mittefiklerin İstanbul müvessillerine tavgı edilmek üzere Ankara'dan hususi bir trenle hareket eden yer küreye veda edile. İstanbul'da mebhush Adnan Bey kalmıştır.

Adnan Bey 1 mart 1339 akşamı mümessillere tebliğ etmiş olduğunu 8 mart tarihli nota on sekiz sahifeyi ve mulfakı teklifi projesiile 201 sayfayı haviydi. Haririciye vekaleti notaca Lozan müzakerelerinin esbaab-ı intikali ve ikametkahı hjakkında sert mutala ile nisanın son günleerinde müttetikler tarafından Türk heyet meerhuhsasına tadi olunana sulh malumada nail olunan heyetarz ve emin tekniği için müsait zaman bırakılmış ve müzakere imzası hususunda ısrar edilerek müttetik devletler heyet merhusası istial edipte bir kaç gün daha müzakerada müsader olunmuş olsa idi sulhuhn bütün milletler merhhudadına olarak şimdiye kadar ikta olmuş olacağını ve bu imkitai mütakip nemaatın tekrar başlamış olmasını mücerret Türkiye'nin sulh arzusuna atıf etmek lazım gılrceğini terbayen ettikten sonra mukabil teklif projesi münteracatından ve bunda gösterilen bazı tadilatın ne gibi estat ve mülata esas ve hukula musnet bulunduğunu teşrih ve izah ve Türkiye Hükümetinin konferansta sulh lehine vaka olan fedakarlarını teyit ederek iş bu fedakarlıklarıyla bütün mazaratı ibraz etmiş olduğundan müttetikler dahi Türkiye tarafından izahat olunan hissiyat anıyla methus iseler Avrupa'nın herhangi bir şehrinde teşkilat müzakere üzereine yeniden cereyan edecek müzakerat esnasında müttetiklerce yeni saiatında bulunacağını resmi gazeteler vasıtasıyla ihsas edilmekteydi.

Büyük Millet Meclisindeki haki celselerindeki müzakerat pek ziyade heyecanlı ve hararetili ve celseler sürekli olmakla beraber neticede sarf olunan karar heyet vekilinin projesini tasvip yolunda olup gayet mudedil biğr lisanla yazılmış ve efkar-ı umumiyei cihanı tatmin edecekyiydi.16 mart 1339 günü teyit edilerek gece saat onda resmi matbuatta tebliğ olunmuştur ki aynen şudur.

LOZAN'DA KABUL EDİLMEMİŞ MUVATLAR.

1-Musul meselesinin İngiltere hükümetiyle bir sure tavsiyeye rebat olunmak üzere konferansın müzakerattanhariç bırakılması.

2-Kara ağaç Yunanlılar'a terk olunmuş.

3-Boğazlar meselesi Lozan'daki tarz hali veciyle inkazı.

4-Gelibolu'daki mezarlıkların hak intifa'anın terki.

5-İngilizler'e ait Lozan'da tekrar eden ahkam

6-Emir adiyete ecnebi müşvikleri istihtamına dair konferansın son gününde tekrar eden şekil.

LOZAN'DA KABUL EDİLEN MUVATLAR

Mürekkip adalardan olan Gökçe ada ve Bozca adaları8n silahsız bırakılması.

2-Türkiye hududundan mudeber olması

3-Duyun-u umumiyenin sermaye itibariyle taksimi

4-Duyun-u umumiye mutahil kapanlarının suret-i tadiyesi hakkındaki maddenin merahedamenin teyit edilmesi.

5- İtalya'ya gecen oniki ada ile Yunanistan'a verilen adalarının duyun-u umumiye hususuna işgalleri tarihihinden itibaren iştiak edilmeleri.

6-Demir yolları için aktedilmiş olan istikrazların duyun-u umumiye cetveline ithali ve bunun için hükme müracat edilmesi.

7-Irak naktiyemizin itgasına Suriye ve Irak'ın Duyun-u Umumiye hisseleri tesbitinde istirak etmeleri

8-Müdahil duyun-u umumiye faizlerinin tasviyesi emrinde Balkan hükümetlerine bahs edilen tahsilattan Türkiye'nde istifade etmesi ve hükümetlerin Balkan harblerinden sonra duyun-u umumiye hasalarının Türkiye'ye tadil etmiş olduğu paralara mukabil matbu olunması.

9-Duyun-u umumiye faizlerinin altın olarak tadiyesi şayan kabul olmayıp bu meselenin doğrudan doğruya duyun-u umumiye hamilleri arasında aramızda halli.

10-Yunanistan'ın tesirat bedeli adasının temini.

11-Teba için beyanın Türkiye ve Türkiye'de ecnebi memalikte vaziyeti ve mütegaliben aynı hukuktan müstefit olmaları.

12-Afu umumiye vesaireye mütalik beyannamelerin vaziyette hulusei ilhilasesi arz olunan projenin bazı mavatı matlubumuzdan fazla ve bazı muvadiide diğer şekillerde kabul olunduğu verilecek izahından ve sureti aynen derc olunan cihetle burada fazlka tefsilat adasına lüzüm görmeyip ancak işbu projenin dedüğundan sonra cereyan eden vukuat ve hatmeki zeyt ve tehririyle iktifa ediyoruz.

İngiliz mümessil siyasisi Mister Hanterson müzakare notaların müstahseban olan İtalya'ya ait olanı tavdi için Paris'e uğrayıp Roma ve P aris kabinelerinin tarz telakkilerininide öğrendikten sonra Londra'ya azametle hükümet matbuasına ait olanı taktim etmek üzere şark katariyla İstanbul'dan hareket etmişlerdir.

Harekete mukabil projemizin yeni müzakereye zemin teşkil edecek mahiyette olduğunu ve müzakerata yakında başlanılması için elinden geleceği kadar sarf gayret

edeceğini söylemiş ve sulhun en garip akti hususunda beyanat ve temyinat eylemiştir. Türkiye'nin muameleyi mutegabil esasından istifadesini tasdik için devletlerin ikamet mukavelesinin yeniden taririni kabul etmediklerinden devleti beyan memnuniyet ve emri redade hakkında mukabil teklif projesinde gösterilen esaslar hakkında muntenyan kurmalı namıyla mürfit olan ve devletlerce şifahi ve tarihi telkinat ile tayit edilen ıslafattan başka bir şey olmadığı halde bir hususta müttetiklerin notasında durmayan olunan keytb ihtirasına hayret olunmaktadır. Ahkam-ı iktisadiyeye gelince bunların mücahideden tefrikatı sulhun aktini tasriğ olmakla beraber bu suret zaten devletlerin mukattime ve ifa olan şifahi telkinatı ile rucua edilmiş sulhu tasmil veya tahirine müsait bulunmuş muzakera-i devliye için uli alasul unevza teşkil edilecek mesunun münakaşasına itiraz edilmemiştir.

Türkiye merhusları başta hariciye vekili İsmet Paşa olduğu halde Rızanur ve Hüseyin Pınar'dan ve heyeti teşkil eden zevattan mürekkep olmak üzere nisanın onsekizinci günü İstanbul'dan hareketleri kararlaştırılmış ve yevmi içtima'i olarak kabul ederek Lozan'da lazım gelen istihzarında bulunmak üzere hükümeti keyfiyetten behaberdar edilmiştir.

HÜKÜMET-İ MERHUSAMIZIN REFAKATINA MEMUR ZEVATI.

Askeri kaymakam Tevfik, hukuk müşaviri Nusret, atliye müşaviri Tahir, maliye müşaviri Zekai ve Şefik, maliye müşaviri Fuat, doktor Nihat Reşat, katip-i umumi Tevfik Kemal, bunlarla beş katip ve devlet yaveri zabıt beylerden bir kaçhamedan mürekkep idi. Konferansa bu defa İngiltere merhusluğuna Rambalt, Transa merhusluğuna General Polla, İtalya merhusluğuna Munatanya memur olunmuş Amerika merhusluğuna ise Musnu Geru müsbet olunmuştur. Yunanistan'ı yine Venizelos temsil ediyordu.

Türkiye heyeti merhusası mukrir olduğu vecile ile nisanın onsekizinci günü 12.30'da Sirkeci istasyonundan hareket eden şark kadarıyla muğargak olunmuşlar. İsmet Paşa trene rakıp olacağı sırada erkanı matbuata: "Hyat ve istiklalimizi temine kafi bir sulhu eda edeceğimöze güvenerek ve milletin tasvipi iömunıyesine istidal ederek Lozan'a vanitle gidiyoruz" demiş.

Türkiye heyet-i merhusasının istihzaratı ve hareketi ile Lozan'akadar geçen bir zaman zarfında müttetikler dahi aralarında müzakerat işigal ederek konferansta

inhaz edecekleri haz harekeri temyin etmekle uğraşıyorlar.Bir taraftan resmi ve yarı resmi beyanat ile hareketin ne gibi mukaseda menduf olduğunu efkar-ı umumiyeeye telkin ediyorlardı.Bu muzakerat ve muhaberat cihanın muhtaç sulh ve musanat olup üst tarafı laf ve kuzuf mastak idi.

Lozan'da İsmet Paşa ve Ankara heyeti murasasıyla İngiliz, Fransız,İtalya merhusları 21 nisan akşamı Lozan'a muvaslet etmişler ve menakıbe diğer merhuslarda vasıl olmuşlardır.

İsmet Paşa kendisine mülaki olan gazetecilere “Türkiyenin aslası arzusunda bulunduğunu fakat iktisadi, mali, siyasi istiklalini ihlal edecek her hangi teklifi reddedeceğini” söylemiş ve mühim bir nkılabın vukuu bulan beyanında “ müttefikler adamalarında ısrar ettikleri taktirde konferans müzakerelerlerinin uzun süreceğini ve mucip bir sulhun aktı nazarının büyük müşkülât zuhur edeceğinden korkduğunu bir zamanda yine muhtelif gazeteler ratıp sözlerle türlü türlü mutaalat bulunmakta ve bazıları arz-ı tefsisal okşamak bazılarıda Türkiye'yi tehdit etmek suretiyle mazeratlarını izhar etmekteydiler.Efkar-ı umumiyeeyi herhangi bir cihetle sulh edebilmek için ne suretle teşmiryak ihtimam olunacağını ifhama medear olabileceği mulahazasıyla şu bir kaç satırı karalamak luzumunu hissettik.

İLK İÇTİMA

23 nisan günü sabahı merhuslar neym resmi içtimai ederek öğleden sonra başlayacak müzakerenin programını tesbit ve nekat nazır teadisi ile iştigal etmişlerdir.Resmi içtimai badel zuhur saat beşte “ uşide şanu onlünde vakım oldu” işin iline kim bir hatta'yini cehtinde silahı intaç etmeden kişti kalmıştır.

İNDEKS

Kamus-i Türki 1
Şems 2,3
Rasathane3,9,12,15,18
Amonyak 4
Tekavvur 8
Mösyö Punkar,General Pulla 21
Lort Curzon 22
Mustafa Kemal Paşa 23
Mister Handerson 26
Suriye,İrak, İtalya,Gelibolu 25
Roma,Paris 26
Lozan 22,24,25,26

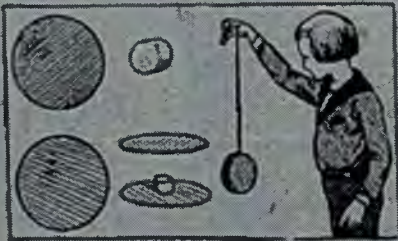
ايام باهور

ايام باهور آغستوسك ايکيندن سگزينه (رومي تموزك ۱۹ نډن يکرمي آليسته) قدر اعتبار اولونور . قاموس ترکي ايام باهوري شويله تعريف ايدر : (باهور : تموزده سنه لك اك صبحاق کونلري اولان معروف يدي کون و بوکونلرک صبحاق ايام باهور) في الواقع تموز ، شمسه حرارتي شدت وقوتله ارضه ايصال ايلديکي برآيدر . بو آيدم حرارت فوق الحد تزايد ، حتی صحائف قديمه ادبيه مزده تموزک شدت حرارتدن کنايه اوله رق (تاب تموز) کي تراکيبه داخل اولديني کورولور . قاموس ده باهور حقنده آييده کي تفصيلات مندرجدر :

(الباحور ، شق ظلمت ايلديکي ايجون آبه دينور . يقال طلعت الباحور اي الفجر و باحور و باحورا ، عاشورا و زننده شهر روميه دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينورکه شهر معروف يدي کوندر . هوانک بقايت اسيلکي اولديني ، کويا عالمي اسيلکه و ياخود اسيلکي شق ايدر . مترجم ديرکه امام سيوطي بوني مولد اتدن تعداد ايلشدر) قاموسک بوياده و برديکي معلومات بريرده منظور اولان شوسطراره توانقي اتمکده در :

اکلنجي نجر بر روم :

چو جوقلر کوزه مصر سز کوزل ، اکلنجي لي بر او بونجاق تدارک ايتک ايتسه کز قالبنجه مقوادن ۱۰ - ۱۲ سائيم قطرنده ايکي دائره کيکيز . بوتلرک اورته سه ياربم سائيمتيره قالينلنده قطع ايدم جکيز بر منظار طيه سني مهر موي ايله ايکي جهنندن پايئشدير يکيزه قولاييم ميدانه کتيرديکيز

بو آله بر آرشون قدر سيجيم ويا قوردونده ربط ايدکيز و ايک اوچني حلقه پاپارق پارماغکيزه کچير يکيز . بوندن صوکر سيجيمي بو وادلاغه طولاييکيزه آلتی آشانی برانديفکيزده برعتله دونه رک اينه و پارماغکيزه ايی آزيچق بوتاري

چيکديکيزده ايسه نه کندی کنديه بوتاري چيقاز . بو حرکات منتظماً يايه جق اولورسه کز جداً طرف بر او بونجاق الده ايتش اولدوغکيزي کورورسکيز . . .

— بورچک ايمسي ورمک ، درک ايمسي اولک —

ایام باحور ده ترجمه ایدله ییلن قانیکول عربلرک شعرای یانی ، یونانیلرک سیر
کوسی ، مصریون قدیمه ک سوطیسی دینکاری بر کوکبک نام قدیمدرکه سیرپوس
برسته منسودر . حکمای یونانیه دن مشهور ایو قراط ایلله رومالی یالین دیرکه
قانیکواک طلوع ایتدیکی کون دگز قانبار ، شراب یوزولور ، صفرا آتاز . حیوانات
نخافت و درمائنزلقه کرتار اولور . ازمنه قدیمه ده شعرای یانیه سیاره سی ایلله کونش
نوزک بکریمه طلوعری هیتی زمانده طلوع ایدرلر ایدی . حق حبشایلر ایلله مصریون
قدیمه ایام باحوری میده سال انخاذا ایلرلر ایدی . یونان ماعنده بو کونلرده
حرارت شدت فوق العاده . کسب ایلز و نیل مبارک قیضان ایلر ایدی . بناء علیه اقوام
مذ کوره بو سیاره ک طلوع یالک مسدن اول و آخر اولان کونلره اهمیت استناد ایدرلر
ایدی . شمایلر شعرای یانی ک طلوع یالک سی نوز او احریمه مصادقدر . یونک ده
سبی ارضک اعتدالی نقطه لرده کی حرکت رجعیه سیدر .

ایام باحور ، شدت حرارتک حکم فرما اولدنی بر زمان اولسی حسیله استحضامات
و تظہرات بدنییه رعایت ایلسی ، کونشک قیرغین زمانلرده کریمه سی ، حفظ الصحه
دوام ایدرک معنده و باغ صاقلرک یوزولامسنه دقت ایلسی لازمه دندر .

برجوق کشیلر ایام باحورده دگز بانیوسی اجراستندن اجتناب ایدرلر ، بو
اوندن بری مان بر اعتیاد حانی کسب اعش اولوب فقط اسبابی معلوم دکلددر . روایت
اولوندیمه کوره ایام باحورده دگز کیریلرک اولورسه انسانک اعضایی آلاجه
یولاجه اولور اعش .

الکتریکی اولورنلرده :

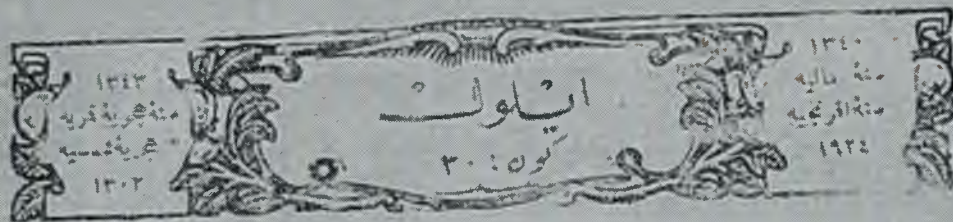
سزه ظریف براکتیمه دها ارانه ایدلم : ایکی یارداق ، ایکی کوچوک طاباق ،
برده موم تدارک ایدیکر . شمعی بذاته متحرک مونوریکتری ایشله تایلیمک عملیه سنه
یکه لم . ایکی طریلو ایکنه ک باشلرینی برکبریت

ایلله ایلیدوب رسنده کوردیکر وجهله مومک
ورنه سنه ایکی جهندن باطریکز و مومک دیگر

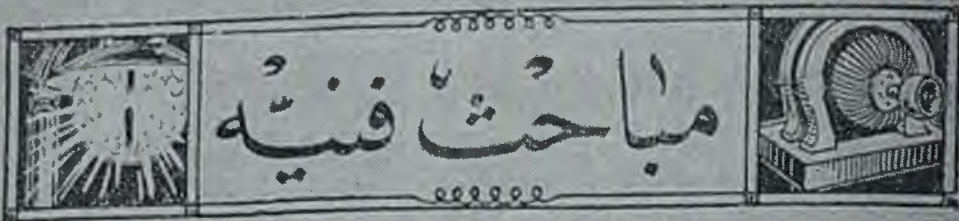
اوجندن ده فنیلی جیقاره رق ایکی جهندن یاقیکر
و ایکنه لری یاردالارک کنارینه وضع ایدیکر . مومک اوییه ن و آقاجق اولان داملاری
بری کیریمک ایمون ده آلتریت بریطاق قویکز . موم ایکی جهندن یانوب داملار
آقنه باشلا دیمه مومک بر مونور کی حرکت کلدیکر بو حرکتک بر انتظام تام
داظه سنده تمادی ایدیکر جبرلقه کوره چککر . اصل مونور سنی بکندیکر می ؟

— یورکیشدرکه احتمال عوقی یوقدر —

ایلولمه هوراله فصل کبرمه ملک؟ برندن اون بریت قدر اولد قجه ای و لطیفه ۱۲۰ سندن
 ۲۲ سنه قدر صبحاق و قوراق ۲۳ ندن ۳۰ نه قدر روز کارلی و یاغورلی یکجه جکدر.
 رصدخانه نك اوچ سنه نك نرصداتی مقادیر وسطیه سی بروجیه آتیدر:
 مقیاس انضیقی مقیاس الحراره مقیاس المطر مقیاس الرطوبه یاغور لادس بوراق نورنه میس
 ۷۶۱۰۶ ۱۹ ۶۵۰۳ ۷۴ ۹ ۱ ۳۰ ۴ ۳
 ایلولده الک صبحاق کون: ۱۱ الک صوثوق کون: ۱۰ الک راطب کون: ۲۰۳ الک یابس کون: ۴

ایلام	شهور		وسطی ساعتله اوقات شرعیه						فصول و مواسم و ایلام مخصوصه
	۱۳۴۰ قمری	۱۳۴۱ قمری	۱ ص	۲ ص	۳ ص	۴ ص	۵ ص	۶ ص	
بازار ایرتسی	۱	۱	۵۰۲۶	۱۳۰۱۴	۳۰۵۵	۶۰۲۱	۸۰۳۱	۳۱۵۰	مهرچین قورتنه سی
صالی	۲	۲	۲۷	۱۲	۵۱	۴۲	۱۹	۵۱	
چهارشنبه	۳	۳	۲۸	۱۴	۵۲	۴۰	۱۷	۴۳	
پنجشنبه	۴	۴	۲۹	۱۳	۵۳	۳۹	۱۵	۴۴	
جمعه	۵	۵	۳۰	۱۳	۵۱	۳۷	۱۳	۴۶	ییلدرچین کیمی قورتنه سی
جمعه ایرتسی	۶	۶	۳۱	۱۳	۵۰	۳۶	۱۱	۴۷	
بازار	۷	۷	۳۲	۱۲	۴۹	۳۴	۹	۴۸	قوچ آبرمه زمانی قورتنه سی
بازار ایرتسی	۸	۸	۳۳	۱۲	۴۸	۳۲	۸	۵۰	افریقی ولادت مرم
صالی	۹	۹	۳۴	۱۲	۴۷	۳۱	۶	۵۱	انزاج فصلین
چهارشنبه	۱۰	۱۰	۳۵	۱۱	۴۶	۲۹	۴	۵۲	
پنجشنبه	۱۱	۱۱	۳۶	۱۱	۴۵	۲۷	۳	۵۳	
جمعه	۱۲	۱۲	۳۷	۱۱	۴۴	۲۶	۲	۵۵	چایلاق قورتنه سی
جمعه ایرتسی	۱۳	۱۳	۳۸	۱۰	۴۳	۲۴	۵۸	۵۶	رومی ایلول ابتدای
بازار	۱۴	۱۴	۳۹	۱۰	۴۲	۲۳	۵۶	۵۸	
بازار ایرتسی	۱۵	۱۵	۴۰	۹	۴۱	۲۰	۵۴	۵۹	شکرتن کورما
صالی	۱۶	۱۶	۴۱	۹	۴۰	۱۹	۵۲	۶۰	
چهارشنبه	۱۷	۱۷	۴۲	۹	۳۹	۱۷	۵۰	۱	
پنجشنبه	۱۸	۱۸	۴۳	۸	۳۷	۱۵	۴۹	۲	
جمعه	۱۹	۱۹	۴۴	۸	۳۶	۱۴	۴۷	۳	
جمعه ایرتسی	۲۰	۲۰	۴۵	۸	۳۵	۱۲	۴۵	۵	رومی میلاد مرم
بازار	۲۱	۲۱	۴۶	۷	۳۴	۱۰	۴۳	۶	رأس سنه شمسیه هجریه (۱۳۰۳)
بازار ایرتسی	۲۲	۲۲	۴۷	۷	۳۳	۹	۴۱	۷	
صالی	۲۳	۲۳	۴۸	۷	۳۲	۷	۳۹	۸	اول فصل خریف
چهارشنبه	۲۴	۲۴	۴۹	۶	۳۰	۵	۳۷	۹	
پنجشنبه	۲۵	۲۵	۵۰	۶	۲۹	۳	۳۶	۱۰	کسانانه قره سی قورتنه سی
جمعه	۲۶	۲۶	۵۱	۶	۲۸	۲	۳۴	۱۱	
جمعه ایرتسی	۲۷	۲۷	۵۲	۵	۲۷	۱۰۰۰	۳۲	۱۲	طورته کیمی قورتنه سی
بازار	۲۸	۲۸	۵۳	۵	۲۶	۵۰۵۸	۳۱	۱۴	رأس سنه موسویه: ۵۶۸۵
بازار ایرتسی	۲۹	۲۹	۵۴	۵	۲۵	۵۷	۲۹	۱۵	ابتدای ربیع الاول
صالی	۳۰	۳۰	۵۵	۱۳۰۴	۳۰۲۲	۵۰۵۵	۲۷	۱۰۱۶	

هوا غازينك تاريخچه سی

بچن سنه کی نوسالزده مختصراً الکتریک تاریخچه سنی یازمنش ابدک . بوسنده تنویر و تسخین خصوصنده حیات اقتصادیده بوبوک بر اعمیتی حائز اولان هواغازندن بحث ایده چکیز . هوا غازی اسانبول وازمیرکی بوبوک بلده لرده خبی زماندن بری موجود ایکن حرب عمومی بونلرک فعالیتنی تعطیل المشدرد . ایوم اسنانپولده قاضی کوی و طولله باغچه غازخانلری ایشلمکده در . هواغازی ، بلده لرک بوتون احتیاجانی قطعیه کافیدر . بعض مهالک و محاذیری وار ایسه ده بوعدم تقیددن و یا خود بورولرک غرضنده کی تصورلردن متولددر . شو صرملرده فیثانجه براز بوکسک اولمله برابر دیگرلوزام تنویریه و تسخینیه فیثاتلرینه نظراً بکده شکایت اولونه چی مرتبه ده دکلدرد .

غازک مبارسی اون سکرنجی عصر میلادینک صولک سنه لرده ابدی کفرانسز مهندس لرندن « فیلپ لوبون » ایله انکلیز مهندس لرندن « ویلیام موردوق » نام لرده ایکی ذات مان عینی زمانده هوا غازینی کشف ایتدیلر . بولردن « لوبون » داهیانه بر ادراک ایلده دا ایلاک مرحله سنده کشفک بوتون اوصاف و شرائطنی و کندیشنه انحصار ایتدن پارلاق استقبالی استدلال ایتدی . بو بابده کی قناعت قطعیه سنی احیاسنه شو صورتله تشریح اتمش ابدی : « عزیز دوستلرم ، سزی قریب آتسین . تنویر ایده جگم ، بر حالده کی کیجه لری ده کوندوز کبی کوره جکسکر » کاشفک بوا میدی او قدر وسنتله کسب حقیقت ایتدی که مبادیسنده براز آغیر کینشکه برابر هوا غازی صنعتی توسع و تکمیل ایتمکدن بر آن خالی قالمادی .

لوبونک تجربیلری معدن کومورینی قابلی برقایده ، یعنی هواسز بر برده یاققدن عبارت ایدی . بوا حترافتدن سیاه سی بردومان تحصیل ایده لرک منور بر علویله یانبوردی . بو دو مان غیر صافی غازدر که فابریقه باجالرندن سیاه اوله رق چیقسانی قطراتی محتوی بولونمیشدن ایلری کلکده در . ایشله نن ، یعنی یاقیلان کومورک برنده مساماتی بر ماده بولوبورز که بو « قوق » دیدیکمز کوردرد .

معدن کومورینک بالاده کی اصولده یاقلمسندن حاصل اولان باشلیجه مواد : غاز ، قوق ، آمونیاق و قطراتدر . غازک تصفیه سی دولایسیله ده ا بر چوق فوائد حاصل اولقده در . بالخاصه آمونیاق بو جمله دندر .

بریکیت نندرد قهرمان اولسه سردیکنه یکیلیرا

غازخانه هوا غازی استحصالاتی همچون صرف اولونان معدن کومورلرینک مقداری شایان حیرت بر درجه به واصل اولفنده و غازخانه لرده منحصرأ بواش ایچون غایت مکمل بر اداره به احتیاج کوسترمکده در . فی الحقیقه پارس غازی شرکتته عائد مؤسساندن اهمیت اولان « لاندی » فابریقه سنک نیش موسسند یومی کوراستهلاکی اوزر طوئیلانولنی ایکی یوز واغونی تجاوز اتمکده در که بالکز بواشده مختلف چاپده برچوق ماچونلر ، آقطارمه کورولری ، کوفه لر ، هوای سوق یولاری و غازخانه نکه وضعت و درجه جضائته کوره کورلرک تحمیل و تخلیه سی و فروئلره قدرسوق و ابصالی ایچون دها بک چوق مختلف وسائط استعمال اولونمکده در .

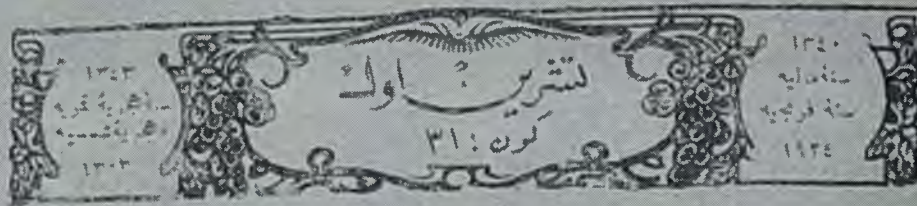
فرونلر راسه سی اولاکور تقطیر ایداک اوزره بونوز انیقفلر شکلنده و غیر قابل انحلال سیرت طبراندن معمول واتی اوله رق فروئلرک اوزریت موضوع قابلره طولدیریلر . فروئلر ، بکدیگریه ملاصق اوله رق انشا ایداش و هیئت مجموعه سی بر بطاریه تشکیل ایدمک سورنده ترتیب اولونمشدر . بیضی به مشابهلان بوانیقفلر ۳ متره طول ، ۰٫۶۵ عرض ۰٫۳۵ ارتفاعنده اولوب بر نصف اسطوانه دن مرکب و غیر حاجدن معمول قوابلی کفجه لر ایله فروئه ادخال ایدیلر . هرائیق یتیش بشر کیلوانی ایکی کفچه کومور استیماب ایدرکه ۱۵۰ کیلو دیمکدر . بونلرک ایچنده تقطیر عملیه سی درت ساعت تمتد اولور .

شمدیکی غازخانه لرده زحمتی برایش اولان کفچه اصولی ترک اولونوب کومورلرک تحمیل و املاسی و فروئنده فوق استحصالی ایچون ماکنه لر تأسیس قلمشددر . پارسده بونیل تأسیسات ایله مجهز اک کوزل غازخانه یوقاریده اسمی کچن « لاندی » نام مؤسسه درکه یومی هوا غازی استحصالاتی ۷۰۰۰ متره مکعبه واصل اولفنده و بوراده ۲۴ فروئ بطاریه سی کمال انتظام ایله صورت دایمده اجرای فعالیت اتمکده در . بو مؤسسه ده کی انیقفلرک بهری ۶۰۰ کیلو حجم استیمابنده اولوب تقطیر عملیه سی مدتی سکر ساعتدر . برانیقک املاسیله فروئه سوق و ادخالی ایکی دقیقه دن دها آزر بر زمانده ایکی ماکنه واسطه سیله اجرا اولونور . بوما کنه لرک بریسی املایه دیگری سوئه مختصدر . بر ساعت طرفنده ۳۶ انیق طولدیریله رق فروئه ادخال اولونمش اولور . انیقفلرک منجیلری زیاده اولدیفندن فروئه ادخال و اخراجنده ماکنه نکه اعانه به محتاج اولیه بق صورتده قولایلق حاصل اولمشدر .

برده یوقابلرده اتی و عمودی و منحنی اوانق اوزره غایت واسع و متعدد جره لر دخی پالنده درکه بو سورئله ۷۰۰۰ کیلو غرامه قدر کومور استیمابنه امکان حاصل اولفنده و بونلرک تقطیر مدتی لائل یکری درت ساعت احتیاج کوسترمکده در .

[مابعدی ۶۳ مجلی حدیقه]

برکولیک روق ایچون ایکی کورن جالانلیدر

تشرین اوله هزاره فصل کیمه ماک؟ برندن طغوزنه قدر ساف وسیل،
 ۱۰ ندن بکره یسنه قدر ابی وفوری و ۲۱ ندن ۳۱ نه قدر لطیف و راناب کجه چکدر.
 و صدخانه نك اوج سنه لك ترصدانی مذایر وسطیه سی بوجه آیدر:

مقیاس انشعیق، مقیاس حراره، مقیاس المطر، مقیاس الرطوبه، یاغور، لدوس، یورار، فودنه، سبس
 ۷۶۳۰۳ ۱۲۰۱ ۶۵۰۷ ۱۸ ۱۲ ۱۰ ۳۱ ۴ ۲

تشرین اولده اکسیجانی کون: ۱۰ اکسوئونی کون: ۱۰ اکراطب کون: ۱۱ اکبایس کون: ۲۰

ایام	تشرین		وینعلی ساعده اوقات شرعیه						فصول و مواسم و ایام مخصوصه
	۱۳۵۰ سنه ۱۳۴۹	۱۳۴۹ سنه ۱۳۴۸	۱۳۴۸ سنه ۱۳۴۷	۱۳۴۷ سنه ۱۳۴۶	۱۳۴۶ سنه ۱۳۴۵	۱۳۴۵ سنه ۱۳۴۴	۱۳۴۴ سنه ۱۳۴۳	۱۳۴۳ سنه ۱۳۴۲	
چهارشنبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	موم عاشورا (موسویلوک) توج کیمی فوریه سی
پنجشنبه	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۸
جمعه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۹
شنبه	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۲۰
یکشنبه	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۲۱
دو شنبه	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۲۲
سه شنبه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۲۳
چهارشنبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۲۴
پنجشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۲۵
جمعه	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۲۶
شنبه	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۲۷
یکشنبه	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۸
دو شنبه	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۹
سه شنبه	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۳۰
چهارشنبه	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۳۱
پنجشنبه	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	
جمعه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	
شنبه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	
یکشنبه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	
دو شنبه	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	
سه شنبه	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	
چهارشنبه	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	
پنجشنبه	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	
جمعه	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	
شنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱		
یکشنبه	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱			
دو شنبه	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱				
سه شنبه	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱					
چهارشنبه	۲۹	۳۰	۳۱						
پنجشنبه	۳۰	۳۱							
جمعه	۳۱								

روم کارک چهاری دار، یسی وار، بربرنه بکدره من، ایشی وار.

فروئىلىك تىخنىكى فروئىلىك اوساف و طبائى نەاولورسە اولسون اوزايە سوق اولئان كومورلى ايچون تقريباً ۱۰۰۰ درجە حرارت موجود اولالايدىر . امرتسخين فوق كوموريله اجرا اولونور ، انجى بوقونلر عادى اسقرەلر استعمالى صورتيله دكلە ، بىلكە مولدغازما كىنەلر ايچىندە ياقىلىرى بوما كىنەلر واسطە سىلە عادى برغاز استىخصال ايدياير كە آنفالبان انيىقلىك و حجرەلىك اطرافىندە يانان و معدن كورپى تىقپىرە پارايان بو عادى غازلردە . حاصل اولان دومانك حرارتى غائب ايتمەك ايچون بودومان «رە كوپەر انور Récupérateur محصل » نامى و برىلان بر آلتىن كىچىرلىر . بوندىن مقصد اشىبو حرارتى . عادى غازك احتراقىندە خادىم اولان هوايە عرض وايصال ايله برابرىنە فروئىلرە ارجاع ايتىكەن عبارتدۇر .

غازك صورت استىخصال بالادە كى اصول ايله انيىقلىرىن حاصل اولان غازلر اورادىن فروئىلىك اوزرىشە انقى اولەرق موضوع اوزون و دىمىر سىياچىدن مەصول نصف اسطوانى واريىلارە سوق اولونور . بوسىرەدە غازك درجە حرارتى ۷۰ در . مىكرە مېرد قاپلىرىن كىچىرلەرك اورادە هوا وياخود صوابلە تىماسىدن درجە حرارت ۱۵۰ ياخود ۲۰۰ درجە يەتدۇر دوشىر . ايشە بو واريىلار و مېردلر ايچىندە غازك مىخوى اولەينى مابىع آمونىياق و قطرانك بويوك برقىسى تىكەنكەن ايدۇر .

غازىچىقارامە ماكنەلر (Extracteurs) (مخرج - مخرجه) - غازك كىچىدىكى مختلف جىهازلىك مقاومتى غلبە ايتىكە مستەمد اولسى مقضى و دىكر جەتەن انيىقەدە خفیف بر تىضيق اجراىى استىفادەينى موجب اولەيتىندىن بوخصوصەدە غاز چىقاران ماكنەلر استعمال اولونور . بوما كىنەلر انيىقلىرە كافي درجەدە هوا ادخالى صورتيله تىضيق ايدەرك قالان غازلىرى دىكر ماكنەلەردىن كىچىرەرك غاز و مەترەيە قدر سوق ايدۇر .

قطرانى آيىراندە ماكنەلر براز بو قارىدە ايضاح اولوندىنى وىجە ايله غازلر واريىلاردىن و مېردلەردىن كىچىدىكى ائىدادە حاوى اولەينى مابىع آمونىياق و قطرانك بويوك برقىستى برافىلە برابرىنە بر مقدار قطرانى حاوى بولەندىقەندىن بو قطرانى تىقپىرە ايچون مختلف اشكالەدە مخرج ماكنەلر قولايلىرىر . بو ماكنەلر كە زىادە مەروف اولانى « يلوژ » و « اودووين » ك مصادەلى مەكتىقلىرىدۇر . بومەكتىقلىرە داخل اولان غاز غايەت كوجوك بر دىلكە مەربوط خونى طارزىندە برىقلىقەن كىچىرك قارشىسىندە كى مەجدالار كى دىكر بر قىاغە چاربار و بومصادە سايەسىندە مىخوى بولوندىنى سوك قطران ائىرىندە ترك ايتىش اولور .

— ياش باشە وىرەيىچە دىش اولماز —

غازك يقاعه سی غاز دروننده موجود اولوب اخراجی لازم کلی مواد اجنبیه شوردر : نافتالین ، بیاض طوز شکلنده ترسب ایدوب بحار بریک السدادینه باعث اولان اجسام مانه ، کیانوس و آمونیاق . بونلرک عالم تجارتده قیمتلی اولدقجه یوکسکدر . غاز ینا یغی ماکه لوده نافتالینی ، ص ایتمک ایچون « انتراسن » دینیلن یاغ ایله ، سکره بروسبا ماویسی وبرمک ایچون کیانوسله امتزاج ایدن سولفات دوغر خلولی ایله نهایت آمونیاقی حل ایدن صو ایله قارشیدریلیر .

تصفیه کیمبویه تصفیه کیمبویه دن مقصد غازك دروننده مولدالاه کیمبویی حائنده
موجود اولان و بك مزاج بولونان کو کوردی قواعد جذبهك ایجابی وجه ایله
تماماً جکوب آلتیدن عبارتدر بمامله ، هوا ایله تماس ایستکده تصفیه اولونور بر ماده
اولان حض حدید ایله مخلو غایت جسم فوجیلرده اجرا و اون دفعه قدر تکرار
اولنه بیلر . ختام بمامله ده حض حدید یوزده الی به قدر کو کوردی محتوی بولونور .
اگر فایدهك یتقاضی ماکنه سی یوقسه حض حدید کیانوسی ده پروسیا ماویسی
شکلنده من ایدر و بحالده حض حدیدك تصفیه سیله دروننده یوزده آلتیدن اینه قدر
پروسیا ماویسی بولونور .

صوغازی اوزون سته لودن بری اکثر مالکده استعمال ایدلکده اولان صولی
غازک صوک زمانلرده فرانسه دهخی استعمالی توصیه اولونش ومعدن کوموری غازیته ،
سای اولدنی حامض قاروی یوزده اون بشی تجاوز ایتمهک شرطیله ، برتسیت
میتده غلط غاز قاریدیرلسته مساع کوستراشدیر .

بوغاز، فرضی آتش درجه شصت کثیرش برقوق طبقه سنگ صوب بخارندن کچیرلسی
صورتیه استحصال اولونور ۱ بخار تحال ایدهرک صوغازی دیتیلن ومولداجوضه ایله
خامض قحم در بمقدار خامض قاربونی عنوی بولونان قابل احتراق برغاز حصوله کثیرره
چین احتراقده حاصل ایتدیکی علوک رنگینه اضافتله ماوی غاز دخی نسمیه اولنان
صوغازینک قوه حروریسی برازخقیقدر ۱ یعنی هواغازینک ۵۰۰۰۰ قالوری نیتشده کی
قوه حروریسه نظراً صوغازینک قالوریسی ۲۵۰۰۰ در. مع مافیه بوکایتول بخاری، یاخوده
شیت قاری نای ویران برنوع معدنک بخاری علاوه اولونمق صورتیه قالوری خرید
الونه بیلکه در. برتمومکب صوغازی آله ایدیه بیلنک ایچون برکیلو فوق کوموری
صرفی لازمدر (بخار استحصال ایچون استعمال اولنان قوق ده بوکا داخلدر) .

غازده انحصار اولنامه مواد غاز استحصالاتی، مناسبیه غازخانه لرده دها
برجوق مواد آله ايدلکده درک بولاردن باشايجه لرني بوراده کوستره چکن :

[ماہنامہ ۶۲ نمبر ستمبر ۱۹۶۲ء]

اینکه غریبند ، ساجی کیمه طایفه از اهل ...

تشریفاتی ده هوار فصل کیمه جاک ؟ برندن مافوزینه قدر قوری و روز کارلی ۲
اونندن ۲۱ نه قدر سبلی و صوفوق ۲۲ سندن ۳۰ نه قدر یاغور و روز کارلی کچه بکدره.
رصدخانه ک اوج سنه لک ترصداتی مقادیر وسطیه سی بوجه آیدر:

مقیاس التندیق مقیاس الحرارة مقیاس الطر مقیاس الرطوبه یاغور لوس یوزار قورتنه سیس
۷۳۳۳ ۱۲۰۲ ۹۷۰۱ ۷۵ ۱۲ ۱۳ ۲۳ ۷ ۲

تشریفاتی نایده الک صیغاتی کون: ۱۱۰۰ الک صوفوق کون: ۱۰ الک راطب کون: ۱۴ الک یاس کون: ۳

فصول و مواسم و ایام مخصوصه	وسطی ساعتله اوقات شمسیه						شماره		ایام
	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	
فرانکی عیدالقدسین	۵۶۰	۶۰۲	۵۰۷	۳۰۲۷	۱۱۰۵۸	۶۳۳۱	۳	۱	جمعه ایرتسی
حاکمیت مایریت اخلاقی	۵۱	۳۹	۵	۴۶	۵۸	۳۲	۴	۲	پاراد
	۵۲	۳۸	۱	۴۵	۵۸	۳۳	۵	۳	پاراد ایرتسی
	۵۳	۳۷	۲	۴۴	۵۸	۳۴	۶	۴	سالی
	۵۴	۳۶	۳	۴۳	۵۸	۳۵	۷	۵	چهارشنبه
	۵۵	۳۵	۴	۴۲	۵۸	۳۶	۸	۶	پنجشنبه
خوش یکیمی قورتنه سی	۵۶	۳۴	۵	۴۱	۵۸	۳۷	۹	۷	جمعه
دور قادم	۵۷	۳۳	۵۸	۴۰	۵۸	۳۸	۱۰	۸	جمعه ایرتسی
قورتنه	۵۸	۳۲	۵۷	۳۹	۵۸	۳۹	۱۱	۹	پاراد
تذول شیم	۵۹	۳۱	۵۶	۳۸	۵۸	۴۰	۱۲	۱۰	پاراد ایرتسی
۵۶۰۰	۳۰	۵۵	۳۸	۵۸	۴۱	۴۱	۱۳	۱۱	سالی
	۱	۲۹	۵۴	۳۷	۵۸	۴۲	۱۴	۱۲	چهارشنبه
	۲	۲۸	۵۳	۳۶	۵۸	۴۳	۱۵	۱۳	پنجشنبه
رومی تشریفاتی ایلامی	۳	۲۷	۵۲	۳۵	۵۸	۴۴	۱۶	۱۴	جمعه
عیدالقدسین (رومی)	۴	۲۶	۵۱	۳۴	۵۹	۴۵	۱۷	۱۵	جمعه ایرتسی
	۵	۲۵	۵۰	۳۳	۵۹	۴۶	۱۸	۱۶	پاراد
وزیدن ماه جنوبی	۶	۲۴	۴۹	۳۲	۵۹	۴۷	۱۹	۱۷	پاراد ایرتسی
	۷	۲۳	۴۸	۳۱	۵۹	۴۸	۲۰	۱۸	سالی
اختتام الحشرات	۸	۲۲	۴۷	۳۰	۵۹	۴۹	۲۱	۱۹	چهارشنبه
	۹	۲۱	۴۶	۲۹	۵۹	۵۰	۲۲	۲۰	پنجشنبه
فرانکی عبدالقدوسه	۱۰	۲۰	۴۵	۲۸	۵۹	۵۱	۲۳	۲۱	جمعه
خوج قاجی قورتنه سی	۱۱	۱۹	۴۴	۲۷	۵۹	۵۲	۲۴	۲۲	جمعه ایرتسی
آخر فصلی حریف	۱۲	۱۸	۴۳	۲۶	۵۹	۵۳	۲۵	۲۳	پاراد
قورتنه	۱۳	۱۷	۴۲	۲۵	۵۹	۵۴	۲۶	۲۴	پاراد ایرتسی
تذول ماه اشجار	۱۴	۱۶	۴۱	۲۴	۵۹	۵۵	۲۷	۲۵	سالی
	۱۵	۱۵	۴۰	۲۳	۵۹	۵۶	۲۸	۲۶	چهارشنبه
	۱۶	۱۴	۳۹	۲۲	۵۹	۵۷	۲۹	۲۷	پنجشنبه
ابتدای جمادی لادی	۱۷	۱۳	۳۸	۲۱	۵۹	۵۸	۳۰	۲۸	جمعه
اولی صوم میلاد	۱۸	۱۲	۳۷	۲۰	۵۹	۵۹	۳۱	۲۹	جمعه ایرتسی
اراکیر دولوی قورتنه سی	۱۹	۱۱	۳۶	۱۹	۵۹	۶۰	۳۲	۳۰	پاراد

- ۱ — قوق : مواد مذكوره ملك مهمى قوقدر. بوكومورلر يوقاربده ذكري كچين ايتقيلردن جيقدينى زمان سوندورلله ايجون اوزرته بولجيه سودوكولور. بدمه جورالره دولدورلورق بازار فروخته جيتاريلير. غاز ايجون بائيلان (۱۰۰۰) كيلو غرام معدن كوموردن (۵۰۰) كيلو غرام قوق استحصال اولونوركه وسطى اولورق اون هكتوليتريمه معادلدر.
- ۲ — قطران : غاز قابريقه سلك مختلف زمان وسورنلرده جيتاردننى قطرانلر طولانوب بوايشه مختص آتليه سوق واوراده جسم قزغالرده تقطير و تصفيه اولونور. مذكور قطراندن بائزن (Banzene) تولن (Tonlene) نسلن (Xylene) و يا خود بولرك هر اوجندن مركب و مخلوط اوانى اوزره بئرين آبازول و انتراسن كى مواد استحصال اولونوركه بوميانده بالخاصه انتراسن مواد تولينه و على الخصوص آتيلنه ديتيلن غاريبالدى بويلار مستعملده مهم برموقع ووظيفه اها ايدر. بولردن ماعدابرده نافثالين ، قابل امتصاص زيت و طولوتو حالنده اولورق طوخله اعمالاننده جامورى تخميكه و طوز كوموردن كولجيه باقمه يازايان قره ساقزده آتيلير. ۱۰۰۰ كيلو غرام معدن كومورى ۵۰ كيلو غرام قطران حاصل ايدر.
- ۳ — سولفات دامونىاق : آمونىاقى سولر بالتقطير حاصل اولان بخارات بوكا مخصوص بر قابده حامض كبريت ايله امتزاج اينديرلك صورتيله سولفات دامونىاق استحصال اولونوركه بياض بررنگنده اولان بوماده آزوتى كوبره اولنى اوزره ارباب زراعت نرذنده يك مقبولدر. يك كيلو غرام كومورك تقطيرى نتيجه سنده تقريباً ۱۰ كيلو غرام سولفات دامونىاقى حاصله كه كدهدر.
- ۴ — پروسيا ماويسى و كوكورت : كانوس وساثر موادى بيقاييجى ماكنه لرده ترس ايند طورىلى جامورلر قاير لرده بعض مواد كيميوه ايله معامله اينديلك ترس پروسيا ماويسى استحصال و كوكورت دشى بعضاً حامض كبريت اعمالاننده استعمال اولونور. بو ماده لرك آزوتى كوبره مقامنده صافله بى ده واردر.
- ۵ — غرافيت يا خود آتيل كومورى : معدن كومورلرينك ائناى تقطيرنده ايتقيل دروننده ترسب و تراكم ايند غرافيتلر زمان زمان اوردان جيقاربيله بالخاصه قر الكترىق يا خود قطب الكترىق اعمالاننده و بعض لامپه لرده (Lamps d'aers) مستعمل كومور اعمالاننده قوللايلير.
- ۶ — بانزول : على الاكثر حرب زمانلرنده احتياجات عسكريه ايجون قوللايلان بو ماده ۱۰۰۰ كيلو غرام كومورده ۶ — ۱۰ كيلو غرام حاصل اولور. ايام عاديده وقوع بولان مستعملات احتياط ده بولرنده تراكم ايدر.
- غازك امتزاج و نوزيلعى غاز صرفىاق قيش و ياز موسملرينه و كولرك و كيجه لرك

حكى تمام اولويجه بوموسك كلير قيش ، متقال باشي شتاك كولا شكوفه دارى —

۱۳۴۳
 ۱۳۴۲
 ۱۳۴۱

کانون اول

کون: ۳۱

۱۳۴۰
 ۱۳۳۹
 ۱۳۳۸

قانون اوله لهرار فصل کبره مک؟ برندن ۱۱ نه قدر ای و سو تون، ۱۲ سندن
 اون سکرته قدر سیسی و قارلی ۱۹ زندن ۳۱ نه قدر شدنی و سو تون کچکدره
 رصدخانه مک اوچ سنه مک ترمداتی مفادیر وسطی سی بروجه آیدر:
 مقیاس التضبیق مقیاس الحراره مقیاس انظر مقیاس الرطوبه یا غمور ندوس پریراد اودنه سیس
 ۷۶۵۰۹ ۱۰ ۸۱۰۲ ۷۸ ۱۰ ۱۹ ۳۵ ۵ ۵
 قانون اوله الصبحاق کون: ۱۱ ال سو تون کون: ۱۰ ال راطب کون: ۱۶ ال یاس کون: ۳

ایام	شهور		وسطی ساعله وقات شرعیه					فصول و مواسم وایام مخصوصه	
	۱۳۴۰ کانون اول	۱۳۴۱ کانون اول	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱ بازار ایرتسی	۱	۲	۷۰۰۵	۱۲۰۰۳	۲۰۲۸	۲۰۲۲	۲۰۱۹	۲۰۱۹	۲۰۱۹
۲ صالی	۳	۴	۶	۳	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸
۳ چهارشنبه	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۴ جمعه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۵ جمعه ایرتسی	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۶ بازار	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۷ بازار ایرتسی	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۸ صالی	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۹ چهارشنبه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۱۰ جمعه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۱۱ جمعه	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۱۲ جمعه ایرتسی	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
۱۳ بازار	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
۱۴ بازار ایرتسی	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
۱۵ صالی	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۶ چهارشنبه	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱۷ جمعه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۸ جمعه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۹ جمعه ایرتسی	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۲۰ بازار	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲۱ بازار ایرتسی	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۲۲ صالی	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۲۳ چهارشنبه	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۴ جمعه	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۵ جمعه ایرتسی	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶ بازار	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۷ بازار ایرتسی	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۲۸ صالی	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
۲۹ چهارشنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
۳۰ جمعه	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۱ جمعه ایرتسی	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۲ بازار	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۳۳ بازار ایرتسی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۳۴ صالی	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۳۵ چهارشنبه	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳۶ جمعه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۳۷ جمعه ایرتسی	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۳۸ بازار	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۳۹ بازار ایرتسی	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۴۰ صالی	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۴۱ چهارشنبه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵

ملی تعم و انتشار ایتشدر. او مطبخلرینه ، لوفتله اوجالرینه مخصوص جهازلر ،
 جاملری و سولرینی آرز برزمانده تسخین ایدمک اوجاتلر ، بک مختلف صنایع مخصوص
 لرونلر مختلف اشکال و ابعادده صوبه لر ، دوکه جیلکدن آککجیلکه ادر متنوع
 صنایعده مستعمل جهازلر ایجاد و اعمال اولونمش و بونلر هر کون دها زیاده تعم
 و تکمل ایتکده بولونمشدر .

قوه محرکه: غاز موتورلری صنایعده تطبیقی نتیجه سنده غازک قوه محرکه سی
 غایت عملی اولقی طولانیسبله بک چوق احوالده فوائد و اقتصاد لقطه نظرندن الکتریقی
 موتورلرینه تأمین فائزیت ایتکده در. صولک سنلرده باش کوسترن کومور بحرانی ده
 عالم مدینت و ارباب صنعتک نظر دقتی اقتصاد امر مهنته جلب ایتدیکندن غاز
 استعمالک تممیسبله برابر غاز استعمالنده قوللانیلان کومورلرک صورت احراق و
 تقطیرلرینک لزوم اصلاحی درپیش اولونمده در. یارسنده ۱۹۱۴ سنه سنه قدر غاز
 صرفیاتی صورت دائمه ده تزیاید ایتش ایدی. برحاله که ۱۹۱۳ سنه سنک هوا غازی
 استعمالات و استهلاکاتی ۴۸۱ میلیون متر مکعبه ارتقا ایتش ایدی. حرب عمومی
 هر شیده اولدینی کی بوکاده تأثیرینی اجرا ایتدیکندن حرب سنلرنده استعمالات
 تناس ایتش و ۱۹۱۸ صرفیاتی ۳۴۶ میلیون متر مکعبه دوشمشدر. آندن سوکرا
 ینه تزیاید باشلامش و ۱۹۱۹ سنه سنده ۴۲۷ میلیون متر مکعبه بوکلمش و آتی
 سنلرده ایه بو تزیاید دوام ایدمکله در .

امور پنجه موم دیسلرینی آتاییکز ا. چونکه تعریف ایدمکمز صورتده

حرکت ایدرسه کز هم تصرف ایتش ، هم ده کوزل بر
 کیجه قندبلنه مالک اولش اولورسکمز . رسمزدن ده
 آکلاشیله جفی اوزره شمعدان دیسلرنده کی موملری طولوبلاوب
 برقاب ایتنده آرینیکز و پاموق ایتلکنه بالومی سورمک
 سوزنیله برده قنیل یاییکمز . حاصل اولان مایی تدارک
 ایدمککمز مقوا و یاتسکه علاج قوطولری ایجه دوکوکمز.
 دوکوزدن اول بالطبع قنیل قوطولک مرکزیه برکدیرمک
 بر آلکزلده دیکر اوجنی طوعایی امال ایتسکمز . بو
 صورتله بسیط برعملیه نتیجه سنده ایدمککمز موملر کیجه لری هم جوق ضیا و برده
 هم ده زیتون یاغی و یا غاز قوتوسندن سزی قورناریر. طیبی بو نوصیه من ، خالرنده
 الکتریق استعمال ایدن قارنلر مننه طاند دکلدرا . . .

قار نه قدر چوق یاغسه یازده قالدرا . . .

دلی امین

بدرمك دفتر خاطر انسه

شایسته اولادنی سنه درمچی اردویه . اوزنجانه سولدر شایر . اوراده یکسیردکی آلتی سئلک
عیانی ، خاطر و دفتر ک موم . رقصی اشغال ایدور . بعضی صیدلری نشریه کندی سندن مساعده
آدم ! آیدکی و امین ایله اوکجه استیساغ ایدورم .
... کاون ثانی ۱۳۰۰

الله کیمسینی غریبده خسته ایتمه یین ، خسته خالیه کیره لی بوکون یکریمی ایکی ..
انسان بوقوجه قوغوشده بالکیز قالدیجه چوق صیقیلور ، حتی برآزده توکلری
اورپر یور .. بن رومایز مه دن مضطرب اولدیم ایچون یاناغمدن قالدایورم . اگر
قوغوش آرقداشلرم آتی و غم انسانلر اولماسه بالکیز لقدن ، صیقیدن دلی اولتی
ایندن دکل ...

دو آتصام یون آرقداشلر ، هر زمانکی کیمی یه نیم یاناغمک اطرافه طویلانشلردی ..
بوکون حبسخانه دن بورانه نقل ایدیلن بریسی دیکلیوردق . معروف نوره کلی
دلی امین ! کندیسی اوزنجانده طانیایان کیمسه یوق دیسم جائز ... اوزون بوبلی ،
ایری یاری برکورد ... جهره سی ، آغزینک اطرافی سارارمش بیاض برصاقال
احاطه ایدیلور ، غمک اولدنی حالده طاشی صیفه سوخی چیقاراجق .. او ، سیغاره
دومانلرک آراسنده آکلایور ، برده دیکلیورن .. بوتلریدی قارده شمش : دلی امین ،
دلی اسحق ، دلی مصطفی ، دلی بیلمنه ! خلاصه بدیسی ده دلی ... حتی بالالری ده
دلی خلیل اسمیه آکلیرمش ...

بودلی امین ، اهمیتیز برمشله ایچون قارده شی دلی اسحقله قاوغا ایدرکن
برطاشله اونی اولدورمش : اوسیدن دلیکه طیقیلمش .. اوکجه اوزون اوزادی به
یونی آکلندی . سوکرا ، لایقیدی قودوز برکویکک زواللی برچوجوغنی ایصر دبقنه
انتقال ایددی . دلی امین :

— چوجوقلر ، بدی ، قودوز لانی اولدیمی کجکلکده یایدیم بر مضراق
عقله کلیرده کوله دن دورامام ! آکلانیم : چوجوقلغمدن بری عادتاشقیالنه
ایمره ییدم . او بوتلرک چوغی بیله هب اوایدی .. بیغمی آله آلدیم ایملک زمانلر
کندیجه ، موافق بر آرقداش بولدم ، داغه جیقدم . بولدن کلنلری کینلری صویار ،
کوبله یاسقین ایدره اولملکله کینیر کیدردک . آه اوکونلر ! .. اوزانماییم ، مفتده
ایکی کون ، بر بن ، بر آرقداشم شهره کیرلیجه کیدره ، اکک آزاق آلیر کلیردک .
برکون یه بن شهر دن هکمه بر آزا اکک ، برآزده آزاق قوغمش کلیردم . بولده
(یابعدی ۲۵ نیمی صیدلده)

مخفی کونک پایاسنه راست کلدیم ، هکبه سنک برکوزینه اعلا نازکی قیزارمش
 کتهلری (۱) ، اونه کی کوزینه ده پیتیراله پیشش طاووق دولدیرمش ، کوبه
 کیدیوردی . نرهدن کلوب نرهد کیتدیکنی سوردم . جره چیغدی برکوبدن
 کلیورمش . کتهلری فلان اورادن وبره شله . اوده بکا نرهدن کلدیکنی سوردی .
 بنم کتهلرده کوزم قالمشدی . بزم طاغده اوپله شیلر کوردیکمز یوقدی . کوزل کوزل
 قونوشورکن جبرایله آلتی اولایاجنی بیلدیکم ایچون کوزله برطوزاق قوردیم :
 — بکنلرده طاغده برادوروز جاقل ایصیردی ، شهره بارپیلانغه (۲) کیتدم ،
 اورادن کلیورم ، قرقنچی کون قودورورسک دیدیلر آما یوکون قرقنچی کون اولدینی
 حاله دها قودورمادم . دیدم .

بن دها لافنی پیتیرمهدن باقدم ، بدن یاواش یاواش آیریلغه باشلادی . برآز
 دها صبر ایشتم آلدن قاچاققدی . مان حریضک اوزرینه آنلادم . او ، هکبه
 آتدینی کی قاچغه باشلادی . بنده اوراجغه اوپلوردم ، بریاندن خوموردانه خوموردانه
 هکبه دیشلرمله بارچالایاجق کی ایصیرارق سالایوردم ، دیکر طرفدن دوکیلن کتهلری
 فلان کندی هکبه دولدیریوردم . ذاتا کوی یاقیندی . بن قودورمش تقلیدی
 یاپارکن اوکوبه یاقلاشمش ، قیوسنک اوکنده اوپلوران احمد آغابه سسلیوردی :
 — همد آغا ! همد آغا ! باخ هله ناصل خودوریر ، خودور (قودور)
 کوتو موسورمان (مسلمان) خودور ..

بن اونک هکبه سنی بکنکه تمایله بوشالتم ، اورادن بکن برچوبانه (آل شونی
 پایاسه وبر) دیدم ، یورودم . او ، جوبانه باغیرییوردی :
 — جورمه دور (ایرماغه آت) قودورمش ایصیردی ، جورمه دور ..
 مستسخی

ع . ارغانه

(۱) اوزالده یاپیلان برنوع یاقلی جورمه .
 (۲) قودون ایصیراقی اوفوتیورلر ، اولا (بارپیلانق) دیورلر .

تحف فقره لرده :

— دوقتور (خسته سته) آمله طاوشانلری اوزرنده کمال موقتیه تطبیق
 ایلدیکم بر علاجی سزده ده تجربه ایده بیلیم . آنجق بو علاجله خسته لقی یادرخال
 حیدل شفا اولور ، یاخود تعاییقی متعاقب دارعده کیدیلر ..
 — (خسته سوربت)

قادر یاقدی ایتر اورتولدی بو

هوائی پروانه کی

ادبیات فنون ، برقی مٹادی حالتہ در . کون کچھ پور کہ یکی براختراعہ شاهد اولیہم . کچن سٹیشن غیر قابل تمداد درجہ دہ نافع کشفیائہ مصدر اولشدر . یونتری

یکان یکان ابضاح ایدہ
تیلک ایچون آورو بادہ
اولدینی کی باشلی باشہ
کتابلر تیرامک ایجاب
ایلز . بز بورادہ رستمی
کوردیک کتر هوائی پروانہ
لی کیدن بحث ایدہ جکر .
موسیو قسطنطین ودالوز
وزو سلاک تراختراعانی
اولان اشو سستہ
موضوع هوائی پروانہ مک
حاصل ایلدیک قوت ایلہ

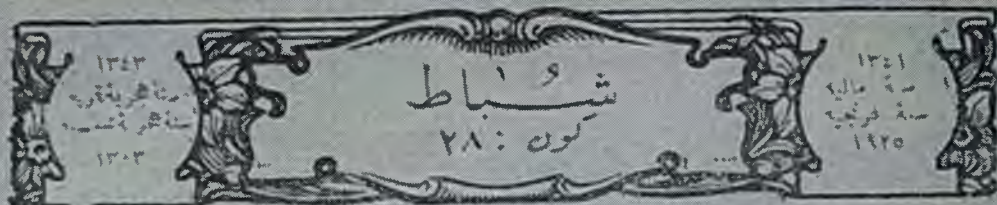
دکر دہ کی پروانہ کی حرکتہ کلرک کی سرعتہ بول آئندہ در . پروانہ مک باشلیجہ محسنانی
قوتی العادہ روز کاری هوائی در . کچی بی روز کارہ قارشی خارق العادہ سرعتہ سوف ایدہ .
بیلستندہ در . بوندن باشقہ روز کارک تقدانی حالتہ پروانہ کیدہ موجود اولان موتور
واسطہ سادہ تحریک اولونہرق بنہ سفرینی مکملاً تأمین ایدہ سیکندہ در . برق چ ستر
موکرا یونون واپور لک در کارندہ بوصوفتہ هوائی پروانہ لک کور مکمل کتر استبعاد ایدہ ستر
نقد سیامکد مخضر من یکی برآلت آرتق اسکی اسول اوزرہ ایکی بوکوم اولہرق عاجزہ
غوجورنخہ سلیکہ لزوم قائم شدہ . عصر حاضر ہر شیشہ قولایی میدانہ چیفار مشدرہ
سو پورہ ماکنہ لزدن موکرا وجودہ کتیریلن ومان بر فرانسہ لیر استہ مباحثہ اولونہ بیلن
بوآلک ترکیاتی غایت اسطدرہ بر قایل اوسنی باشنی ایضلاً قسزین ، آلی کیرلنک ستر
بوآلت ایلہ مکملاً تطہیراہ موافق اولہ بیلکندہ در

شادی اصل سیلیور

اسکپن قوتہ اصل سیلیور

بیلستندہ در . برق چ ستر

شباط هه هوار فصل کیره هه؟ برندن سکزیته قدر اولدجه لطیف وراط ۹ نندن
اون سکزیته قدر طول وک صوتوق ۱۹۱ نندن بکری سکزیته قدر لطیف ویاغورولی کجه جکدر.
رصدخانه تک اوج سنه تک ترصداتی مقادیر وسطیه سی بروجه آئیدر:
• قیاس انشیزق • قیاس الطراد • قیاس المطر • قیاس الرطوبه • یاغور قار لدوس • یوزاق قورتنه سیسی
۷۶۵۰۲ ۷ ۱۱۰۷ ۷۵ ۷ ۵ ۱۸ ۳۳ ۱۰ ۱۰
شباطه اک صیحاتی کون: ۱۰ اک صوتوق کون: ۱۲ اک راط کون: ۱۳ اک یاس کون: ۱

ایام	شهرور		وسطی ساعتله اوقات شرعیة						فصول و مواسم و ایام مخصوصه
	۱۳۴۱ سنه ثانیة قمریة	۱۳۴۲ سنه ثانیة قمریة	۱ شبهه	۲ شبهه	۳ شبهه	۴ شبهه	۵ شبهه	۶ شبهه	
۱ یازار	۷	۱۳۱۳۲۸۷۰۱۳	۳۰۰۸	۵۰۲۵	۶۰۵۷	۷۰۳۱	۸۰۰۹	۹۰۰۰	قورتنه (یوم: ۳)
۲ یازار ایتسی	۸	۱۳	۲۸	۹	۲۶	۵۹	۳۰	۳۰	
۳ صالی	۹	۱۰	۲۸	۱۰	۲۷	۰۰	۲۹	۲۹	
۴ چهارشنبه	۱۰	۹	۲۸	۱۱	۲۹	۱	۲۸	۲۸	
۵ پنجشنبه	۱۱	۸	۲۸	۱۲	۳۰	۲	۲۷	۲۷	قورتنه
۶ جمعه	۱۲	۷	۲۸	۱۳	۳۱	۳	۲۶	۲۶	
۷ جمعه ایتسی	۱۳	۶	۲۸	۱۴	۳۲	۴	۲۵	۲۵	
۸ یازار	۱۴	۵	۲۸	۱۵	۳۳	۵	۲۴	۲۴	
۹ یازار ایتسی	۱۵	۴	۲۸	۱۶	۳۴	۶	۲۳	۲۳	مو-ویلرک ذکر ماری
۱۰ صالی	۱۶	۳	۲۸	۱۷	۳۵	۷	۲۲	۲۲	
۱۱ چهارشنبه	۱۷	۲	۲۸	۱۸	۳۶	۸	۲۱	۲۱	قورتنه
۱۲ پنجشنبه	۱۸	۱	۲۸	۱۹	۳۷	۱۰	۱۹	۱۹	
۱۳ جمعه	۱۹	۰	۲۸	۲۰	۳۸	۱۱	۱۸	۱۸	
۱۴ جمعه ایتسی	۲۰	۵۷	۲۸	۲۱	۳۹	۱۲	۱۷	۱۷	روی شباط ابتدای
۱۵ یازار	۲۱	۵۶	۲۸	۲۲	۴۰	۱۳	۱۶	۱۶	
۱۶ یازار ایتسی	۲۲	۵۵	۲۸	۲۳	۴۱	۱۴	۱۵	۱۵	اورتودو قملرک سیمیت یوزطبی
۱۷ صالی	۲۳	۵۴	۲۸	۲۴	۴۲	۱۵	۱۴	۱۴	
۱۸ چهارشنبه	۲۴	۵۳	۲۸	۲۵	۴۳	۱۶	۱۳	۱۳	
۱۹ پنجشنبه	۲۵	۵۲	۲۸	۲۶	۴۴	۱۷	۱۲	۱۲	نیلله یلمیله معراج
۲۰ جمعه	۲۶	۵۱	۲۸	۲۷	۴۵	۱۸	۱۱	۱۱	
۲۱ جمعه ایتسی	۲۷	۵۰	۲۸	۲۸	۴۶	۱۹	۱۰	۱۰	چیره اولی سوا
۲۲ یازار	۲۸	۴۹	۲۸	۲۹	۴۷	۲۰	۹	۹	
۲۳ یازار ایتسی	۲۹	۴۸	۲۸	۳۰	۴۸	۲۱	۸	۸	قورتنه
۲۴ صالی	۳۰	۴۷	۲۸	۳۱	۴۹	۲۲	۷	۷	ابتدای شهبان نظام
۲۵ چهارشنبه	۳۱	۴۶	۲۸	۳۲	۵۰	۲۳	۶	۶	
۲۶ پنجشنبه	۳۲	۴۵	۲۷	۳۳	۵۱	۲۴	۵	۵	چیره ثانیه ماس
۲۷ جمعه	۳۳	۴۴	۲۷	۳۴	۵۲	۲۵	۴	۴	
۲۸ جمعه ایتسی	۳۴	۴۳	۲۷	۳۵	۵۳	۲۶	۳	۳	آمین لقای انکسار سرما

جمره‌ها

تقویم کرده شباط که یکرمی برنده (جره اولی بهوا) ، یکرمی بدیستنده (جره ثانیه بآب) و مارکک آلتیستنده (جره ثالثه بخاک) قیدلری مندرجدر انجق بو جره‌لرک سبب توسم وقیدی حقنده اطرافلیجه بر معلومات بقووددر .
عربلر بخوردانه ، آتشدانه جمر دیدکلرندن و هوا ایله صو و طوبراق شو ایکی آیدم ایصیندیرندن بو سخونت و حرارتی حاصل ایدن تأثیر و قوته بالاضافه (جره)
دنیلدیکی روایت اولونمقددر . « قاموس ترکی » جرمینی شو صورته ایضاح ایلر :
(جره : یاغش کمور پارچه‌سی ، نور ، شباطده تدریجاً حاصل اولان حرارتک
اوج دوری اولدینی زعم اولونه‌رق کویا برنجیستنده جره هوایه ، ابکیستنده صویه ،
اوجنچیستنده طوبراغه دوشر)

« برهان قاطع » ایسه بویابده بروجہ آتی معلوماتی اعطا ایدیور :

(جره : رای مهمله ایله غمزہ و نژنده اول بخار و حرارت دینورکه اواخر
شتاده شباط آئنده اوج دفعه زمیندن هیجان ایدر ، اولامه ضربورک ایلمک هفته‌سند
قالقار ، اول جهنله زمینہ حرارت عارض اولور ، اکا خلق سقوط جره اولی دیرلر
و ایکنجی هفته‌سند دخی خیزان اولور ، آئنده حرارت صویه عارض اولور و اکا
سقوط جره ثانیه دیرلر و اوجنچی هفته‌سند دخی متوج اولور ، حرارت اشجار
و نباتاته طاری اولور و اکا سقوط جره ثالثه دیرلر و عندالعرب سقوط جراتدن مقصد
سقوط منازل فرودر ، زیرا هفته اولده جبهه و نائیده زیره و نائیده حرقة ساقط اولور
و تأثیراتلری بنه متوال مشروح اوزره در و عرییده آتش کوزینه « جره » دینور .
« بلوغ الارب » ک اوجنچی جلدنده جرات و سقوطلری حقنده کرک مدور کرک
شایع اولان معلومات و روایات اوجه تقریق اینلکده در :

۱ — بعض کیمسه‌لرک روایتنه کوره عربلردن برقیسی صوئوک شدق حکم
سوردیکی زمانلرده مغاره‌لره کیرلر و کندیلرله برابر قویون ، بقر ، ایل و سایر
مواشی بی ادخال ایدرلر ایمنش (*) . اوراده یاقدلری آتشی ، برودنک آزالدیفنی حسن
استدکلی زمان جره ایله سوندورکلرندن بوسیله اطفای آتسه ، سقوط جرات تعبیر
ایتملر و هر برته سقوط جره دیتملر در .

۲ — کذلک برقول دیگره کوره جینیلرک بعضلری برودنلی هوالرده خانه‌لرنده
اوج اوجاق یا قار و صوئوق قیرلخه اوجانلری برر برر سوندورورلر ، بوکاده سقوط
جرات دیرلر ایمنش .

(*) استاد محترم عزت بک اقتدی بر مصاحبه‌علیه‌لرنده جمرلردن بحث ایدرایکن شویله دیورلر :
مسوومه اطراف بادیه نشین عربان قاسمده اوج آغیل یا پارلر : برنجی آغیل طار اولور . اوراده کندیلری
پارینلر . یکنچی آغیل آتک اطرافنده اولور ، اوریه قویونلری ، کچیلری ، قودلر و اوجنچی آغیل
ایکسجیشنک اطرافنده یا ییلوب اورایده سیغیرلری دوه‌لری قودلر . میده جرات اولان جره اولی زمانده
دوه‌لری سیغیرلری صالیوریرلر . آنلرک آغیللرینه قویونلری و کچیلری کتیریرلر . بولرک یزینده
کندیلری کلیرلر . جره ثالثه زمانده کندیلری ده آغیلدن چیمارلر ایمنش .
— قار حلوانی کیم لیدی یوق — قارلی طاعلرم —

۳ — بعض متخصصينك آمارنده كورولديكى اوزره جرات اوج كوكيدن عبارتدر.
برنجىي راس الحيه كه طرف نجومنددر، ليكن جيسى ذراع شاميدركه هغه نجومنددر،
اوج جيسى قبلا ليد اولوب جبهه نجومنددر، بولره جره تعبير ايشكلىك اسبابى
بارلاق و بروج جره ميل اولميدر. سقوط ايندى دنبله سى ده غروب ميللرى
معناستدر. شويكه : راس الحيه شباط ۲۸ نهي كوي وقت غدا ده يعنى طلوع
شمس دن وقت طهره قدر اولان اوقاتده غروب نمايل اينجه سوده حرارت اثرى
ظهور ايدر، ذراع شاميده شباط بكرى يدن سباحنده غذا غروب باشلايجه
هوا ده اثر حرارت نمايان اولور، قاب الاسد دخى مارنك آلتى كوي بروج و قى
غروب بده ايدرك تر ايد حرارت حصوله كبر اعش. بوسورله اولكيسنه جره الماء،
ايكنيسنه جره الهواء، اوجنيسنه ده جره التراب دنبلشدور. بعض تقاوئك تريننده اول
سقوط جره الماء، نياست سقوط جره التراب، ثالفا سقوط جره الهواء كور اولور. بعض تقوئل دوده
سقوط جره الهواء، سقوط جره الماء، سقوط جره التراب ترينلرى قبول ايدلشدور.
شو قائده توضيحه كوره جره دوشدى تعبيرنده بر قيد صريح فى موجود
اولوب مع هذا شباط مافى فصل بهار الك ياقين بر فاصله شويه اولديقه كوره
كه شمسك وضعت هئيه سنه طارى اولان و تساوى ليل و نهارى انتاج ابدن
احكام دورانيه الله شعاعات شمسك كره ارض سطحه صورت ورود و انعكاسى كې
حالنده آفته آفته بر دور كولاك حس و مشاهده ايدله يله چكى طبعيدر.

فقرات نام نخبه : مشهور يارون دور و جيلد ۱۸۶۸ ده تركون بولوناده كي خانه سى
اطرافنده اهالي دن برجم قدر طول بلاعش اولديقى كوره لك مايسه دكلرى آ كلامى اوزره
ايجلر دن بر هئت ميهو ماك نزديك كوندرا سى طاب و زديك كان هئيه سؤال ايندى :
— نه ايستور سكون ؟

— ترونگيزه اشتراك ايتك ايستوروز .
— يك اعلا، دهلم كه بوكون ۲۵ مليون فرانكس وان، ذاتا سمده ثروتم ۳۰
مليوندر. شو حيله كوره آدم باشه يالنگر بر فرانكى اصابت ايدور...
بو جواب اوزره غايه جيلر داغيلدى. اكر روجيلك ثروتمى فرانكلر تقسيم
ايشه ايدى، بو بر فرانكى در حال بر احتياجه صرف ايدلر بر قاچ سنه صوكرا
خانه يي بيله اولونمش اوله جقلر ايدى!..

حضرت فاتحه اسناد اولوكان بوكا ياقين بر فقره واردر :
نشارايه اسب سوار اوله رقى بر طرقة كيدر كن فقيرك برى صدقه ايسته مش،
فاتحه جيقارشش، بر قاچ سكه احسان اعش. فقير ديمش كه :
— ثروت عطيه كردن بو قدر جزى بر شى مى احسان اولونور ؟
حضرت فاتح جواباً :

— صومنا اوله كي قارده شلر دويارلر ايشه سكا بو قدرده اصابت ايجر ا.

— قارده كور، ايتجه بللى ايجر —

كچير ديكتمز هادئانه بر نظر

« ملي نوسال » ك برنجي وايكنجي نسخه لرنده يته بو عنوان ايله يازمىش اولديغى تاريخچه وقوعانده توركيه نيك فرداي . شروطيندن اعتباراً كچيرمىش اولديغى حادثات بجملاً عرض اولومىش ايدى . اون بش سته طرفنده همان اون بش عصرى حادثات مه صدر اولان ملكتمز ، حرب عمومىدن سو كرا عو ايدىك درجه سته گلش ايكن ، جناب حقك عنايت سبحانيه سى ونجى محترمك معجزه باهره سى آثاريله مجاهدين اسلاميه نيك اكساب ايش اولديغى شانلى ظفر ك نتيجه سى اولدوق لوزانده انعقاد ايدىن صالح قوتقرانسك آيلرحه امتداد ايدىن مذاكراتى بته برطاقم آمال حريصانه ايله نه صورتله دوچار عقامت اولديغى قارمىن كرامك خاطر نداشتيد .

لوزان قوتقرانسى ، اسباب معلومه دولايتميله ، صالحى تقرر ايتدير مكملىن طاغيلمىش واتلاف دولتملى مرخصلىر ملكتمز عودت ايتدكلىر كى توركيه مرخصى عصمت پاشا ايله رفائشده بولونان ذوات دىنى ملكتمز عودت ايش اولديغى حالده قوتقرانسك تمطيله دائر صلاحيتدار آغزلردن هيچ بر كله صادر اولامىش و يالكرز تعليق ايدىلدىكى قوتقرانس كانب عمومىسك شفاى امامه سندن آكلاشمىش ايدى . بناء عليه بر آقى قريبنده تكرار اجتماع اولونارق صلاحك بهمه حال تقرير و تشييت ايديله چكى شهبه سى ايدى . ايسته بو ملاحظه به بناء تاريخچه مريك خاتمه سنده ، جهان مدينه نيك يك باقىن بر زمانده بو نعمته نائلىنى اميدلىرىك موجود ، اولديغى سويله مىش و معاهده صلاحيه نيك امضاسى تيسرايله يكي حالده معاهده نيك . تنى ايله تفرعاتى آيريجي طبع ايدىرك قارلرمنه تقديم ايدىم جكمزى وعد ايتلىش ايدىك .

في الحقيقه اميدلرمنه اغستوس ده تحقق ايش و صاح معاهده سى امضالايش ، حتى بعض غزتلر معاهده نامه نيك متنى سرنامه سيله نشر يانده بيله بولومىش ايدى . انجق ، بويوك مات مجلسك تصديقنه اتزان اينمكسزىن واقع اولان نشریات ، منى رسمى اوله ميه جفندن و تصديق متعاقب منى رسمى حكومتيه ايلوله طبع و نشر اولونديغندن بونك عيني ، حادثات و مذاكرات اخبريه متعلق ايضاحات و تفصيلات ايله برلكنده بوسنه كى نسخه مزمه درج ايتك صورتيله و عدمى ايقا ايتكى مناسب كوردك .

سپه الوقت قوت بولمجه كالت . آردين قالقار

فرانكسى مراكراكىك انقلاعهندىر سوكر

لوزان قونفرانسىك اسباب انقلاعهندىر ، بكن سىنهكى نىسخه منده كافي درجه ده
ايضاح اولوندىنى اوزره . طامراً انجى مالى و اقتصادى مسائلدن عبارت ايدى . مع هذا
امنىك لىيانى آواشدير بلنجه ديكر شخصيتلر و مسئلهلر دىنى كورونمكده و بو جهتلر
جهانك واقف ختاق رجال سياست منجه ده قابل انكار اولدميه حق صورتده معلوم
بولونمده ايدى . بوكارىمما قونفرانسى تشكيل ايدى باشلنجه رجال مالكيتلرسته عودتلر دىنى
متعاقب دورلو دورلو بيانلنمه بولونورق اوزرولوندىن مسؤليتلى آئمه چاليشديلر . بيانات
مذكوره ، غلبت شكردىر واقع و نقله برابر ، جملتك مقصودى براما روايت مختلف
مضمونجه نتيجه دى « توركيه لك مظهر طرفندن لطفاً بخش ايدىلن مساعداتى تقدير
ايدى . ميهرك برطاق اسباب و ايله امضادن استىكاف ايشدىكى ، صورتده منجر اولمده
و مع هذا - آتنامه ، صباح ، ديتيك قدر ياقين برزمانده - خطاسنى درك ايله
امضابه موافقت كوستره چكى امينده بولونلدىنى ، جمليله نهايت بولمده ايدى .

بوكارى مثال اولاق اوزره لورد كورزونك لوندريه غرتلرسته واقع اولان بيانلندن
شو بر قاج بارچىنى قارلر منرك نظر دقته عرض ايدىر :

موى ايله ، توركيه ايله انكتره آرميندىكى اهميتلى مسئلهلر كه همى حل ايدىلر
ياكتر فرانسى و ايتاليا لرك انكترلردن زياده علاقه دار بولوندىلرلى اختلافلى مسئلهلر
— كه ۱ - عدلى قايىتولا سيولرلك القاسيله لك برينه قائم اوله حق تأمينات عدليه
۲ - معاهده لك مالى و اقتصادى شرطلردن عبارتدير — قالمش اولدىنى و توركلر غالب
دولتله زمينه سىك بر معلومه قارنى هرچ بر زمان موافقت ايدىميه چكى درجه ده
مساعده كارلرله نائل اولدىلرلى جهته تورك هيت مرخص سىك صوك ساعته امضادن
امتناع ايدى چكنى كيمسه بكمه بديگنى سويله دكدن سوكر ديبوركه :

« فقط صوك ديقده تورك مرخصلى يا بحرالك اهميته عدم وقولرندن ،
يا طلب ايتكارى شيلرك بالنسبه اهميتدن عارى شيلر اولدىنى تقدير ايدى مذكرندن ،
يا خود بازار آلتش و برينلرلنده اولدىنى كى اول برنجى ساعتك صوك ديقه سىك
صوك نايه سنده طللر دىنى استىصال ايدى چكلىرسته قانع اولدىلرندن توركيه لك حاكميت
واستقلال سوزلر دىنى واساونه محكوم ايدىلرلى بوزنجى دفعه تكرر ايدىر لك امضادن
امتناع ايدىلر . »

انكتره خارجيه ناظرى ، بوندىن سوكر لوزاندىن ايشكا كنى و نوركارك خطالرىنى
آكلابه رقى مسؤليتلىك آغراقتى تقديرده كچيك ميه چكارينه و اون ايكى ساعت
كچيك سيزين دامت عذابه دوچار اولدىلرلى امين اولدىنى حالده لوندريه كلديكى حكايه

« امين ايله قناعت ايدىن اچلقدن اولور »

ایدیور و خانه مقارنه « فونفرانسك انكلتره » نامی ایچون دكل . منفقرك متافى
ایچون نتیجه سز برانیمش اولایى بعض طرفلرده دوچار تنقید اوله جمی بیایورم
فقط حقیق صلاح ایچون انكلتره ، فرانسه و ایالیالك تسانیده استحصالی ایدیده یلیر...
دیور .

دیگر طرفدن فرانسه لك استانبول منلی جنرال به الله تورك غزته جیلرینه «لوزان
مذا کرانك عفاخته آنقره دن ویرلمش اولان صوك برامك سبب اولدینی » یولنده
بیاناتده یولونورق فرانسه لك بو خصوصده کی مسئولیندن تریسته جالیستیور «لوزانده کی
فرانسز باش مرخصی موسیو یونیار ایسه مطبوعات علیده واقع اولان بیاناتده
- مسائل مالیه و اقتصادیه بالذات کندیسك کوسترمش اولدینی متکلاتن بحث
ایتمکسز - انقطاع مذا کرانه عدلی مسئله لك سبب اولدینی سوبایور .

حالبوکه فونفرانسك صوك اجتماعده عدلی مسئله ایچون ایستایا باش مرخصی ایله
مرخصلرمز بر صورت تسویهده متفق قالمش و بو صورت تسویه لك دیگر منفقلمه
قبول ایشدیرله چکندن ایندوار یولونمشر ایدی .

مذا کرانك صورت جریانی و مرخصلرمزك فدا کارلنده امکالك صوك درجه سته
وارد قلمی نظر دفته آیلنجه رجال سیاسیه لك بالاده کی بیاناتی و بیاناتی تأییداً ب
رسمی مطبوعاتك مختلف طرز و شکلرده نشریانی نه درجه بندر حقایق احواله موافق
اولدینی قولایچه آکلاشیلیر .

یونون یونشریات و بیاناته قارشى برنجی مرخصمز عصمت پاشا ممکن و لازم اولان
ایضاحان مطبوعات و بر مرکدن چکیتیه متدرکه ایضاحات واقع « توركیه لك فونفرانسه
حقنه و فوته استناد ایتمکله برابر حقیق برخلوص ایله جهانی صلحی تأسیسه خدمت
و صلحی غایت صمیمی اوله رقی غنی ابتدیی حالده شیدیلک بوکا موافق اولونه مادینی
و مع هذا آنی قرییده صلحك استحصالی ایدیلونیده چکی « جلاسیاه خلاصه ایدیده یلیر .

عصمت پاشا لك عورتندره صرکرا

عصمت پاشا کین شیطانك آتیشنده لوزانین امکالك ایله بکرشه کاش ایدمه بوللرك
قارله مسدود بولونمشدی دولایى سیاحتنده دوام ایدمه بوللرك آنجی شیطانك اون بدنجی
کیجه سی کل جمال واپوريله کوسنجه دن استانبوله مواصت ایدمه بیامش و صیاحی ساعت
طفوزده قره به جیقمشدر .

مشارایه استانبوله بر کوندن عبارت قالان مدت مکث و اقامتده منفقرك
فوق الماده : «لوری و - جنرال هاریستون ایله تماسده بولوندیلمز . بو تماسلرده بالطبع
صلاح مسئله سته دائر مشاهدات و مکالمات جریان ایشدی . یوبابده رسمی برتبیلر واقع
اولامشله برابر ترشح ایدن معلومات شوز صرکده ایدی :

« اید ایله پاشایان بحث ایله جان ویرد -

مختار مارتیدن. عصمت پاشا نزدنده صلح مسئله دایر یکی و مثبت هیچ بر تکلیف واقع اولامشدر. آنجی قراله عملی جنرال بهله صلح معاهده سیک بر آن اول امضاسیله حال صلحک اعاده سی التاسنده بولومش و انگلیز عمل سیاسی وکیل میتر هندرسون و منفردک صوک تکلیف لری داخلنده معاهدتی امضایه و مذاکره به پاشا لامته انگلتره نیک آماه بولوندیغه دایر و لورد کورزوندن کلن بر تلفرافنامه بی ارائه انجمن در. لورد کورزون و تلفرافنامه ده تکلیف اولونان و تورکیه جه ده شایان قبول بولونان معاهده نامه نیک امضای تورکیه نیک منافی مقتضاسندن اولدیغنی علاوه درمیان الیکنده ایدی.

میتر هندرسون آرمده موجب اختلاف اساسی بر مسئله قلمادیدن و ابکی ملک دوستلی لوزمندن بحث انجمن و عصمت پاشا ده تورکیه نیک صلح جهان ایچون اعظمی لذا کارفرده بولوندیغنی سوبله مشدر. جنرال هاربنفنون ابله وقوع بولان ملاقات یک صمیمی اولامشدر. بالنتیجه عصمت پاشا نیک وضعیتی بویوک ملت مجلسی حضورنده ابضاح ابله منفردک صوک تکلیف لریه آفرمده دن صریح و مفصل مقابل تکلیفات درمیان سورنبله جواب و بریله چکی و بوتکلیفات اوزربنه انکشاف ایده چک وضعیت کوره بر خط حرکت اغاذ اولونه یله چکی استدلال اولوسیوردی.

عصمت پاشا شایانک اون سگونی کونی بدالظفر اون مجده حیدر پاشا دن خصوصی ترمه حرکت ایدرک اسکیمهرده غازی مصطفی کمال پاشایه ملاق اولمش و اورادن ده ارالیه ابله برانکیم آفریه عربیت انجمنشدر. آفریه موصلترنده فوق العاده بر حرمت و مسیئله استقبال اولونمشلردر.

صلح میلسی بویوک مات مجلسنده

عصمت پاشا آفریه موصلتی متاناب هیئت مرخصه بی تشکیل ایدن ذوات ابله برابر هیئت وکیل به لوزان توفیرانسی مکالماتی حقنده کی انطباعات و احتیاساتی ابضاح انجمن رهیت مشارالهاجه بر ابکی کون متوالی و مدید اجتماعات نتیجه مننده حکومتک نقطه نظری تدبیر اولونه ری بویوک مات مجلسه بوکادائر بر مقابل تکلیفات پروژمی عرض ایدمشدر. بویوک مات عالی دوت بیش کون دوام ایدن خنی جلسه لرده هیئت مرخصه من ارکانک مواد مختلفه حقنده اعطا ابله دکاری ابضاحاتی و حکومتک نقطه نظرینه دایر هیئت وکیله جابندن وقوع بولان افادات و بیاناتی استماع ایدکدن سوکرامذکور پروژه حقنده قایت هیجانی و مدید مذاکرانه بولونمشدر. خنی جلسه لرده جریان ایدن بو مذاکرانه دایر مجلس خارجه هیچ برکونه معلومات ترشح انجمنش اولفله برابر دایما موثوق و صحیح معلومات آلدیغنی ادعا ایدن تورک واجبی

سیب اوزدک اوزدک قوربرقنه کلانک

مخابر لر هر کون مختلف شکل و طرزده غزته لر به حوادث پيش پير مکنن کړی
 قلمپور لر دی .

صنائف مطبوعانده بوقیبل استطلاعاته ، دهها طوع و عری فیرضیات و تخمیناته مستند اوله رفی واقع اولان نشریات بوراده و اولاصله تکرار اینک لزووم کور میوزر. مع هذنا نشریات مذکور مدد و آناطولی آزانسه نیمه رسمی برشکده واقع اولان تبلیغ لاندن استدلال اولونه بیان بر دیگر و ارایدی که اوده تورک ملتیک سئلردن بری بوبوک عرومیت ایچنده آتله دینی بونجه مجاهدات نتیجه مستنده کسب استحقاق ایتمش اوله دینی سیاسی ، مالی ، اقتصادی ، عدلی استلاندن و میثاق ملیسی احکامندن هیچ بر صورتله فدا کارانی پامامه و بو اساس داخلنده اسیری مطالبین قبول ایدیلجه به قدر مجاهده به دوامه صورت قطعی ده قرار ویرلش اولسی ایدی . فی الحقیقه ، غازی مصطفی کمال باشه

آقرهده پويوك ملت مجلسي دائرەسى ويكى انشا اولونان عەقىل پىنامى

حضرتلرینک ، ۱ مارت ۱۳۳۹ کونی بویوک ملت مجلسی رئیس حقیله ، ایرادیتش اولدنی تاریخی نطقلرنده دخی تأیید اولوندنی اوزره ، « تورکیه نك هرمدنی وقابلیتی ملت کبی یاشامقدن یاشقه براملی اولمادنی » کی « تورک ملتک اداری ، مالی واقتصادی یوتون حقوق استقلال و حیاشه مالک اولسی هیچ برملتی اضرارایه بن ابدی برحق مکتسبی اولوب یوقدر ملیبی برحقیتی قبول اتمک صلح عالی تأسیس ایچون کافی » ایدی . بویوک ملت مجلسنده حرارتلی مذاکرات جریان اتمکده اولدنی و هرکسک بو مذاکراتدن فرضیات و تخمیناته ، یاخود بعض منابعدن واقع اولان ترشحانه مستنداً اشاعات و نشریاتده بولوندنی صرملرده آورویاده دخی متفق دولتر آره سندده مهم محاررات تعاملی اولونقمده و کویا تورکیه نك مقابل تکلیفانندن خبردار ایدکجه سنه

« ابتداكړى حالده حصوله كله چك نتيجه نك مسئوليتدن متبري يز . يك مهم وحياني
« اولان موصل مسئله نك بر مدت موقته طرفنده حل ؛ مالي و اقتصادي و اداري
« مسائلده ملت و مملكت نك حقوق حياتيه و استقلاليه نك تام و امين اوله رق
« استحصالي و صلاحى متعاقب ممالك مشغوله نك سرعت تحليه سي اساسلى داخلنده
« صالح تشيئاتنه دوام اولونسي ايچون حكومته اكثريت عظيمه ايله ماذونيت و برلشدر .
بويوك مات عيالى نك اشبو قراري آورويا قابليت لرنيجه و بالعموم محافل سياسيجه
حسن تأثير حاصل ايدنه نك مساعد تنقياته مظهر اولش و توركيه نك بواساس داخلنده
اعطايده چكي مقابل تكليفات پروژه نك مذاكره اولونيه يله چكي صلاحيت دار رجال سياسي
طرفلرندن بيان و تأييد اولونمى . قرار واقع اوزرينه هيئت و كيله جه ايكي كون
بلافاصله مذاكرات دورادوردن صوكرات تنظيم ايدلش اولان مقابل تكليفات پروژه سي
خارجيه و كيلي عصمت پاشا طرفندن امضا ايدلش برنوطيه ربط ايدلش نك متفق نك
استانبول مملورينه توديع ايدلش اوزره انقره دن خصوصى تره نك حركت ايدن
برقوريه و داعيتله استانبول مرخصى عدنان بكه ارسال نلمشدر .

عدنان بكك ۱۰ مارت ۱۳۳۹ انشايى مملوره تبليغ و توديع ايتش اولدني
۸ مارت تاريخلى نوطه ۱۸ صحيفه يي و مملورنى مقابل تكليفات پروژه سي ايله ۲۰۱ صحيفه يي
حاوي ايدى . بونلر عيني اوراق حوادثه انشاز ايتديكي جهيله بوراده خلاصه عرض
ايتكي مناسب كوردك :

خارجيه و كاللى نوطه ده ، لوزان مذاكرات نك اسباب عقامت و انقطاعى حقنده
سرد مطالعات ايله دونفرات نك صوك كونلر نك متفق طرفلرندن تورك هيئت مرخصيه
توديع اولونان صاح معاهده نامه سي لايحه نك هيئت مشاور ايتماجه عريض و عميق
تدقيق ايچون مساعد زمان برافلامش و مذكور لايحه نك عينا قبول و امضاسى
خصوصنده اصرار ايدلش نك متفق دوللر هيئات مرخصى رؤساي نك عودنده
استعمال ايدايوب ده برقاچ كون دها مذاكراته مساعدده اولونش اوله ايدى
صلحك بوتون مللر منقعه اوله رق شمدى به قدر عقدي يسرايتش اوله چقنى ادله
منقعه سيله بيان و بوانقطاعى متعاقب غلاماتك تكرر باشلامش اولسنى مجرد توركيه نك
صانع آرزوسته عطف ايتك لازم كله چكنى درميان ابتداكدن صوكرات مقابل تكليف
پروژه سي مندرجاتندن و بونده كوستر بيان بعض تعديلاتك نه كي اسباب و مطالعاته
و هانكي اساس و حقوقه مستند بولوندينى تشرح و ابضا و توركيه حكومتك قوتلر نك
صلح لهنده واقع اولان فداكارلارنى تعداد ايدنه نك اشبو فداكارلر نك بدانداننده
بولونان بوتون مساعداتى ابراز ايتش اولدني فداكارلر نك دنى توركيه طرفلرندن اظهار
اولونان حسيات مسانكارانه نك عييله متعصب ايسه لر آوروپا نك هر هانكي برشورنده

— يان باشه ورمه چه ماش برون قاتماز —

تکلیفات مذکورم اوزرىنه بکيدن جريان ايده جك مذاكرات اناسنده متفقرجه يکي مساعدانده بولونيله چى نيم رسى غزىله واسطه سيله احساس ايده لکده ايدى . حتى بو احساسات بر آرملى قرانسه باش وکيل موسيو پووالقاره طرفندن غازى مصطفى کمال پاشايه كشيده اولونان تفرافنامه ايله تاييد اولوندىنى كى نيم رسى تان غزىنه سنك روابته نظر آده لوندزه وبارىن قايده لرى آره سنده جريان ايدن مذاكرات نتيجه سنده اجراسته قرار وېرېلن يکي مساعداات بالخاصه اقتصادى ماهيتده بولونيور ايدى . شو روابتلر آره سنده آوريا مطبوعاتىك بونون نىريانى متفق دواتلر ك مرحله صلحك آتى قريده استحصالى امرنده نيكين بولوندىلرى مركزنده ايدى . مع هذا توركيه مطبوعاتىده بدېن دكل ايدى .

بو يوك ملت مجلسىك تقييداً تعمير و تفريش ايدىلن اجتماع ماوتى

بو يوك ملت مجلسىك خى جلسه لرنده كى مذاكرات بك زياده مېجانلى و حرارتلى و جلسه لر سوره كلى اولمله برابر نتيجه ده صادر اولان قرار هيئت و كيله نك پروژه سنى تصويب بولنده اولوب غايت معتدل بر لسانله يازماش و افكار عموميه جهاني تظمين ايده جك شكلايه بولونمش ايدى . قرار مذكور ۶ مارت ۱۳۳۹ كوفى تثبيت ايدىله رك كيجه ساعت اونده رسماً مطبوعاته نيلين اولونمشدر ك عينا شودر :
• ائتلاف دولترىك لوزان قونفرانسى نتيجه سى اوله رقى هيئت مرخصه مره
• توديع ايندكلى مهادده پروژه سى استعلاملى عقل شرائلى احتوا اينديكندن
• شايد قبول كوردوله مشدر . ائتلاف دولترى بو پروژه نك عينا قولنده اصرار
— اوزرى يده باغى سورما —

وبالتزجيج استانبولده طوبىلانچى برونوفرانسك ابكى هفته طرفنده پروژده تعداد ايدىلىن مائىلى برصلح معاهده سبيله حله مقتدر اوله بيله چكى اميدىنى اظهار وتوركيه حكومتى ، بالجله علانده دار طرفلر ايجون جهانك راحت وسكوننى يكيدين تهلكه به آتيله چك عامللى اورتىدن قالديرمهك وبوتون مللر طرفندن آرزاوولوتان مناسبات مالمسكارانه وطبعيه به بدل ، صوك سنه لرك وقايح مدهشهك تكررينه مانع اولهك بروطفه ميره اولدىنى فكرنده بولونقله متفق دولتلردن كندىسنه جوابلرىنىك سرعت تمكيد ايله بيلديرمه لرى رجا ايله يكتى اشعار اينمىشدر . ۲۰۱ صحيفه تشكيل ايدىن مقابل تكليفات پروژده سنه كلنجه : مذكور پروژده ابكى سستون اوزرينه ياپيلمىش وصول ستون متفكرلر وبردىكى معاهده نامه مئىنى حاوى اولهرق حذف ويا تعديل اېستىلىن طرفلر آلتى جېرىشدر . صاغ سزون تعديل ايدلىش مئىنى معنوى اولوب آلتى جېرىلىن قىلملر تعديل ويا علانده لرى مشعر بولونمىشدر .

تعديلاتك بويوك برقىسى ده ازياده شكل تحريره متعلق اولوب پروژده اساساً لوزانده قبولى تقرر ايدىن وبويوك ملت مجلسنجه قبول ايدىلوب ده اساسليجه تعديللىن نصن ايلدىن مواد وخصوصات خلاصه شونلردن عبارت ايدى :

لوزانده قبول ايدلىش اولان مواد :

- ۱ — موصل مسئله سىك انكلكره حكومتيه برصورت تسويه ربط اولونقى اوزده قونفرانس مذاكراتىدن خارج براندىسى ؛
- ۲ — قره آغاجك يونانيلره ترك اولونمىسى ؛
- ۳ — بوغازلر مسئله سىك لوزانده كى طرزحل وجايله ابقايسى ؛
- ۴ — كليبوليمده كى مزارىلرك حق انتفاعك تركى ؛
- ۵ — اقليتلره عائد لوزانده تقرر ايدىن احكام ؛
- ۶ — امور عدليه ده اجنى مشاورلى استعمالنه دائر قونفرانسك صوك كوننده تقرر ايدىن شكل .

تعديل طلب اولوتان مواد :

- ۱ — مركب املارنىك وقاسته لوزىزو امله سىك بوزجه امله كى حاكيمىز آتشمه اداره سبيله غيرعسكرى حاله افراشى ؛
- ۲ — تراكي حدودىك صربىك تالومغ خطىدن معتبراوايسى ؛
- ۳ — ديون عموميهك سرمايه اعتباريله تقسيمى ؛
- ۴ — ديون عموميه متداخل قوبونلرىك صورت تأديسى حقتده كى مادهك معاهده نامه دن مى ايدىسى ؛

- ۵ — ايتاليابه كېن اون ابكى اطه اطه يونانستانه وېرېان بخرسفيد اطه لېرك ديون عموميه حصه سته اشغاللارى تاريخندن اعتباراً اشتراك اېتمەلرى ۱
- ۶ — دميربوللارى اېچون عقدايداش اولان استقراضلرك ديون عموميه جدولنه ادخالى وېونك اېچون حكومه مراجعت ايدلمەسى ۱
- ۷ — اوراق نقدية مارك اطقاسنه سورېه وعراقك ديون عموميه حصه لرى ناسېتده اشتراك اېتمەلرى ۱

۸ — متداخل ديون عموميه فائزلىرىك تسويه سى امرنده بالقان حكومته بخش اولونان تسهيلاتن توركيه نك ده استفاده اېتمەسى وېو حكومتلرك بالقان حربندن سوكر ا ديون عموميه حصه لرىك توركيه نك تاديه بخش اولدېنى بارەلرە مقابل ديون غزە محسوبي ۱

۹ — ديون عموميه فائزلىرىك آلتون اولەرق تاديه سى شاپان قبول اوليوب بومسئله نك دوغروندن دوغرويه ديون عموميه حامللارلە آرە مژده حلى ۱

۱۰ — يونانستانك تعميرات بدلى اعطاسنك تامينى ۱

۱۱ — نېمە اجنېبه نك توركيه ده ونوركيه نېمە سىك اجنې مالكده وضعېنى ومقابلە عېن حقوقدن مستفيد اولەلرى ۱

۱۲ — عفو عموميه وسائره به متعلق بياننامه لرك طرز تخرىرى .

خلاصه اعلامه سى بالاده عرض اولونان پروژە نك بعض موادى مطلوب مژدن فضله وبعض موادى ده ديكر شكلرده قبول اولوندىنى آتيا وېرېلەك ايضاحاتدن واصورنى عېنآ درج اولونان معامده نامه ومقرعاتنك مطالعه سندن اكلا شېلە جنى جهتله بوراده بويانده فضله تفصيلات اعطاسنه لزوم كورمېوب آنجنى اشېو نوله و پروژە نك توديمندن سوكر ا جريان ايدن وقوعات وحادثائى ضبط وتحريرايە ا كفافايدسيورز .

نوله نك تور بغير به سوكر ا

بالاده خلاصه سى معروض نوله وملفوق پروژە نك يوم توديمتك فرداسى انكليز ممثل سياسيسى مستشارى مستر هندرسون مذكور نوله لرى مستصجاباً اولاً ايتاليابه عا ئد اولانى توديع اېچون رومايە ، ثانياً فرانسه به عا ئد اولانى توديع اېچون پارسه اوغرايوب روما وپارس قايتەلرىك طرز تلقيلرىنە ده اوكر نكدن سوكر ا لوندريمە غريمطه حكومت متبوعه سته عا ئد اولانى تقديم ايتك اوزرە شرق قطارلە استانبولدن حر كات ايتشدور .

اشاي حر كنده مقابل پروژە مارك يكي مذاكراته زمين تشكيل ايدەك ماهيتده اولديغنى ومذاكراته ياقينده باشلانغى اېچون لندن كلديكى قدر صرف غيرت ايدە جكنى سويلش وصلحك عن قريب عقدى خصوصنده بيان اميد وتغنيات ايله مشدر .

بلاجمت ، اوغل خدمت ا

موسى اليه دعا حرکت ايترون اول نوطه و پروژو مترك مندرجاستدن معلومات آتش اولان منقلر دخی بولنده بیانات و غنیانده بولونمیشلردر . از جمله فرانسه باش وکیل موسی بوانقاره مجلس وکلده کی بیاناتی سره سنده فرانسه نك تورکیه ايله صلحی امضا ایتمک هر وقت حاضر بولونمیشی و بونك ایچون فرانسه نك مالی واداری منافعتك عاقله سی کافی اولدیغنی سوله مشدر .

لوندرو قایتمه سنك . مکتس انکاری اولان تاپس غزته سی ده بوکون بویوک بریتانیا ايله تورکیه آره سنده هیچ بر اختلاف اولما یوب نوطه نك آلمنی متعاقب منقلر آره سنده تمامی انکارده بولونیلجغنی یازمشدر .

ایتالیا باش وکیل ایه برانکلز غزته چیسنه ایتالیا نك شرقده مسائل اقتصادی ده ، فرانسه وانکلزده ايله برابر اخذ موقع ایده چکنی بیان ایتک سورنیله اونلرک اثرینه انفا ایده چکنی احساس ایلده مشدر . مقابل پروژو مترك متفق دوللرک تکلیفانیله قابل تألیف بولونمیشنه و تورکیه ايله صلحک بودقمه آتاق صورت قطعی ده عقدی ممکن وطیبی اولدیغنه دائر آروپا مطبوعاتنده نیکیینانه نشریات تمادی ایتمکده ایدی . دیگر طرفدن متره مشدر و نك استصحاب ایتدیکی پروژو و نوطه من سره سیله روما ، پاریس ، لوندرو قایتمه لرینه واصل اولور اولماز قایتمه لرک هر بری ، متخصصلر معرفتیله تدقیقانه بولونقدن سوکرا - متحد جبهه - فرانسه نی تکرار ایده رک تورکیه یه ویریلجک جوابک مشترکاً تشبیه مقصدیله لوندروده لورد کورزونک ریاستی آلتنده بر فونفرانس عقیده قرار ویردیله . روما و پاریس دن کوندربلن مأمورین سیاسی و متخصصینک اشتراکیله تشکیل اولونان فونفرانس ۲۱ مارت تاریخنده لوندروده ایلمک اجتماعی عقد ایتدی . فونفرانسک ایلمک کولری رجال سیاسی اوزرنده کی انطباعات یك مساعد برشکل عرض ایتش و صلحک قریباً عقدی امیدومیشانی تکرار اولونمشدر .

مذاکرانه یکیدن باشلانمیشی تقدیرده یکی صالح فونفرانسک انقره نك تشکیلی وجه ايله استانبولده می ، بوقه لوزانده ویا ونیک ویاخود پاریسده می . اجتماع ایتسی ایجاب ایده چکی صحائف اوراق حوادثده موضوع بحث و مقال اوله رقی بوبانده برچوق فرضیات وروایات نشر ایتلش واستانبولده انعقادنده برکوته محذور کورولمه مدیکی ایتالیا وانکلزده باش وکیللری طرفین اادم قلندینی آژانس تلفرافلرنده کوسترلش اولقله برابر بوخصوصده لوندروده اجتماع ایدن متعین فونفرانسک مذاکرانی ختام بولادقه بومشله نك توضیح و تبیین ایده میده چکنه دائر بعض غزته لرک نشریاتی روایات واقع نك الک دوشروس ایدی .

رویتز تلفراف آژانسک عادتاً رسمی دینیله بیلن برتیلینی بوملاحظه می تأیید

— باشی آوده مارتان غلبه نقده قایماشی غالب ایدر تیب —

آيتش ايدى. مذكور آرائس، لوندرد قونفرانسى مقررآتته دائر غرتة لردده انتشار ايدن
خبرلوك روسى هيچ برماهيتى حائز اولمايوب صلاحيتدار مئيدن استحصال اولونان
مملوماتك، متفقين، مئتلرى توركيه نك مقابل تكليفاتك مالى، اقتصادى انساسى ايله
انسام سائره سى حقننده متخصصين مئتلر نك راپورلر نى تدقيق ايدىكلرى و بوتديقات
ومذاكراتى متعاقب بوتون نقاطده اشتلاف حاصل اولارق و بريله حك جواب مسوده سنك
تدقيق و قبول اولوندىنى و مسوده سنك متى براى تصديق مرخصلوك مئسوب بولوندىكلرى
حكومتلره توديع ايديله چكى و فرق سكر ساعت طرفنده تصديق مائل بولونمغله
تصديق متعاقب نوطه سنك توركيه حكومته توديع ايدىك اوږده استابوله ارسال
اولوندىنى، سكر نده بولوندىنى اشعار ايدىيور ايدى .
وقوع حال، فرق سكر ساعت بيله كچمكسزىن، بوحقيقته واصل اولدى .

جوابى نوطه نك توديعى

مئتلر ك انتظار اولونان جوابى نوطه سى استابول مئتلر ك نكلى متعاقب
۲۱ مارت تاريخنده بعدالظهر ساعت ايكى بچقندن اعتباراً يارمىر ساعت فاصله ايله
انكلترة، فرانسه، ايتاليا و ژاپونيا مئتلرى طرفندن خارجيه وكالتى استابول مرخصى
عندان بكة توديع اولومغش و در حال تلفرافله اقربه تبليغ و ايصال قلمشدر. غايت
معتدل و نازكانه برلسان ايله قلمه آيتش اولان و مندرجاتى بش آلتى صحيفه تشكيل ايدن
مذكور نوطه نى بروجى آتى خلاصه ايدىيورز :
جوابى نوطه ده، توركيه حكومتك مقابل تكليفاتى متصن پروژة نك كال اهمينه
تدقيق ايدىلوب بوند درميان ايدىلان تكليفات و ايراد اولونان دلائلى شمه ديك عربض
و عميقى مذاكره آرزوستند بولونماتله برابر عصمت پاشاك لوزانده كچن شياطك
دردنده متفقين هيئت مرخصه لر نك كوتوردىكى محررانده قبول ايدىلان مختلف مسائل
يكيدن موقع مناقشه به وضع ايله بوسوتون يكي بعض مسائل احداث اولومغنه بيان
حيرتدن منع نفس ايدىمدىكلرى درميان قلمشدر سوكر، توركيه ايله عادلانه و دواملى
برصلحك عقدى ايجون پروژة و نوطه ده موضوع بحث ايدىلان نقاط مختلفه نى مناقشه
ايجكه آماده بولوندىكلرى، شوقندركه، شياط تاريخى نوطه ده مذكور اوليان
و قرارلاشد برلسان احكام ارضيه نك اساسلى بر صورتله تعديلنك منجر اوله جتى اولان
تكاليف مستقلا اولدىنى، اقامت و صلاحيت عدليه مقاوله نامه سى، توركيه نك معامله
مقابل اساس ندى استفاده نى تصديق ايجون يكيدن تحرير ايتكى اساس اعتباريله
قبول ايدىكلرى، عين زمانده عصمت پاشا طرفندن امضا ايدىلان ۳۱ كانون
ثانى تاريخلى معاهده لايحه سى موادى حقننده، ديكر اقسامك تعديلانى نتيجه سندن
بش روى سكر ايله ايانده اورايه سكر نك

عقودی ایجاب کرده ، یکیدن منافعه به محل اولادینی فکرنده اولدقلری + امور عدلیه به متعلق تکلیفات ایله لایحه اصلیه یعنی تألیف ایچون بوتون غیرالریخی صرفه مهیا بولودقلری + احکام اقتصادیه نك معاهده دن تفریق حقننده کی تکلیف متقابل دخی منافعه اولونه یلوب یکی مذاکرات ائناستنده ومتقابل بعض مساعدات سایه سنده بولوع احکام حقننده معاهده به درج ایدیله حك بر ائتلافه واصل اولاق ممکن اولدقلری + احکام اقتصادیه به متدائر بعض ماده لرك بر صورت عمومیه ده مذاکره سی وایجابستنده تورك حکومتیه علاقه دار هر حکومت یئشنده واقع اولدقلری مذاکرات متأخره ایله حل اولوغنی اوزره بعض تفرغانك ترکی قابل اولدقلری + شو شرائط دائره سستنده ویمکن صریحه قرب بر زمانده تکرار مذاکره استدار اولوغنی اوزره توركیه نك دعوت ایدیلدیکی اشعار و صلحك بلامشکلات سرعت عقدی حقننده بر طاقم نمایان اظهار اولوغندور .

نوطه لك انقريه ورسولي كوني هيئت وكيه در حال اجتماع ابدرك مندرجانه
اطلاع حاصل ايتدكن سوكر ا بوكا ويريله جك جوابك مخوياتي ، طرز نجر مربي
كونلرجه مذاكره اعش وبالتيجه وجوده كتيه بلان جوابك مني تبيت ابديلوب ا كتمساب
ايتديكي شكل قطي نوطه صورتده متفكره تبليغ اولومني اوزره استايبول مرخصه
كوندرلشدر .

نوطه نك تاريخ سليقه قدر كين سكرزاون كون طرفنده محوياتي حقنده آزانسره
عربه غابرلري وساترم درلو درلو اشاعات ايله اذهان عامه بي اشغال ايندكاري كي
محقق نوطه نك شايان قبول كوروله ديكنه دائر بدبينانه و غرضكارانه اشريات دخی
ميدان آلتش ایدی . آجق كرك آوروپا نك صلاحيتدار محافل سياسيه سي ، كرك
آقره نك شايان اعتماد رجال و محافل بو دفعه صلح محقق عهدي تيسر ايدم چكي
مهر كرده بيان مطالعات اينتلر ایدی . في الحقيقه بو مطالعات نيكيبينانه وقايح الحيره
ايله تايد الاش و غرضكاران دوجار خجالت اولتدر .

نیساك سكرنجي كوني خارجيه وكالتك استاسول مريضى همدانك طرفندن
انكلتره ، فرانسه ، ايتاليا ، زاپونيا واسمىقا ممثلرينه ابليغ ايدلش اولان نوبطهك
خلاصهسى بروجو آيدير :

مستقلرك بوطه سنده مقابل تكليف لزمك متافه است آماده بولون دقلويه دائر اولان
بيانات كال ممنونيه سند اخاذ اولومش ومقابل تكليفك احكام ارضيه مك اساسي
برصورتده تعديلي احتوا ايتديكي فكرنده بولولميدور . بوركيه مك معامله متقابل
اساسندن استفاده سي تصديق ايجون دولترك اقامت مقاوله سيك يكيدين تحريجي
قبول ايتلمندن دولاي بيان ممنونيت وامور عدايه حقنده مقابل تكليف پرورده ميره

کوسترخین اساساً حقیقتاً و مؤتایاً و رموی نامیده معروف اولان و دولترجه شفاهی
و تحریری تلقینات ایله تأیید ایدیلن اشتقاقدن باشقه برشی اولمادیقی حالده بوجه
متفكرك نوطه سینده درمیان اولونان قید احترازی به حیرت ایدلنکده در احکام
اقتصادیه به کاتبه بولنک معاهده دن تقریبی تکلیفی صلحک تقدیمی تسریع مقصدینه
مبتنی اولقله برابر بوضورت ذاتاً دولترک مقدمات و اتع اولان شفاهی و تحریری تبلیغات
و تلقیناتی ایله مؤید اولدیغی جهنله شمعی بوندن رجوع ایدلسی صلحی تصعیب و یا
تأخیریه مساعد بولونمش ومع هذا مذاکرات دولیه ایچون علی الاسول موضوع تشکیل
ایده یله حک مسائلک مناقشه سه اعتراض ایدله شد در ذاتاً اصحاب امتیازات ایله ماوغرودن
طوغرودیه اجوای مذاکرات ایدلنکده اولوب بعضیلرله ائتلاف حاصل اولمش و مسائلک
یکریمی اوجنجهی کونی مذاکرانه باشلامق اویره نورکیه مرخصلرک لوزانه کوندرایی
تقرر ایتشد .

تازکایه و اشتغال و روانه بر طرز مستحسنة یازلش اولان بونوطه بونون عاقل
سیاسیه ده حسن تأثیر حاصل ایتش و موجب بقونیت اولمشدر. مهرا کز مدنیته ک
اک مهم غرضه لری بونوطه ک غایت تازکایه برسانله قلمه آلتش و کمال دقتله تأمل ایدیلرک
یازلش اولدیغنی و آرتق بونوطه صلحک سریمآ عقیدی عقیق بولوندیغنی بیانله متحد
ایدیلر.

تورکیه مرخصی ، باشده خارجییه وکیل عصمت پاشا اولدیجی حالده رضا نور
وحسن بکاردن واولکی هیئت تشکیل ایدن ذواتدن مرکب اولقی اوزره تعین ایدهرک
هیئت مشارالیهانک نيسانک اون سکرتهجی کونی استانبولدن حرکتلی فرارلاشدیرلش
ودولترجهده نيسانک بکرمی اوینجی کونی یوم اجتماع اولوق قبول وتصوب ایدیلهرک
لوزانده لازم کلن استحضاراتده بولونلقی اوزره اسویجره حکومتی کیفیتدن خبردار
الاندیر .

(هیئت مرخصه مزک رفائتمه مأمور ذوات : مشاور عسکری قائمقام توفیق ، مشاور سیاسی حکمت ، تاجریه حقوق مشاوره منیر ، استاسول مرخصانی حقوق مشاوره نصرت ، عدلیه مشاوره طاهر ، مالیه مشاوره ذکائی و شفیق ، مالیه مشاوره و معتمدی نواد ، دوقنور نهاد رشاد ، کاتب عمومی توفیق کامل بکارله بش کاتب و درت یاور و ضابط بکاردن و بر قایم خدمه دن مرکب ایندی . ارکان مطبوعه اندن بعضی ذوات دخی مشار و عمومی الیمنه برالکده . لوزانه کیمشالردر)

قوتورائیده بودفمه انگلتره مرخصیفته استانبول ممثلی سیرهوراس رومبوله ،
فرانسه مرخصیفته کذا استانبول ممثلی جنرال به الله ، ایتالیا مرخصیفته دخی موسیو
موشایا مأمور اولش ، آمریکا حکومات متحده سی لایحه ایسه موسیو غرو اثبات

وجود اېتمىدۇر. يونانىستانى بىنە وئىزمەلوس ئىمىل ايتىككە ايدى. بوم اجتماع اوراق اوزره
۲۳ نىسان تارىخىك تەبىئىي، توركىيە بويوك ملت مجلسىك ايلك اجتماعى سەنە دورىيە سەنە
مصادىق عېد رەسمىيە مەقارن اولستىدىن دولابى پاك مەنيدار دوشەش ايدى.

توركىيە ھېئت مەرخەسەسى، مقرر اولدىنى وجە ايلە نىسانىك اون سىكزىنجى
جەنە شەنە كۈنى ۱۲۰۳۵ دە سىركەسى استاسىيوتىدىن حىركەت ايدىن شىرق سىرعت قىطار ايلە
مەقارنات ايتىشلىر و رەسمىيە و غىر رەسمىيە ذوات ورجال مەروفە ايلە رجال و مەتەران
اجتەيە مەرتەدىن تەبىئىيە تەشەببۇس اولوتىشلىر دەر. عەصمت پاشا تەرمە راك اولە جەنە
سەنە دە كەندىكە و دىع ايدىن اركان مەتبوعاتە: «- حيات واستقلالزى تەمىنە كافىل
پەرسەلەك ايلە جەكەزە كۈرە نەرك وەلىك تەسۋىب غەمەيەنە استەناد ايدەرك لوزانە
امېدە كېدىيورز. «- دىعش و تەشەببۇس ايدىن غەمەلنى سەلاملايۇپ «- ياقىندە ايتى شىرائىلە
غەدوت ايلە جەكەزە انشاء اللە» جەلە سەلە بىان حىسات ايتىشلىر.

مشارىلە، كەندىنىيە آياستەنە نوسە قەدر تەشەببۇس ايدىن استەنابول مەتبوعاتى غەمەلرەنە دە
آيرىجە بىانانە بولونەرق بومىانە از جەلە:

«- قونقرالىك ۲۳ نىسانە اجتماع ايلە جەكەندىن و سالىك بارامە قەدر غەد
ايدەرك بويوك ملت مجلسە بارامە سەلح مەردەسى و بىرە جەكەندىن امېدوار بولوندىنى
واشئائى مەذاكرانە، بالخاصە مسائل مالىە و اقتصادىيە دە بىق، مەشكەتە دوجار اولونىق
مەلۇمات ايسە دە بولەلە ھېئت مەرخەسەك وەقەتە كۈرە مەدانەندە بولونە جەنە»
سەلە مەشلىر.

توركىيە ھېئت مەرخەسەك استەنابورلىق و حىركەنى ايلە لوزانە مەسەلەنە قەدر
كېن قەبە بىر زمان مەرتەدىن مەشلىر دىق آرمەلەندە مەذاكرات، مەكالات، مەخبرات ايلە
اشتغال ايدەرك قونقرالىكە انخاذا ايلە جەكەرى خەت حىركەنى تەمىن ايتىككە او مەراسىيورلە
بىر مەرتەدىن رەسمىيە، نېمە رەسمىيە بىانات و بىر مەرقەم تەشەببۇس ايلە بولەلە حىركەتە كې
مەقاسەدە مەطوف اولدىنىيە انكەار غەمەيەنە تەلەپ ايدىيورلە ايدى. بىر مەذاكرات و
مەخبرات بولەلەندىن استەنابور اولونان بىر حەقىقەت وارايسە اودە يالەكز آوروپانەك دىكل،
پوتون جەنەك مەحتاج سەلح و مەسالت بولوندىقەندىن عىبارت اولوب اوست طرفى «- لاف
و كەذاپ» تەبىئىيە مەصدق ايدى.

لوزانە

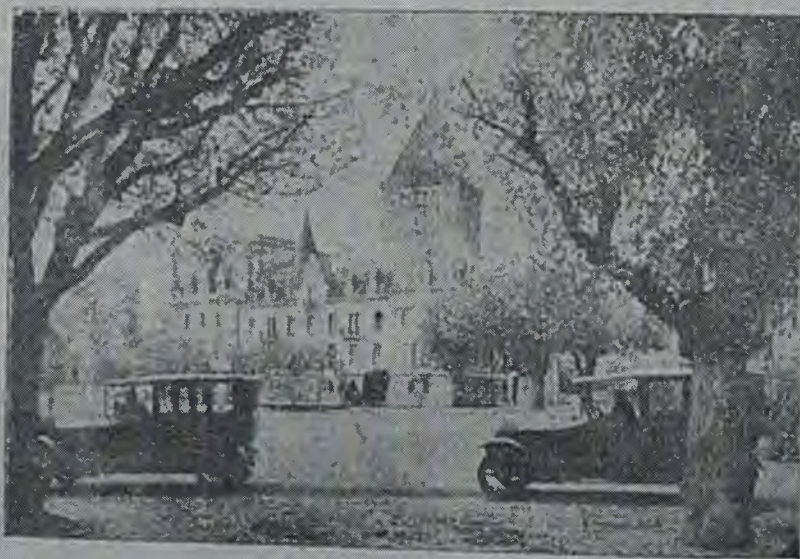
عەصمت پاشا و آمېرىقا ھېئت مەرخەسەسى ايلە انكەلەز، قرالىز، ايتاليا مەرخەسەلىرى
۲۱ نىسان اشتائى لوزانە مەسالت ايتىشلىر و مەتەنابى دېكەر ھېئت مەرخەسەلىرى دىق
واسىل اولوتىدۇر.

«- بىر غەيتە البت ايرىر بولمە و سودا: بىر مەلە دەيدە اولونك آخىرى غەمەل»

عصمت باشا کندیسته ملاقی اولان غزیه جیلره «تورکیهک عقد صلح آرزوسیده
بولوندیغنی، فقط اقتصادی، مالی، سیاسی استقلالی اخلال ایدمهک مرهاتکی
برتکابی ردایدجهکنی، سوبلهش، ومهم برانکایر غزیهسی عجبسه وقوع بولان
بیاناندده» منفعل، ادعالرنده اصرار ایندکلی تقدیرده قونفرانس مذاکراتک
اوزون سوره جکندن وموجب عجزیت برصلحک عقدی نقطه نظاردن بوبوک مشکلات
ظهور ایدجهکندن قورندیغنی، ذکر اینددر، فونفالتک هنوزمذاکراته باشلاماش
اولیغنی برزمانده یته مختلف غزیهلر رطب ویابس سوزلله، درلودرلو مطالبات
وتخمینانده بولونمقده وبعضلری عزت نفسجری اوتشماق، بعضلری ده تورکیهکی تهدید
ایتک ضرورتله مضرلری احسان اینکده ایدیلر. حادثاتک صورت جریانه
وصرحصلرمنک عقیده سیاسیلهربنه ذره تدو تأثیری اوله میان یوکی تشریایک ایضاحه
بالطبع محل اولمقلله برابر، افکار عمومیهکی مرهاتکی برجهته سوق ایدمهیلیمک
ایچون نه صورتله تشریاساق اتمام اولوندیغنی افهامه مدار اوله یبله چکی ملاحظه سیله
شوبرقاج سطرلی قارالامنی لزومنی حسن ایندک.

ایک اجتماع

۲۳ نیسان کونی صحاحی مرخصی رسمی اجتماع ایدو رک اوکلەدن موکرا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باشلايه چق مذاكراتك پروگرامي تثبيت ونقاط نظر تماطبيي ايله اشتغال ايتلمكدور .
رسمي اجتماع بعدالظاهر ساعت بشده « اوشى » ده شاور اولنلنده واقع اولدى .
اولور هرر ياشك البته سيم برجه توري . وجه نده رايي انتاج ايمان قوشما قلندور .